

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Π.Μ.Σ ΣΤΗΝ «ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

**ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:
«ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ»**

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Μ: 4042201802034**

**ΕΠΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2020

*Αφιερώνεται
στη σύζυγό μου Ελισσάβετ και
στα παιδιά μου Ιωάννη και Παναγιώτα*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η ολοκλήρωση μιας διπλωματικής εργασίας δίχως αμφιβολία είναι μια δημιουργική αλλά ταυτόχρονα χρονοβόρα και κοπιαστική διαδικασία. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για όλη τη στήριξη κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Ειδικότερα τη σύζυγο μου Ελισάβετ και τα παιδιά μου Γιάννη και Παναγιώτα.

Επίσης οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον επιβλέποντα καθηγητή κ. Παναγιώτη Ευαγγελόπουλο για όλη τη συνεργασία, την καθοδήγηση και τις πολύτιμες συμβουλές που μου προσέφερε προκειμένου να ολοκληρωθεί η εργασία αυτή.

Ευχαριστώ επίσης τους πολίτες της Καλαμάτας, τους συναδέλφους δημοτικούς αστυνομικούς και τους διευθυντές όλων των διευθύνσεων του Δήμου Καλαμάτας που απάντησαν με προθυμία και αμεσότητα στα ερωτηματολόγια που τους διένειμα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η δημοτική αστυνομία από την ίδρυση της έως και σήμερα είναι ένας πολύ σημαντικός θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης με καθημερινή παρουσία και δράση. Η Δημοτική Αστυνομία είναι υπεύθυνη για την εποπτεία των δημόσιων χώρων της πόλης, την εξασφάλιση της λειτουργικότητας της, καθώς και για την γενική ασφάλεια των πολιτών.

Ιδρύθηκε το 2002 με το Προεδρικό Διάταγμα 23/2002 - ΦΕΚ 19/Α/7-2-2002. Οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας, στελέχωσης και δράσης της Δημοτικής Αστυνομίας ορίζονται από το Νόμο 3731/2008. Η υπηρεσία καταργήθηκε το 2013 και επανασυστάθηκε το 2015.

Αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας που θα εκπονηθεί θα είναι η μελέτη της ικανοποίησης των δημοτικών αστυνομικών του Δήμου Καλαμάτας από την εργασία τους και ειδικότερα η ικανοποίηση τους ως προς:

- A. Το αντικείμενο της εργασίας
- B. Τις μισθολογικές τους απολαβές
- Γ. Την εξέλιξη και την αποτελεσματικότητα τους

Η εργασία θα έχει θεωρητικό και ερευνητικό μέρος. Στο θεωρητικό σκέλος θα γίνει αναφορά στην δημόσια διοίκηση, στο δίκαιο που τη διέπει, στα συστήματα διοίκησης και ανάλυση του ιστορικού πλαισίου, του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Δημοτικής Αστυνομίας καθώς επίσης και θα επιχειρηθεί να γίνει σύγκριση της ελληνικής Δημοτικής Αστυνομίας με παρόμοιες υπηρεσίες άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

Το ερευνητικό μέρος θα βασιστεί στις απαντήσεις των ερωτηθέντων με βάση δομημένα ερωτηματολόγια σχετικά με την ικανοποίηση τους από τη Δημοτική Αστυνομία Καλαμάτας. Στο πλαίσιο αυτό θα ερωτηθούν:

- A. Οι δημοτικοί αστυνομικοί της Καλαμάτας ώστε να δηλώσουν το συνολικό βαθμό της ικανοποίησης από την εργασία τους
- B. Οι πολίτες και οι επισκέπτες της πόλης ώστε να απαντήσουν σε ερωτήσεις σχετικά με το πόσο ικανοποιημένοι είναι από την παρουσία και την αποτελεσματικότητα της δημοτικής αστυνομίας στη πόλη.
- Γ. Δεδομένου ότι η δημοτική αστυνομία συνεργάζεται σχεδόν με όλες τις διευθύνσεις του Δήμου Καλαμάτας θα πραγματοποιηθεί συνέντευξη με όλους τους Διευθυντές των υπηρεσιών του Δήμου ώστε να μας δηλώσουν

το βαθμό ικανοποίησης από τη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία και επίσης προτάσεις για μελλοντική βελτίωση της συνεργασίας αυτής.

Δ. Οι πολίτες της Καλαμάτας για το νέο αντικαπνιστικό νόμο και κατά πόσο θεωρούν ότι η Δημοτική Αστυνομία θα συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή του.

Λέξεις Κλειδιά: Δημοτική αστυνομία, Καλαμάτα, ικανοποίηση, εργασία, οργάνωση

ABSTRACT

Since its establishment until today, the municipal police is a very important institution of local government with daily presence and action. The Municipal Police is responsible for overseeing the city's public spaces, ensuring its functionality, as well as for the general safety of citizens.

It was established in 2002 by Presidential Decree 23/2002 - Government Gazette 19 / A / 7-2-2002. The responsibilities and the manner of operation, staffing and operation of the Municipal Police are defined by Law 3731/2008. The service was abolished in 2013 and reconstituted in 2015.

The subject of the thesis will be the study of the satisfaction of the Kalamata Municipality police officers with their work and in particular their satisfaction with:

- A. The object of the work
- B. Their remuneration
- C. Their evolution and effectiveness

The thesis will have a theoretical and research part. The theoretical part will analyze the historical context, role and responsibilities of the Municipal Police as well as attempt to compare the Greek Municipal Police with similar services of other European states.

The research part will be based on the responses of the respondents based on structured questionnaires on their satisfaction with the Kalamata Municipal Police. In this context they will be asked:

- A. Kalamata City Police Officers to Report the Total Degree of their Job Satisfaction
- B. Citizens and visitors to the city to answer questions about how satisfied they are with the presence and effectiveness of the city's police force
- C. As the municipal police cooperate with almost all the departments of the Municipality of Kalamata, all Municipal Service Heads will be interviewed to indicate their satisfaction with the cooperation with the Municipal Police and also suggestions for future improvement of this cooperation. .

Keywords: *Municipal Police, Kalamata, Satisfaction, Work, Organization*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ABSTRACT	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΕΙΣΑΓΩΓΗ, Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΟΤΑ	11
1.1 Η έννοια του κράτους	11
1.2 Η έννοια, η αποστολή και η λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.....	12
1.3 Το Διοικητικό Δίκαιο	14
1.3.1 Η αρχή του σύγχρονου συστήματος δημόσιας διοίκησης	16
1.3.2 Η εμφάνιση και η εξέλιξη του διοικητικού δικαίου στην Ελλάδα.....	17
1.3.3 Έννοια του Διοικητικού Οργάνου.....	18
1.3.4 Είδη των διοικητικών οργάνων	21
1.4 Οι βασικές αρχές της διοικητικής δράσης	24
1.5 Συστήματα διοικητικής οργάνωσης	29
1.6 Η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση	32
1.6.1 Τα Συμβούλια της Κεντρικής Διοίκησης.....	32
1.7 Η εν ευρεία έννοια δημόσια διοίκηση : Η Δημόσια Επιχείρηση	33
1.8 Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές	35
1.9 Η Διοικητική Αποκέντρωση : Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση.....	40
1.10 Η καθ' ύλην αυτοδιοίκηση: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.....	42
1.11 Η κατά τόπο αυτοδιοίκηση: Οι ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού	43
1.11.1 Συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης	44
1.11.2 Βασική νομοθεσία των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ.....	48
1.11.3 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων.....	48
1.11.4 Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.....	49
1.12 Ιστορική αναδρομή της τοπικής αυτοδιοίκησης	50
1.13 Οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης.....	55
1.14 Οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης	65
1.15 Ο Δήμος Καλαμάτας και η διάρθρωση των υπηρεσιών αυτού.....	66
1.15.1 Η διάρθρωση των κεντρικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας... 67	
1.15.2 Η διάρθρωση των αποκεντρωμένων υπηρεσιών.....	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Η ΣΥΣΤΑΣΗ, Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ, Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	75
2.1 Η εξέλιξη και η σύσταση της δημοτικής αστυνομίας στο νέο ελληνικό κράτος	75
2.2 Οργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας	77

2.3 Υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας.....	78
2.4 Αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας	79
2.4.1 Το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής του Δήμου Καλαμάτας	86
2.4.2 Η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου.....	89
2.5 Σχέσεις της δημοτικής αστυνομίας με τις υπόλοιπες διευθύνσεις των ΟΤΑ	101
2.6 Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας και η ιεραρχία αυτού.....	102
2.7 Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της Δημοτικής Αστυνομίας.....	103
2.7.1 Αρχές και Βασικές Υποχρεώσεις που ισχύουν και για τη Δημοτική Αστυνομία.....	103
2.8 Σχέσεις της δημοτικής αστυνομίας με τα υπόλοιπα σώματα ασφαλείας	105
2.9 Σύγκριση ελληνικής και γαλλικής Δημοτικής Αστυνομίας.....	105
2.10 Στατιστικά δεδομένα της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας.....	106
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2020 – 2024	113
3.1 Συμφωνία στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού.....	113
3.2 Η αποστολή και η αξία της Δημοτικής Αστυνομίας Καλαμάτας	114
3.3 Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος (P.E.S.T Analysis).....	114
3.4 Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος (S.W.O.T Analysis)	115
3.5 Δήλωση του στρατηγικού θέματος	116
3.6 Διαμόρφωση των στρατηγικών.....	118
3.7 Αναθεώρηση και υιοθέτηση.....	119
3.8 Υιοθέτηση ενός οράματος επιτυχίας.....	120
3.9 Υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.....	121
3.10 Επαναξιολόγηση – Έλεγχος αποτελεσματικότητας.....	121
3.11 Η συνεργασία της Δημοτικής Αστυνομίας με τις υπόλοιπες διευθύνσεις του Δήμου Καλαμάτας.....	121
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ.....	129
4.1 Μεθοδολογία έρευνας.....	129
4.2 Περιγραφικά στατιστικά	129
4.3 Έλεγχοι υποθέσεων	147
4.4 Απλή γραμμική παλινδρόμηση (συσχετίσεις).....	148
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ.....	157
5.1 Μεθοδολογία έρευνας.....	157

5.2 Περιγραφικά στατιστικά	157
5.3 Απλή γραμμική παλινδρόμηση (συσχετίσεις).....	172
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	179
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	181
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	183

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΟΤΑ

1.1 Η έννοια του κράτους

Γνώρισμα κάθε ανθρώπινης κοινωνίας σε αντίθεση με τις φυσικές κοινωνίες, είναι η ύπαρξη κανόνων που καθορίζουν υποχρεωτικά τη συμπεριφορά των μελών της καθώς επίσης και των οργάνων της εξουσίας. Χωρίς κανόνες δεν μπορεί να υπάρξει οργανωμένη κοινωνία¹.

Πηγή από την οποία προέρχονται οι κανόνες συμπεριφοράς είναι κατά βάση η πολιτική εξουσία, το κράτος. Το κράτος προσδιορίζει τους κανόνες αυτούς αλλά επιπλέον έχει τη δύναμη να επιβάλλει την τήρησή τους. Με τους κανόνες ρυθμίζεται η υποχρεωτική συμπεριφορά των μελών της κοινωνίας αλλά και των οργάνων της κρατικής εξουσίας όπως επίσης και οι συνέπειες που επέρχονται από την παραβίαση των κανόνων αυτών είτε για τα μέλη της κοινωνίας είτε για τα όργανα της εξουσίας.

Ως κράτος ορίζεται η αυτοδύναμη οργάνωση ενός λαού βάσει ενός συνόλου κανόνων δικαίου σε δεδομένη γεωγραφική χώρα. Η έννοια του κράτους περιλαμβάνει κατ' αυτόν τον τρόπο τρία εννοιολογικά στοιχεία: το νομικό, το κοινωνιολογικό και το γεωγραφικό. Το κράτος αποτελεί αυτοτελές νομικό πρόσωπο δηλαδή είναι υποκείμενο και φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ανεξάρτητο από τα φυσικά πρόσωπα, των οποίων τους σκοπούς ή τα συμφέροντα εξυπηρετεί και έχει τη δική του βούληση που εκδηλώνεται στα όργανα του.

Η ύπαρξη νομικών προσώπων στο δίκαιο στηρίζεται στην ανάγκη της οργάνωσης περισσότερων του ενός φυσικών προσώπων προκειμένου να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα οι κοινοί στόχοι των προσώπων αυτών. Το κράτος αποτελεί ένα από αυτά τα νομικά πρόσωπα. Κύριο χαρακτηριστικό του είναι η άσκηση πολιτικής εξουσίας η οποία απορρέει από τη φύση του κράτους ως του μόνου θεσμού που είναι φορέας κυριαρχίας. Με άλλα λόγια μόνο το κράτος διαθέτει πρωτογενή εξουσία.

¹ Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

Όλες οι άλλες μορφές εξουσίας όπως για παράδειγμα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης είναι παραχωρημένες από το κράτος.

1.2 Η έννοια, η αποστολή και η λειτουργία της δημόσιας διοίκησης

Προκειμένου το κράτος να ανταποκριθεί στην ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών για ασφάλεια, υγεία, δικαιοσύνη, παιδεία, οικονομική πρόοδο, έχει συστήσει ένα τεράστιο δίκτυο υπηρεσιών στο οποίο έχουν ανατεθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και το οποίο οργανώνεται με βάση ορισμένες αρχές. Το δίκτυο αυτό είναι η δημόσια διοίκηση. Με άλλα λόγια η δημόσια διοίκηση παρέχει εκπαίδευση όλων των βαθμίδων, ελέγχει τις βιομηχανικές και εμπορικές δραστηριότητες, φροντίζει τη δημόσια υγεία, παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, εκτελεί δημόσια έργα, μεριμνά για την είσπραξη δημοσίων εσόδων, προνοεί για τη λήψη μέτρων ασφάλειας και τάξης, δημιουργεί υποδομές για την ανάπτυξη κτλ².

Συνεπώς δημόσια διοίκηση θεωρείται το σύνολο των διοικητικών υπηρεσιών και οργάνων που είναι εντεταγμένα στην εκτελεστική λειτουργία της πολιτείας με σκοπό την πραγμάτωση της κυβερνητικής πολιτικής. Κύριο χαρακτηριστικό της δημόσιας διοίκησης είναι αφενός η προσφορά υπηρεσιών προς τον πολίτη και αφετέρου η άσκηση δημόσιας εξουσίας η οποία συνδέεται με την έννοια του κράτους.

Δημόσια υπηρεσία είναι η δραστηριότητα των δημόσιων νομικών προσώπων ή και ιδιωτών που ενεργούν κατά παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας η οποία έχει ως αντικείμενο την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών προς του πολίτες.

Η Δημόσια Διοίκηση υπάγεται ιεραρχικά στην κυβέρνηση. Η κυβέρνηση χρησιμοποιεί τη Δημόσια Διοίκηση για να εφαρμόσει τις πολιτικές της και να υλοποιήσει τις αποφάσεις τις οποίες λαμβάνει. Τα μέλη της κυβέρνησης θέτουν τους σκοπούς της διοικητικής δράσης με βάση πολιτικούς σκοπούς, ενώ από την πλευρά της η δημόσια διοίκηση υποχρεούται να ασκεί τα καθήκοντα της αμερόληπτα, με την αμεροληψία που συνεπάγεται συνταγματική υποχρέωση της πολιτικής τους ουδετερότητας κατά την

² Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

άσκηση των καθηκόντων της (άρθρο 29 κ'3 Σ), προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των πολιτών.

Η Δημόσια Διοίκηση διακρίνεται σε διοίκηση κατά το οργανικό και κατά το λειτουργικό κριτήριο. Τη Δημόσια Διοίκηση σύμφωνα με το οργανικό κριτήριο αποτελούν όλοι οι φορείς άσκησης Δημόσιας Διοίκησης που διαθέτουν τη νομική μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Αντίθετα τη Δημόσια Διοίκηση κατά το λειτουργικό κριτήριο αποτελούν όλα τα νομικά πρόσωπα που επιτελούν δημόσια υπηρεσία ανεξάρτητα από το αν αυτά διαθέτουν τη μορφή Νομικών Προσώπων του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού δικαίου. Δημόσια Διοίκηση κατά το οργανικό κριτήριο ασκούν οι δήμοι, οι περιφερειακές αυτοδιοικήσεις και τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ενώ αντίθετα διοίκηση κατά το λειτουργικό κριτήριο αποτελούν τα Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) ή ΤΡΑΙΝΟΣΕ που διαθέτουν τη μορφή ανώνυμων εταιριών του ιδιωτικού δικαίου³.

Περεταίρω τη Δημόσια Διοίκηση την αποκαλούμε Κυριαρχική Δημόσια Διοίκηση και τη διακρίνουμε σε : α) περιοριστική, β) παροχική και γ) ρυθμιστική. Η περιοριστική διοίκηση είναι η παραδοσιακή κυριαρχική διοίκηση η οποία δρα μέσω του διοικητικού καταναγκασμού και της οποίας έργο είναι η τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας των πολιτών, καθώς και η συλλογή φόρων. Η παροχική διοίκηση εστιάζει στην παροχή προς τους διοικούμενους παροχών κοινωνικής σημασίας, όπως π.χ. υγεία, κοινωνική πρόνοια, ενώ ρυθμιστική είναι η διοίκηση που θέτει προγράμματα και στόχους και ασκείται από την κυβέρνηση. Τέλος, συναλλακτική αποκαλούμε τη διοίκηση όταν αποσκοπεί στον προσπορισμό κέρδους υπέρ της εξυπηρέτησης σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή δρα σύμφωνα με το ιδιωτικό δίκαιο και νομικά είναι ισότιμη με τους ιδιώτες.

Τέλος, η Δημόσια Διοίκηση οργανώνεται κάθετα και οριζόντια :

A) Κάθετα οργανώνεται η Δημόσια Διοίκηση όταν κάθε επιμέρους κλάδος της συντάσσεται με τρόπο ιεραρχικό μεταξύ των οργάνων που την αποτελούν, έτσι ώστε στην κορυφή της πυραμίδας να βρίσκεται το όργανο το οποίο αποφασίζει, ενώ όσο προχωρούμε προς τη βάση της, να

³ Τσούντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

διευρύνεται μεν ο αριθμός των διοικητικών οργάνων, να μειώνεται όμως η αποφασιστική τους αρμοδιότητα.

Β) Οριζόντια οργανώνεται η Δημόσια Διοίκηση όταν η διοικητική εξουσία μεταβιβάζεται κατά ειδικότητες, οι οποίες αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες ανάγκες, π.χ. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Υπουργείο Παιδείας, ερευνών και Θρησκευμάτων κ.λπ. Αυτό το σύστημα διοικητικής οργάνωσης βασίζεται στην ειδίκευση κατά αντικείμενο ή έργο.

1.3 Το Διοικητικό Δίκαιο

Από την αρχαία ελληνική και τη ρωμαϊκή εποχή το δίκαιο διακρίνεται σε δημόσιο και ιδιωτικό. Το δημόσιο δίκαιο περιλαμβάνει τους κανόνες που αποτελούν το πλαίσιο της έννομης τάξης και τους κανόνες που ρυθμίζουν την οργάνωση, λειτουργία και δραστηριότητα των οργάνων του κράτους. Αντίθετα, το ιδιωτικό δίκαιο περιλαμβάνει τους κανόνες που ρυθμίζουν τις σχέσεις των ιδιωτών⁴.

Διοικητικό Δίκαιο είναι ένας κλάδος του δημοσίου δικαίου, ο οποίος περιλαμβάνει τους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στη Δημόσια Διοίκηση.

Στο διοικητικό δίκαιο υπάγονται οι κανόνες που αφορούν:

- ✓ τη **διοικητική οργάνωση** της εκτελεστικής λειτουργίας (κεντρική διοίκηση, περιφερειακή διοίκηση, κ.α.) και των οργάνων της (κεντρικά όργανα, περιφερειακά όργανα, κ.α.),
- ✓ τη **δραστηριότητα των διοικητικών οργάνων** (διοικητικές πράξεις, κ.α.),
- ✓ τα **μέσα δράσης** που διαθέτει η Δημόσια Διοίκηση (προσωπικό που χρησιμοποιεί κ.α.),
- ✓ το **δικαστικό έλεγχο** της δημόσιας διοίκησης (διοικητικά δικαστήρια, μορφές δικαστικού ελέγχου),
- ✓ το **μη δικαστικό έλεγχο της διοίκησης** (κοινοβουλευτικός έλεγχος, διοικητικός έλεγχος,)

⁴ Λαζαράτος Π., (2018), Διοικητικό δικονομικό δίκαιο, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

Η ιδιαιτερότητα των κανόνων του διοικητικού δικαίου, σε σχέση με τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου οφείλεται στο ότι το διοικητικό δίκαιο αναφέρεται :

- στην **άσκηση της δημόσιας εξουσίας** (δηλαδή την αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων να θέτουν κανόνες, απρόσωπους ή ατομικούς)
- στην **ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος**, κατά τρόπο μονομερή.

Αυτό δηλώνει υποχρέωση προς τα πρόσωπα τα οποία απευθύνονται, χωρίς τη βούλησή τους ή και εναντίον αυτής.

Σε αντιστάθμιση, το ιδιωτικό δίκαιο παράγεται από τα όργανα της έννομης τάξης, τα οποία έχουν αρμοδιότητα να θεσπίζουν κανόνες δικαίου αποκλειστικά και μόνο βάσει της ισοτιμίας της βούλησης και της συμβατικής ελευθερίας και εφόσον γίνουν αποδεκτοί από τα πρόσωπα στα οποία απευθύνονται.

Στη σημερινή εποχή η Δημόσια Διοίκηση που αποτελείται από το κράτος και τα δημόσια νομικά πρόσωπα διέπονται ως προς την οργάνωσή τους, τις σχέσεις τους με το προσωπικό και τους τρίτους καθώς και τις μεταξύ τους σχέσεις από κανόνες τόσο του διοικητικού όσο και του ιδιωτικού δικαίου.

Η εφαρμογή του ιδιωτικού δικαίου στη δημόσια διοίκηση δικαιολογείται όταν η δραστηριότητα των νομικών προσώπων τα οποία την απαρτίζουν είναι όμοια με τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν οι ιδιώτες.

Συνεπώς, το δίκαιο που εφαρμόζεται στη Δημόσια Διοίκηση είναι μικτό και περιλαμβάνει περισσότερες κατηγορίες κανόνων και ειδικότερα⁵:

1. κανόνες ειδικούς για τα θέματα που εμφανίζονται μόνο στα Δημόσια και σε ορισμένες κατηγορίες άλλων δημοσίων νομικών προσώπων (η έκδοση διοικητικών πράξεων, κ.α.)
2. κανόνες ειδικούς που αφορούν ορισμένες σχέσεις του Δημοσίου και ορισμένων άλλων δημοσίων νομικών προσώπων μεταξύ τους ή με τους τρίτους (οι σχέσεις με το προσωπικό, η συμβατική και εξωσωματική ευθύνη κλπ.), και
3. κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, που ρυθμίζουν την οργάνωση και τη λειτουργία ορισμένων κατηγοριών δημοσίων νομικών προσώπων

⁵ Λαζαράτος Π., (2018), Διοικητικό δικονομικό δίκαιο, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

(των δημοσίων επιχειρήσεων κλπ.) και ορισμένες σχέσεις του Δημοσίου και άλλων δημοσίων νομικών προσώπων με τους τρίτους, κατά τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίζονται ίδιες σχέσεις μεταξύ των ιδιωτών.

Σε κάθε περίπτωση το διοικητικό δίκαιο, ως δίκαιο της δημόσιας διοίκησης, είναι ενιαίο και στηρίζεται στο **δημόσιο** και το ιδιωτικό δίκαιο.

1.3.1 Η αρχή του σύγχρονου συστήματος δημόσιας διοίκησης

Είναι χαρακτηριστικό ότι το διοικητικό δίκαιο χρονολογείται, ως αυτοτελής κλάδος δικαίου, από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα και κυρίως από το 19^ο αιώνα. Τότε αναπτύχθηκαν, πρωτίστως στη Γαλλία, σημαντικές θεωρίες του διοικητικού δικαίου και κυρίως εμφανίστηκε το γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας, ως ιδιαίτερο δικαστήριο από τα πολιτικά δικαστήρια, για την επίλυση των διοικητικών διαφορών.

Το διοικητικό δίκαιο ως ιδιαίτερος κλάδος δικαίου αναπτύχθηκε βασιζόμενο σε δύο κυρίως αξιώματα:

A. την υπαγωγή της διοικητικής δράσης στους κανόνες δικαίου (αρχή της νομιμότητας).

B. το δικαστικό έλεγχο της διοικητικής δράσης.

Τα δύο αυτά αξιώματα αποτελούν τα βασικά στοιχεία του «Κράτους Δικαίου». Η έννοια του κράτους δικαίου αναπτύχθηκε κατά το 18^ο αιώνα ως αντίποδας του «Απολυταρχικού Κράτους», όπου δεν υπάρχει διάκριση των λειτουργιών του κράτους, διότι όλες οι λειτουργίες υπάγονται και μπορούν να ασκηθούν από τον Ηγεμόνα.

Απολυταρχικό κράτος δεν σημαίνει κράτος χωρίς δίκαιο. Σημαίνει ότι κανόνες δικαίου που διέπουν το κράτος υπάρχουν, αλλά σε τελική ανάλυση δεν το υποχρεώνουν. Το κράτος δύναται, κατά την εφαρμογή των κανόνων δικαίου, να τους παραβλέψει, να μην τους εφαρμόσει⁶.

Η εισαγωγή του όρου «κράτος δικαίου» στο χώρο της θεωρίας του Δημοσίου Δικαίου αποδίδεται στον R. V. Mohl (Rechtsstaat), ενώ οι θεσμοί στους οποίους βασίστηκε το σύστημα του κράτους δικαίου διευρύνθηκαν

⁶ Μιχαλόπουλος Ν., (2016), Η επιστήμη της δημόσιας διοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

σταδιακά στη Γαλλία με την επίδραση των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης.

Έτσι το κράτος δικαίου σημαίνει, με την ευρεία έννοια:

- την υπαγωγή όλων των λειτουργιών του κράτους στους κανόνες δικαίου
- το δικαστικό έλεγχο των λειτουργιών του Κράτους
- τη διάκριση των λειτουργιών και
- την κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων.

Με την στενή έννοια, το κράτος δικαίου ταυτίζεται με την αρχή της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία το κράτος υπόκειται και αυτό στους νόμους που παράγει και είναι υποχρεωμένο και αυτό να εφαρμόζει το δίκαιο, όπως και κάθε άλλος που βρίσκεται και δρα μέσα στην επικράτειά του.

Επιπλέον, η αρχή της νομιμότητας συνεπάγεται ότι το κράτος διέπεται από ιδιαίτερο σώμα κανόνων δικαίου, που αποκλίνει από κείνο που ρυθμίζει τις σχέσεις των ιδιωτών (ιδιωτικό δίκαιο). Το δίκαιο αυτό αποτελεί δημόσιο δίκαιο, είναι ειδικό, περιλαμβάνει κανόνες αποκλίνοντες του κοινού δικαίου και χαρακτηρίζεται από τη μονομερή επιβολή.

1.3.2 Η εμφάνιση και η εξέλιξη του διοικητικού δικαίου στην Ελλάδα

Το ελληνικό κράτος είναι το μόνο κράτος-μέλος της Ε.Ε., το οποίο δεν προήλθε από την εξέλιξη ενός πολιτικού σχηματισμού της φεουδαρχίας, όπως τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρώπης. Η ελληνική κοινωνία δεν γνώρισε τη φεουδαρχία, αλλά ούτε και τις πνευματικές διεργασίες της Αναγέννησης. Οι θεσμοί της είναι κατ' ουσίαν ευρωπαϊκοί θεσμοί που μεταφυτεύθηκαν στη χώρα μας που προέκυψε από τη συνθήκη του Λονδίνου το 1830.

Εκείνοι που εισήγαγαν στην πράξη στη χώρα τους θεσμούς της Ευρώπης είναι οι Βαυαροί με το έργο της Αντιβασιλείας και κυρίως του Georg Ludwig von Mauer και του αναπληρωματικού μέλους της Αντιβασιλείας von Abel. Οι Βαυαροί εισήγαγαν νόμο περί Κυβερνήσεως, περί Υπουργικού Συμβουλίου, περί οργανώσεως των διαφόρων εξουσιών, με λεπτομέρειες μέχρι τελειότητας, περί τοπικής αυτοδιοίκησης, περί

Συμβουλίου της Επικρατείας, περί Ελεγκτικού Συνεδρίου κλπ. Ο Georg Ludwig von Mauér ήταν καθηγητής του γαλλικού δημοσίου δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και ενεργό στέλεχος του συνταγματικού κινήματος στη Γερμανία. Η Βαυαρία είχε υιοθετήσει τη ναπολεόντεια μεταρρύθμιση του κράτους και την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης.

Έτσι οι ελληνικοί θεσμοί και οι έννοιες του δημοσίου δικαίου έχουν την ιστορική αναγωγή τους στην Ευρώπη. Μετά την εισαγωγή των γαλλικών θεσμών του 1830 στην Ελλάδα⁷, ακολούθησαν πολλές διοικητικές μεταρρυθμίσεις. Η περίοδος 1862-64 σηματοδεύτηκε από την πολιτειακή μεταβολή, η οποία επηρέασε και την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης (επιβολή της δημοκρατικής αρχής, αλλά και κατάργηση του Συμβουλίου της Επικρατείας). Η αρχή όμως της ελληνικής δημόσιας διοίκησης έγινε με το έργο της πρώτης διακυβέρνησης του Ελ. Βενιζέλου (1910-12) με τη συμβολή της γαλλικής αποστολής. Οι πόλεμοι που ακολούθησαν και η μικρασιατική καταστροφή επηρέασαν αρνητικά τις θετικές μεταρρυθμίσεις του Ελ. Βενιζέλου.

Η ουσιαστική ανάπτυξη του διοικητικού δικαίου στην Ελλάδα άρχισε με την ίδρυση και λειτουργία του Συμβουλίου της Επικρατείας το 1929. Με τη νομολογία του Συμβουλίου της επικρατείας το 1929. Με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ερμηνεύτηκαν συστηματικά οι ειδικοί κανόνες που αφορούν τη Δημόσια Διοίκηση και συγχρόνως αναγνωρίστηκαν γενικές αρχές και διατυπώθηκαν ειδικοί κανόνες για την οργάνωση, λειτουργία και νομιμότητα της δράσης των διοικητικών οργάνων.

1.3.3 Έννοια του Διοικητικού Οργάνου

Όργανα της πολιτείας καλούνται τα φυσικά εκείνα πρόσωπα, με τα οποία, κατά το Σύνταγμα, η πολιτεία εκφράζει τη βούλησή της δηλαδή ασκείται η πολιτική εξουσία. Με τα όργανα, δρα η πολιτεία σε διάφορες κατευθύνσεις. Φορείς των ενεργειών της και δραστηριοτήτων της είναι τα πολιτειακά όργανα.

Κάθε όργανο του Κράτους, δεν ασκεί μια κρατική εξουσία καθ' όλη αυτής της κυβέρνησης. Η άσκηση της κατανέμεται μεταξύ διαφόρων κρατικών

⁷ Δερτιλής Γ., (2010), Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

οργάνων και το καθ' ένα ασκεί τμήμα, μόνο, αυτής. «Διοικητικά όργανα», κατά τον Μ Στασινόπουλο, «είναι τα όργανα τα ενταγμένα στη διοικητική ιεραρχία, εντός του συστήματος των αρχών, στις οποίες είναι ανατεθειμένη η άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας». Είναι η οργανική μονάδα που αποτελεί αυτοτελές υποκείμενο αρμοδιοτήτων.

Το όργανο δεν έχει δική του, χωριστή νομική προσωπικότητα. Ούτε, συνεπώς ξεχωριστή βούληση. Ελλείπει από το όργανο (ως όργανο) η έννομη ικανότητα. Κατά συνέπεια, ασκεί δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του οργανικού συνόλου, του οποίου είναι όργανο.

Ο φορέας του οργάνου, ως φυσικό πρόσωπο, έχει ικανότητα δικαίου. Οι αρμοδιότητες όμως που ασκεί, είναι του οργάνου, το οποίο είναι φορέας. Το νομικό πρόσωπο της πολιτείας εμφανίζεται μέσω του οργάνου. Το πρόσωπο το οποίο δρα είναι η πολιτεία⁸.

Αν και δεν υπάρχει ορισμός σε καμία διάταξη του θετικού δικαίου για το διοικητικό όργανο, κατά τη θεωρία και τη νομολογία (γνώμη), το κύριο εννοιολογικό γνώρισμα του διοικητικού οργάνου είναι η διαρκής ή η πρόσκαιρη ένταξη αυτού στα πλαίσια ενός ιεραρχικά διαρθρωμένου συγκροτήματος πολιτειακών οργάνων. Η ένταξη του οργάνου σε κάποια βαθμίδα της ιεραρχίας, σε συνδυασμό με την εξάρτηση που αυτή δημιουργεί, είναι η προϋπόθεση της ιδιότητας του οργάνου ως διοικητικού.

Είναι η ειδοποιός διαφορά, η οποία διακρίνει από άλλα προστεθέντα ή συνεργαζόμενα με τη διοίκηση πρόσωπα, όπως π.χ. το εργατικό τεχνικό προσωπικό της Διοίκησης. Αφετέρου, το διαστέλλει από τα όργανα της νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας και εξασφαλίζει την τριπλή οργανική διάκριση των πολιτειακών οργάνων. Το ιεραρχικό φαινόμενο συνυπάρχει με το διοικητικό φαινόμενο και συνιστά την πεμπτουσία της εκτελεστικής λειτουργίας, ως τρίτης συντεταγμένης λειτουργίας στο Κράτος Δίκαιο.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, στηριζόμενο σε αυτό το γνώρισμα, διαστέλλει το διοικητικό όργανο, όχι μόνο από το νομοθετικό, αλλά και από το δικαστικό όργανο.

⁸ Λαζαράτος Π., (2018), Διοικητικό δικονομικό δίκαιο, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

Έτσι τα πολιτειακά όργανα, στα οποία έχει ανατεθεί, κατά κύριο λόγο, η άσκηση της διοικητικής ή εκτελεστικής λειτουργίας, έχουν ιεραρχική διάρθρωση, με αποτέλεσμα, όσα από αυτά βρίσκονται στην υψηλότερη βαθμίδα της ιεραρχικής κλίμακας μπορούν να επηρεάζουν τη θέληση των κατώτερων οργάνων, με την άσκηση του προληπτικού ιεραρχικού ελέγχου νομιμότητας ή σκοπιμότητας.

Επίσης, η αρχή της ενότητας της Κρατικής Εξουσίας διασφαλίζεται με την οργανική ιεραρχία, διότι αυτή οδηγεί όλη τη διοίκηση στα χέρια της κορυφής της πυραμίδας και κατοχυρώνεται έτσι το ενιαίο της νομικής προσωπικότητας της πολιτείας.

Υπάρχει, όμως, και άλλη διατυπωμένη άποψη περί της έννοιας του διοικητικού οργάνου. Συμφώνα με τον καθηγητή Σ. Λύτρα, διοικητικά όργανα είναι όσα συνδέονται με ένα δημόσιο νομικό πρόσωπο ή και με την Κυβέρνηση, στην περίπτωση του δημόσιου νομικού προσώπου Κράτους.

Οπότε, όσα όργανα συνδέονται με ένα δημόσιο νομικό πρόσωπο είναι διοικητικά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς, που διέπει τη δράση τους, τους κανόνες που προσδιορίζουν την προσωπική κατάσταση των φυσικών προσώπων, που ασκούν την οργανική λειτουργία ή τη φύση της δραστηριότητάς τους⁹.

Σε αυτόν τον ορισμό, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι εντάσσονται και οι «ανεξάρτητες διοικητικές αρχές», το κύριο γνώρισμα των οποίων είναι η μη υπαγωγή τους σε κανέναν διοικητικό έλεγχο. Συμπερασματικά, την ιδιότητα του διοικητικού οργάνου την αποκτούν οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές (Α.Δ.Α.) από τη σύνδεσή τους με το δημόσιο νομικό πρόσωπο του κράτους και μόνο. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι ο χαρακτήρας των Α.Δ.Α., ως διοικητικών οργάνων, εντοπίζεται στην άσκηση δημόσιας εξουσίας, δηλαδή αποφασιστικής αρμοδιότητας.

Η απάντηση στο ερώτημα για το ποια όργανα θεωρούνται διοικητικά δεν έχει μόνο θεωρητικό ενδιαφέρον αλλά και πρακτικό στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων του Διοικητικού Δικαίου.

⁹ Λαζαράτος Π., (2018), Διοικητικό δικονομικό δίκαιο, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

Διότι, Διοικητικό Δίκαιο είναι « το σύνολο νομικών κανόνων που διέπει ως γνωστόν τις ενέργειες γενικώς των διοικητικών οργάνων, ασχέτως προς το ουσιαστικό αυτών περιεχόμενο».

Ο ως άνω ορισμός θέτει ως κριτήριο εφαρμογής των κανόνων του διοικητικού δικαίου, το οργανικό και όχι το λειτουργικό. Όπως γνωρίζουμε, το οργανικό κριτήριο αποτελεί άμεση αντανάκλαση της οργανικής θεωρίας των κρατικών εξουσιών και συνδέει άμεσα την πράξη με το όργανο που την εξέδωσε. Αρκείται στο γεγονός ότι η πράξη που εκδίδεται αποτελεί εκδήλωση της βούλησεως ενός διοικητικού οργάνου, που είναι ενσωματωμένο στη διοικητική ιεραρχία.

Αντίθετα, το λειτουργικό κριτήριο δεν ερευνά την τυπική προέλευση της πράξης, αλλά τα αποτελέσματα που αυτή παράγει.

Πάντως, ο πλέον αξιόπιστος ορισμός της έννοιας του διοικητικού οργάνου που αντανακλά, μπορούμε να ισχυρισθούμε, σχεδόν όλη τη νομική πραγματικότητα, είναι αυτός κατά τον οποίο «διοικητικό όργανο είναι εκείνο, στο οποίο είναι ανατεθειμένο έργο της διοικητικής λειτουργίας και εκφράζει αμέσως βούληση του φορέως της δημόσιας διοίκησης».

Καθόσον η σύσταση του διοικητικού οργάνου πρέπει να προβλέπεται ρητά από διάταξη του Συντάγματος ή νομοθετική πράξη, ή διοικητική κανονιστική πράξη, που έχει εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης.

1.3.4 Είδη των διοικητικών οργάνων

A) Άμεσα – έμμεσα

Άμεσα είναι τα όργανα του Κράτους που ασκούν την κρατική εξουσία χωρίς σχέση εξαρτήσεως ή υποταγής σε άλλο όργανο. Η αρμοδιότητά τους ορίζεται απευθείας από το Σύνταγμα¹⁰.

Η έκφραση της βούλησης δεν εξαρτάται από τη βούληση ενός ιεραρχικά ανώτερου οργάνου, αλλά το άμεσο όργανο είναι περισσότερο απαραίτητο για την ύπαρξη και τη λειτουργία του Κράτους και εκφράζει την κρατική θέληση, ακόμη και αν η ελευθερία του περιορίζεται στα όρια του Συντάγματος. Τα άμεσα όργανα έχουν σχέση ισοτιμίας, ενώ μεταξύ των εμμέσων υπάρχει σχέση ιεραρχίας.

¹⁰ Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.

Άμεσα διοικητικά όργανα είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός. Η Κυβέρνηση είναι το άμεσο όργανο μόνο όταν αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Έμμεσα όργανα είναι εκείνα που διατελούν με σχέση εξάρτησης έναντι άλλου οργάνου. Τα έμμεσα όργανα ιδρύονται από τον κοινό νομοθέτη ή τη Διοίκηση, όταν δρα με κανονιστική εξουσία. Έμμεσα όργανα είναι οι υπουργοί, τα μέλη της Κυβέρνησης, οι υφυπουργοί, οι γενικοί Γραμματείς των υπουργείων, οι έφοροι κ.λπ.

Οι υπουργοί είναι μέλη του υπουργικού Συμβουλίου και των άλλων συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και ατομικά διοικητικά όργανα που προΐστανται ορισμένου κλάδου της Διοίκησης. Αντίθετα, οι υφυπουργοί είναι μόνο ατομικά διοικητικά όργανα. Οι υπουργοί και υφυπουργοί δεν υπέχουν, σε αντίθεση με άλλα έμμεσα όργανα, πειθαρχική ευθύνη λόγω του ότι βρίσκονται στην κορυφή της ιεραρχικής κλίμακας (Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργός), οι οποίοι δεν είναι ιεραρχικοί προϊστάμενοι τους. Επίσης, οι Δημόσιοι υπάλληλοι είναι έμμεσα έμμισθα όργανα.

Η διάκριση σε άμεσα και έμμεσα όργανα είναι αναγκαία και για τον προσδιορισμό της έννοιας του υπαλλήλου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Στο πλαίσιο των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., άμεσα όργανα είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και οι πρόεδροι τους.

Β) Αποφασιστικά – γνωμοδοτικά

Τα διοικητικά όργανα διακρίνονται σε αποφασιστικά και γνωμοδοτικά σύμφωνα με την ασκούμενη δραστηριότητα. Αποφασιστικά είναι τα όργανα που ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες (κυβερνητικές ή διοικητικές). Με τις πράξεις τους τίθενται κανόνες δικαίου π.χ. Γενικοί Διευθυντές, Γενικοί Γραμματείς, κ.λπ.

Γνωμοδοτικά είναι τα όργανα που δεν αποφασίζουν τα ίδια, αλλά γνωμοδοτούν στα αποφασιστικά όργανα. Η διαφορά ανάμεσα σε γνωμοδοτικά και σε αποφασιστικά όργανα είναι σημαντική λόγω του ότι οι πράξεις των αποφασιστικών οργάνων υπόκεινται σε αίτηση ακύρωσης¹¹.

¹¹ Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.

Γ) Κρατικά – Δημοτικά

Τα διοικητικά όργανα ανάλογα με το νομικό πρόσωπο στο οποίο ανήκουν, διακρίνονται σε κρατικά και δημοτικά, καθώς και όργανα των λοιπών δημοσίων οργανισμών.

Δ) Κεντρικά – περιφερειακά

Κεντρικά είναι τα όργανα που η αρμοδιότητα τους επεκτείνεται, σε ολόκληρη την (Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργός, Υπουργικό Συμβούλιο, Υπουργοί). Η

Περιφερειακά είναι εκείνα τα όργανα, των η αρμοδιότητα περιορίζεται σε μια περιοχή της επικράτειας, την περιφέρεια.

Ε) Μονομελή – Συλλογικά

Τα όργανα διακρίνονται σε μονοπρόσωπα ή ατομικά και σε συλλογικά. Μονοπρόσωπα όργανα είναι ο πρόεδρος της Δημοκρατίας (είναι ο ρυθμιστής του πολιτεύματος) , ο Πρωθυπουργός. Ο πρωθυπουργός και οι υπουργοί αποτελούν το Υπουργικό Συμβούλιο, την κυβέρνηση. Το Σύνταγμα λειτουργεί με το ατομικό σύστημα οργάνωσης (πρωθυπουργικό) και όχι με το συλλογικό σύστημα. Οι υπουργοί είναι ανώτατοι διοικητικοί λειτουργοί και όχι δημόσιοι υπάλληλοι. Τα μονοπρόσωπα όργανα έχουν το πλεονέκτημα της ταχύτητας των ενεργειών και μειονέκτημα το ενδεχόμενο της διάπραξης σφάλματος ένεκα έλλειψης της προσήκουσας βασάνου των υποθέσεων.

Στα συλλογικά όργανα , την ιδιότητα του οργάνου την έχει μόνο το σύνολο δηλαδή ο σύλλογος των φυσικών προσώπων, π.χ. τα Δημοτικά Συμβούλια, τα υπηρεσιακά Συμβούλια, όσα λειτουργούν στους κόλπους της Δημόσιας Διοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Τα συλλογικά όργανα έχουν ως πλεονέκτημα το γεγονός της ορθότερης ενέργειάς τους, ένεκα ακριβώς της προηγούμενης βασάνου των υποθέσεων και ως μειονέκτημα τη βραδύτητα , το άκαιρο της ενέργειάς τους¹².

Διαφορετική από την έννοια του συλλογικού οργάνου είναι η έννοια του σύνθετου οργάνου. Σύνθετο, όπως η νομοθεσία ορίζει, είναι το όργανο όταν

¹² Μιχαλόπουλος Ν., (2016), Η επιστήμη της δημόσιας διοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

δύο ή περισσότερα διοικητικά όργανα συμπράττουν αυτοτελώς είτε ως αυτοτελή όργανα για την παραγωγή έννομου αποτελέσματος.

1.4 Οι βασικές αρχές της διοικητικής δράσης

Η δράση της δημόσιας διοίκησης συμπεριλαμβάνει τόσο τις νομικές της ενέργειες, που συντάσσονται, μεταξύ άλλων, στην έκδοση των διοικητικών πράξεων, όσο και τις υλικές της ενέργειες, μέσω των οποίων εκτελούνται οι ανωτέρω διοικητικές πράξεις. Η δράση αυτή διέπεται από ορισμένες αρχές, εκ των οποίων οι βασικότερες είναι η αρχή της νομιμότητας, η αρχή της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και η αρχή της προστασίας του διοικούμενου.

1.Η αρχή της νομιμότητας

Η αρχή της νομιμότητας σημαίνει την υπαγωγή όλων των υποκειμένων του δικαίου στους κανόνες δικαίου μιας έννομης τάξης, καθώς και το δικαστικό έλεγχο συμμόρφωσης τους προς τους κανόνες αυτούς. Έτσι, η αρχή της νομιμότητας διέπει στο σύνολό της όχι μόνο τη δράση της Διοίκησης, αλλά και τη δράση των ιδιωτών.

Σε ότι αφορά τη Διοίκηση, η αρχή της νομιμότητας σημαίνει ότι η δράση της Δημόσιας Διοίκησης καθορίζεται από τους κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου, τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα και οι νόμοι, καθώς και από τις διοικητικές κανονιστικές πράξεις. Υπό διαφορετική οπτική, η αρχή της νομιμότητας σημαίνει ότι η Δημόσια Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να τηρεί τους ανωτέρω κανόνες¹³.

Έτσι, στην περίπτωση της Διοίκησης, η αρχή της νομιμότητας, μπορεί να λάβει δύο διαφορετικές έννοιες:

- Από τη μία, σημαίνει ότι οι ενέργειες των διοικητικών οργάνων πρέπει να μην έρχονται σε αντίθεση με τους προαναφερόμενους κανόνες,
- Από την άλλη σημαίνει ότι οι ενέργειες αυτές πρέπει να είναι σύμφωνες ή να βρίσκονται σε αρμονία με τους κανόνες αυτούς.

Στην ελληνική έννομη τάξη, τα σχετικά άρθρα του Συντάγματος

¹³ Χρυσανθάκης Χ., (2017), Διοικητική δικονομία, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

καθιερώνουν την αρχή της νομιμότητας με τη δεύτερη έννοια.

Αυτό σημαίνει ότι η Διοίκηση μπορεί να ενεργήσει μόνο αυτό που της επιτάσσουν ή της επιτρέπουν οι κανόνες δικαίου, ενώ οι ιδιώτες μπορούν να πράξουν καθετί που δεν απαγορεύεται ή δεν αντίκειται στους κανόνες αυτούς.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την αρχή της νομιμότητας, όπως διατυπώθηκε παραπάνω, η δράση της Δημόσιας Διοίκησης διέπεται από τους κανόνες που ορίζουν το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, το Σύνταγμα, οι νόμοι, αλλά και οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης. Κατά έναν, όμως, ευρύτερο και ορθότερο προσδιορισμό, η αρχή της νομιμότητας συνεπάγεται την υπαγωγή της Δημόσιας Διοίκησης, στο σύνολο των κανόνων Δικαίου, από οποιαδήποτε πηγή και αν προέρχονται (ακόμη, για παράδειγμα, και αν προέρχονται από τη νομολογία ή πρόκειται για γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου).

Η παράβαση της αρχής της νομιμότητας μπορεί να έχει διάφορες συνέπειες. Έτσι, ο διοικούμενος μπορεί να επιτύχει την άρση της παράβασης με ανάκληση, ακύρωση ή μεταρρύθμιση της πράξης από την ίδια τη Διοίκηση, με την άσκηση διοικητικής προσφυγής. Περαιτέρω, εάν η προσφυγή στη Διοίκηση δεν αποδώσει, ο διοικούμενος μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια και να επιτύχει έτσι την ακύρωση ή τη μεταρρύθμιση της πράξης και την αποκατάσταση της ζημιάς που προκλήθηκε σε βάρος του¹⁴.

2. Το δημόσιο συμφέρον

Με τον όρο συμφέρον εννοούμε τη χρησιμότητα ή ωφέλεια που έχουν για ένα πρόσωπο για διάφορους λόγους

- είτε οι υπηρεσίες άλλων ανθρώπων
- είτε οι σχέσεις με αυτούς
- είτε ορισμένα πράγματα
- είτε νομικές ρυθμίσεις
- είτε πραγματικές καταστάσεις
- είτε δραστηριότητες.

Η έννοια του συμφέροντος, λοιπόν, ενέχει την εκτίμηση της χρησιμότητας ή

¹⁴ Χρυσανθάκης Χ., (2017), Διοικητική δικονομία, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

της ωφέλειας που συνδέει το πρόσωπο που οφείλεται, με τα πρόσωπα, τα πράγματα, τις ρυθμίσεις, τις δραστηριότητες ή τις καταστάσεις που το ωφελούν. Η εκτίμηση αυτή μπορεί να γίνει

-είτε με υποκειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζει αποκλειστικά το πρόσωπο αυτό,

-είτε με αντικειμενικά κριτήρια, βάσει συγκεκριμένων αναγκών.

Περαιτέρω, δημόσιο είναι το συμφέρον, όταν το υποκείμενό του, είναι ο λαός, που έχει οργανωθεί με την έννομη τάξη σε κράτος.

Επομένως, το δημόσιο συμφέρον έχει κοινωνικό χαρακτήρα και συνδέεται με την έννομη τάξη.

Κατ' αρχήν, λοιπόν, το δημόσια συμφέρον, βάσει του αντικειμενικού κριτηρίου, συμπίπτει αμέσως με το συμφέρον όλων των μελών αυτών (π.χ. εθνικά άμυνα, τάξη, ασφάλεια, υγεία, παιδεία, συγκοινωνία και μεταφορές, επικοινωνία, οικονομική ανάπτυξη κλπ.) Σε ορισμένες, όμως περιπτώσεις, το δημόσιο συμφέρον είναι αντίθετο προς συγκεκριμένα άμεσα συμφέροντα ορισμένων μελών της κοινωνίας, με βάση τα υποκειμενικά κριτήρια. Ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις, βέβαια, τα ευρύτερα συμφέροντα των προσώπων που τυχόν βλάπτονται συμπίπτουν με το δημόσια συμφέρον, του οποίου η ικανοποίηση έβλαψε τυχόν ένα συγκεκριμένο συμφέρον τους.

Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για λόγους εθνικής άμυνας (π.χ.) δημιουργία στρατοπέδου). Σε αυτήν την περίπτωση, είναι δυνατό να βλάπτονται τα συγκεκριμένα συμφέροντα των ιδιοκτητών των εκτάσεων προς απαλλοτρίωση. Παρόλα αυτά, το επιδιωκόμενο δημόσια συμφέρον της εθνικής άμυνας συμπίπτει με τα ευρύτερα συμφέροντα των εν λόγω ιδιοκτητών.

Είναι, βέβαια, φανερό ότι το δημόσιο συμφέρον αποτελεί αόριστη έννοια, η οποία προσδιορίζεται νομικά. Στην ελληνική έννομη τάξη, το δημόσια συμφέρον συγκεκριμενοποιείται από το νομοθετικό όργανο, το οποίο, με τους κανόνες που θεσπίζει, ρυθμίζει την οργάνωση και τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης και καθορίζει τους σκοπούς που επιδιώκονται από αυτήν, καθώς και τα σχετικά νομικά ή υλικά μέσα για την εκπλήρωσή τους¹⁵.

¹⁵ Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.

Έτσι, για παράδειγμα, το νομοθετικό όργανο εκτιμά κάθε φορά ότι έχουν χρησιμότητα για την κοινωνία και ότι πρέπει να αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας της Διοίκησης:

1. Η παροχή νέων υπηρεσιών ή νέων αγαθών,
2. Η θέσπιση νέων ρυθμίσεων (π.χ. η οργάνωση ορισμένου επαγγέλματος και ο έλεγχος της δραστηριότητας των προσώπων που το ασκούν),
3. Η δημιουργία νέων πραγματικών καταστάσεων (π.χ. συνθηκών ασφαλείας των συγκοινωνιακών μέσων ενός κλάδου της συγκοινωνίας).

Το νομοθετικό όργανο μπορεί να εκτιμά ανάλογα ότι το δημόσιο συμφέρον δεν απαιτεί πλέον την άσκηση της ορισμένης δραστηριότητας από τη Διοίκηση, οπότε η άσκηση της μπορεί να παραχωρηθεί σε ιδιώτες, ή να αφεθεί ελεύθερη. Υπάρχουν, βέβαια, ορισμένες δραστηριότητες, οι οποίες είναι συναφείς με την κρατική κυριαρχία και για αυτό πρέπει να ασκούνται αποκλειστικά από δημόσιους φορείς (π.χ. εθνική άμυνα, αστυνόμευση κλπ.).

Έτσι, η κάθε δραστηριότητα της Δημόσιας Διοίκησης έχει σκοπό την άμεση ή έμμεση ικανοποίηση του δημόσιου συμφέροντος. Περαιτέρω, ως αρχή της υπεροχής του δημοσίου συμφέροντος νοείται η υποχρέωση, της Διοίκησης, κατά την επιλογή περισσότερων εξίσου νόμιμων λύσεων, να επιλέξει εκείνη, η οποία κατά την κρίση της εξυπηρετεί καλύτερα το δημόσιο συμφέρον.

3. Η προστασία του διοικούμενου

Σύμφωνα με όσα αναφέραμε προηγούμενα, η δράση της Δημόσιας Διοίκησης διέπεται από την αρχή της νομιμότητας και ασκείται για την ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος. Από το πλαίσιο αυτό προκύπτει και η ανάγκη προστασίας του διοικούμενου¹⁶.

Τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του διοικούμενου κατοχυρώνονται από το ίδιο το Σύνταγμα στις διατάξεις σχετικά με τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Υπάρχει, όμως, ο κίνδυνος τα δικαιώματα αυτά να θιγούν από

¹⁶ Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.

τη δράση της Διοίκησης.

Η έννοια της προστασίας του διοικούμενου έχει τόσο αρνητικό όσο και θετικό χαρακτήρα. Ο αρνητικός χαρακτήρας της συνίσταται στο ότι τα όργανα των δημοσίων νομικών προσώπων οφείλουν να μη βλάπτουν τα έννομα συμφέροντα ή δικαιώματα του διοικούμενου. Από την άλλη, ο θετικός χαρακτήρας της συνίσταται στο ότι τα όργανα των δημοσίων νομικών προσώπων έχουν την υποχρέωση να αναπτύσσουν ορισμένη δραστηριότητα για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένου συμφέροντος ή την ικανοποίηση ορισμένου δικαιώματος του διοικούμενου.

Τα κυριότερα μέσα της προστασίας του διοικούμενου είναι:

- **Η αρχή της ισότητας των διοικούμενων ενώπιον των δημοσίων υπηρεσιών.**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η Διοίκηση έχει υποχρέωση να παρέχει τις υπηρεσίες της ή τα αγαθά της σε κάθε διοικούμενο, σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου που έχουν θεσπιστεί βάσει της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της ισότητας.

- **Η αρχή της χρηστής διοίκησης.**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, τα διοικητικά όργανα υποχρεούνται να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα του δικαίου που επικρατεί στην κοινωνία, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και δογματικές ερμηνείες και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις.

- **Η αρχή της αναλογικότητας.**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, ο νομοθέτης και η διοίκηση, όταν επιβάλλουν περιορισμούς οποιουδήποτε είδους, αλλά και γενικότερα σε όλη τη δράση τους, οφείλουν να επιλέγουν το μέτρο εκείνο που κάθε φορά θα είναι το λιγότερο επαχθές για τους διοικούμενους. Με άλλα λόγια, για να είναι επιτρεπτή η επέμβαση του νομοθέτη ή της διοίκησης, πρέπει να 7πάρχει «εύλογη σχέση» ανάμεσα στο δυσμενές μέτρο που επιβάλλουν και το σκοπό που επιδιώκουν με το μέτρο αυτό.

- **Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι νομοθετικές και οι διοικητικές πράξεις, που επηρεάζουν αποφασίστεκα τη δραστηριότητα των πολιτών, δεν πρέπει να

είναι ρευστές, ούτε να υπόκεινται σε ανατροπές που αιφνιδιάζουν τους πολίτες και ανατρέπουν τη βάση των επιλογών τους. Με άλλα λόγια, τόσο ο νομοθέτης όσο και η διοίκηση δεν μπορούν να προσβάλλουν παγιωμένες καταστάσεις από τις οποίες απορρέουν «κεκτημένα δικαιώματα» για τους διοικούμενους. Έτσι, για παράδειγμα, όταν νομοθέτης μεταβάλλει τη νομοθεσία, οφείλει να μεριμνά για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων, που εξασφαλίζουν την προστασία των παγιωμένων αυτών καταστάσεων¹⁷.

ο **Η αρχή της αμεροληψίας.**

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η Διοίκηση, κατά την άσκηση της εξουσίας της, πρέπει να είναι ανεξάρτητη από επιρροές ξένες προς το δημόσιο συμφέρον και απροκάλυπτη. Για παράδειγμα, η αρχή αυτή εκδηλώνεται στα διοικητικά ασυμβίβαστα, δηλαδή στην απαγόρευση ορισμένων δραστηριοτήτων στους δημόσιους λειτουργούς (στον Υπαλληλικό Κώδικα προβλέπεται ότι η ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δικηγόρου, εκτός αν ειδικές διατάξεις ορίζουν διαφορετικά).

Περαιτέρω, άλλα μέσα προστασίας του διοικούμενου είναι:

- ✓ η αρχή της καλής λειτουργίας της Διοίκησης,
- ✓ η πρόβλεψη διαδικασιών υπέρ των διοικούμενων (π.χ. δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης),
- ✓ ο Θεσμός του Συνήγορου του Πολίτη,
- ✓ η αιτιολόγηση των διοικητικών πράξεων,
- ✓ η εφαρμογή των κανόνων της διοικητικής διαδικασίας (π.χ. πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα),
- ✓ η ύπαρξη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών,
- ✓ η παροχή δικαστικής προστασίας.

1.5 Συστήματα διοικητικής οργάνωσης

Διεθνώς τέσσερα είναι τα συστήματα μέσα από τα οποία είναι δυνατόν να οργανωθεί η Δημόσια Διοίκηση α) το αποσυγκεντρωτικό, β) το συγκεντρωτικό, γ) το αποκεντρωτικό και δ) το σύστημα της αυτοδιοίκησης.

¹⁷ Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.

Το αποσυγκεντρωτικό σύστημα (decentralization) εμφανίζεται στα ομοσπονδιακά κράτη, όπως οι ΗΠΑ ή η Γερμανία. Σε αυτό το σύστημα η ομοσπονδιακή Δημόσια Διοίκηση εμφανίζεται ως πλήρως ανεπτυγμένη στον ανώτερο βαθμό (κεντρική διοίκηση) αλλά ασθενής παρουσία στο μέσο και κατώτερο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο¹⁸.

Τα κράτη μέλη διαθέτουν πρωτογενή εξουσία τόσο νομοθετική, όσο και εκτελεστική και δικαστική αλλά πάντως υπόκεινται στην κεντρική Δημόσια Διοίκηση.

Συγκεντρωτικό (centralization) είναι το σύστημα το οποίο τα όργανα του κράτους ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες σε όλη την κρατική επικράτεια. Βέβαια και με το σύστημα αυτό λειτουργούν περιφερειακές και τοπικές διοικητικές υπηρεσίες, οι οποίες όμως, τόσο σχετικά με τη συγκρότησή τους, όσο και σχετικά με τις αρμοδιότητές τους, εξαρτώνται από τα κεντρικά διοικητικά όργανα και ενεργούν υπό την εποπτεία ή την οικονομική εξάρτηση της κεντρικής διοίκησης.

Αποκεντρωτικό (decentration) είναι το σύστημα το οποίο προβλέπει την ύπαρξη μη κεντρικών, δηλαδή περιφερειακών οργάνων τα οποία μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις από τις οποίες προκύπτουν έννομα αποτελέσματα, χωρίς να χρειάζονται την έγκριση ή την επικύρωση των κεντρικών οργάνων. Ωστόσο, τα περιφερειακά όργανα ανήκουν στις κρατικές υπηρεσίες και διορίζονται από την κεντρική, κρατική εξουσία, η οποία έχει τη δυνατότητα να τα κατευθύνει και να τα συντονίζει.

Η Ελληνική Επικράτεια οργανώνεται με βάση το αποκεντρωτικό σύστημα, αφού σύμφωνα με το άρθρο 101&1 Σ, ορίζεται ότι « Η διοίκηση του κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα».

Τέλος το διοικητικό σύστημα της αυτοδιοίκησης (self governance) συνεπάγεται την άσκηση διοικητικής φύσεως αρμοδιοτήτων από οργανισμούς, οι οποίοι είναι οργανωμένοι ως Ν.Π.Δ.Δ., χωρίς αυτά να ανήκουν στις κρατικές υπηρεσίες. Αυτό σημαίνει ότι οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί διαθέτουν δική τους νομική προσωπικότητα, διακριτή από εκείνη του κράτους. Οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί είναι δυνατόν να

¹⁸ Ασπρίδης Γ., (2013), Εισαγωγή στην πολιτική και διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους, εκδόσεις Προπομπός.

αποτελούν και φορείς δικαιωμάτων (π.χ. της ιδιοκτησίας) αλλά και υποχρεώσεων έναντι των διοικούμενων. Επιπλέον, τα όργανα τους εκλέγονται από τους πολίτες, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τα όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους δήμους και τις περιφερειακές αυτοδιοικήσεις. Οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί ασκούν δημόσια εξουσία, όχι όμως κρατική εξουσία, ενώ οι πράξεις οι οποίες εκδίδουν αποτελούν διοικητικές πράξεις, κανονιστικού ή ατομικού περιεχομένου¹⁹.

Οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί διαθέτουν δημοσιονομική και διοικητική αυτοτέλεια. Η δημοσιονομική τους αυτοτέλεια συνεπάγεται τη δυνατότητα των αυτοδιοικούμενων οργανισμών να διαθέτουν δική τους περιουσία την οποία και να διαχειρίζονται αυτοβούλως, αλλά και τη δυνατότητα τους να καταρτίζουν το δοκό τους προϋπολογισμό, ισολογισμό, απολογισμό. Η διοικητική αυτοτέλεια των αυτοδιοικούμενων οργανισμών βασίζεται στη διάκριση μεταξύ των αυτοδιοικούμενων οργανισμών και των κεντρικών υπηρεσιών του κράτους, χάρη στη διακριτή νομική προσωπικότητα που τα πρώτα διαθέτουν.

Η αυτοδιοίκηση διακρίνεται σε καθ' ύλη και σε κατά τόπο αυτοδιοίκηση. Κατά τόπο αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί είναι αυτοί που περιορίζουν τη δραστηριότητα τους σε μια περιοχή, όπως π.χ. οι δήμοι και οι περιφερειακές αυτοδιοικήσεις. Εδώ το χωρικό στοιχείο αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό τους. Καθ' ύλην αυτοδιοικούμενοι είναι οι οργανισμοί στους οποίους ανατίθεται μια καθορισμένη ενότητα ειδικών διοικητικών δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή η Εκκλησία της Ελλάδος.

Με τον Ν.3582/2010²⁰ με τον τίτλο «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πρόγραμμα Καλλικράτης» συστήθηκαν 325 Δήμοι, 13 Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ως νομικά πρόσωπα της κατά τόπον αυτοδιοίκησης του πρώτου και του δεύτερου βαθμού, ενώ η αποκέντρωση λειτουργεί δια των 7 Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

¹⁹ Ασπρίδης Γ., (2013), Εισαγωγή στην πολιτική και διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους, εκδόσεις Προπομπός.

²⁰ Νόμος 3582/2010.

1.6 Η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση

Στα όργανα της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης περιλαμβάνονται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση που αποτελείται από τον Πρωθυπουργό και από τα μέλη του υπουργικού συμβουλίου, ενώ στα κεντρικά όργανα της δημόσιας διοίκησης και στο μέτρο που ασκούν διοικητικές αρμοδιότητες εντάσσονται, Το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

1.6.1 Τα Συμβούλια της Κεντρικής Διοίκησης

Ως συμβούλια της κεντρικής διοίκησης λειτουργούν το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας εδρεύει την Αθήνα και εκτός από Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο θεωρείται και συμβούλιο της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Ως δικαστήριο εκδικάζει διαφορές που αναφέρονται μεταξύ των διοικούμενων και της δημόσιας διοίκησης. Το συμβούλιο της κεντρικής δημόσιας διοίκησης διαθέτει γνωμοδοτική αρμοδιότητα για την εξέταση και προηγούμενη επεξεργασία των κανονιστικών Προεδρικών Διαταγμάτων, που εκδίδονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον αρμόδιο υπουργό.

Διοικητική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι και ο έλεγχος της συμμόρφωσης των διοικητικών οργάνων στις αποφάσεις του, καθώς και στις αποφάσεις των κατώτερων διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και η δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης των πεπραγμένων του.

Το ελεγκτικό Συνέδριο εδρεύει στην Αθήνα και αποτελεί δικαστήριο με αρκετές διοικητικές αρμοδιότητες, όπως ο δημοσιονομικός έλεγχος των δαπανών του κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ο έλεγχος των συμβάσεων που συνάπτουν τα κρατικά όργανα και ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και διατακτών. Γνωμοδοτεί στην κρατική εξουσία για τη νομοθεσία που αφορά τις συντάξεις ή την αναγνώριση, υπηρεσία για τη θεμελίωση δικαιωμάτων σύνταξης²¹.

²¹ Χρυσανθάκης Χ., (2017), Διοικητική δικονομία, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

Το Νομικό Συμβούλιο του κράτους κατοχυρώθηκε συνταγματικά με την αναθεώρηση του 2001 στο άρθρο 100 Α. Είναι καθαρά διοικητικό όργανο. Στην ουσία αποτελεί το νομικό σύμβουλο και δικηγόρο του κράτους, με την έννοια ότι παρέχει νομικές γνωμοδοτήσεις στη διοίκηση και υπερασπίζεται δικαστικά τα συμφέροντα του δημοσίου. Είναι δημόσια υπηρεσία, ενιαία ανώτατη αρχή του κράτους, η οποία υπάγεται απευθείας στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, τα μέλη της όμως απολαμβάνουν τις εγγυήσεις της προσωπικής και λειτουργικής δικαστικής ανεξαρτησίας.

Ειδικότερα στην αρμοδιότητα του υπάγονται:

- Η δικαστική υπεράσπιση των συμφερόντων του κράτους.
- Η υποστήριξη των υποθέσεων της Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Η υποστήριξη των δημοσίων υπηρεσιών σε θέματα Δικαίου της Ε.Ε.
- Η καθοδήγηση των ενεργειών της Δημόσιας Διοίκησης με γνωμοδοτήσεις.
- Η επεξεργασία σχεδίων νόμου και κανονιστικών προεδρικών διαταγμάτων, καθώς και υπουργικών αποφάσεων.
- Η δικαστική υπεράσπιση ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.

Περαιτέρω, κάθε σύγχρονη δημόσια διοίκηση περιλαμβάνει στον μηχανισμό της μια σειρά από κέντρα μελέτης ή κέντρα εκπαίδευσης. Τέτοια κέντρα είναι το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης, το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών κ.λπ.

1.7 Η εν ευρεία έννοια δημόσια διοίκηση : Η Δημόσια Επιχείρηση

Ο πιο χαρακτηριστικός τρόπος δράσης της Δημόσιας Διοίκησης είναι μέσα από την υιοθέτηση της μορφής των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ). Πράγματι, πολλές φορές για λόγους ευελιξίας, αυτοδιοίκησης ή περιουσιακής αυτοτέλειας συστήνεται από την αρχή με νόμο ένας ειδικός οργανισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, όπως για παράδειγμα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή οι ασφαλιστικοί οργανισμοί.

Ωστόσο, πέρα από τη δημόσια διοίκηση κατά το οργανικό κριτήριο,

υπάρχει και η δημόσια διοίκηση κατά το λειτουργικό κριτήριο, στην οποία ανήκουν τα Νομικά Πρόσωπα του Ιδιωτικού Δικαίου. Τα νομικά αυτά πρόσωπα συνιστούν μια νέα μορφή άσκησης της δημόσιας διοίκησης, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της ανάπτυξης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας που είχε ως αποτέλεσμα τις αποκρατικοποιήσεις, τη μείωση του κρατικού παρεμβατισμού αλλά και τις ανάγκες εισαγωγής στοιχείων του ιδιωτικού management στον δημόσιο τομέα, μια μορφή διοίκησης που αποκαλείται new public management. Σε αυτές τις νέες μορφές διοίκησης, ανήκουν μεταξύ άλλων και οι επιχειρήσεις δημοσίου συμφέροντος. Συνήθως πρόκειται για επιχειρήσεις με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρίας που το κεφάλαιο τους ανήκει εξ ολοκλήρου, ή κυρίως στο Κράτος ή σε οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (οπότε και αποκαλούνται δημοτικές ή περιφερειακές επιχειρήσεις).²² Οι εν λόγω επιχειρήσεις αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και ιδρύονται από το Κράτος ή από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, διέπονται από κανόνες του δημόσιου αλλά και του ιδιωτικού δικαίου και λειτουργούν σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, ενώ παράλληλα στοχεύουν στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για την εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος. Περαιτέρω, τελούν σε σχέση αυτοτέλειας και ελέγχου προς το Κράτος, αλλά και ήπιας κρατικής εποπτείας.

Στην πράξη οι Δημόσιες Επιχειρήσεις αποτελούν δημόσιες υπηρεσίες, παρά τη μορφή τους ως Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου. Το νομικό καθεστώς τους διέπεται, όπως αναφέρθηκε τόσο από το δημόσιο, όσο και από το ιδιωτικό δίκαιο. Ειδικότερα, η Δημόσια Επιχείρηση ιδρύεται, μετατρέπεται και διαλύεται με νόμο τυπικό ή ουσιαστικό. Παράλληλα, η καταστατική οργάνωσή της, η ανάδειξη των οργάνων της αλλά και ο έλεγχος εποπτείας της, ο οποίος της ασκείται από το κράτος διέπεται εξ ολοκλήρου από κανόνες δημοσίου δικαίου. Τα όργανά της υπόκεινται σε διατάξεις δημοσίου δικαίου, ενώ η υπηρεσιακή τους κατάσταση εξομοιώνεται με εκείνη των δημοσίων υπαλλήλων, ιδίως όσον αφορά τα όργανα που διαθέτουν αποφασιστική αρμοδιότητα. Οι νομικές σχέσεις της

²² Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

Δημόσιας Επιχείρησης, με το προσωπικό της, πλην των αποφασιστική αρμοδιότητα, αλλά και οι νομικές της σχέσεις με τους διοικούμενους διέπονται από κανόνες του ιδιωτικού δικαίου. Τέλος, την οικονομική της διαχείριση διέπουν οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς και του ανταγωνισμού. Εκτός όμως από τις παραπάνω επιχειρήσεις, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται η παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας σε ιδιώτες μέσω σύναψης διοικητικών συμβάσεων. Πρόκειται για κατασκευές έργων και επιχειρηματικές δραστηριότητες κοινής ωφέλειας, τις οποίες το Κράτος παραχωρεί για κάποιο χρονικό διάστημα σε ιδιώτη (εταιρία η κοινοπραξία εταιριών), λόγω κυρίως του μεγάλου οικονομικού κόστους και της υψηλής τεχνολογίας που απαιτείται για την κατασκευή και λειτουργία των εν λόγω έργων. Η εταιρία που αναλαμβάνει το εν λόγω έργο αποτελεί το Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, αλλά και στην περίπτωση αυτή λειτουργεί προς την εξυπηρέτηση ενός δημόσιου σκοπού, χάριν της εξυπηρέτησης του γενικότερου συμφέροντος και εποπτεύεται από το κράτος(Αττικό Μετρό, Εγνατία Οδός, κ.α.). Τέλος, διακριτή κατηγορία νομικών προσώπων αποτελούν τα νομικά πρόσωπα με διφυή χαρακτήρα. Αυτά αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, ιδρύονται με νόμο, αλλά ενεργούν παράλληλα και ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση δημοσίων σκοπών, ασκώντας αρμοδιότητες τις οποίες ασκούσε πριν το κράτος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος²³.

1.8 Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

Η εισαγωγή των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελλάδα αποτελεί μια πρόσφατη σχετική εξέλιξη των τελευταίων δεκαετιών. Η δημιουργία των ανεξάρτητων αρχών αποσκοπεί στη συμπλήρωση και την ενίσχυση του ελέγχου της δημόσια διοίκησης, της αποτελεσματικότερης προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών αλλά και της ενίσχυσης της διοικητικής δράσης από διοικητικά όργανα τα οποία λειτουργούν υπό συνθήκες ανεξαρτησίας, πολιτικής

²³ Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

ουδετερότητας αλλά και υψηλής επαγγελματικής και επιστημονικής εξειδίκευσης (τεχνοκρατίας).

Οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι «εθνικά συλλογικά κρατικά όργανα με αυτοτελή διοικητική υποδομή και προϋπολογισμό, των οποίων τα μέλη απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοριζόμενη από μη κυβερνητικούς φορείς για ορισμένη θητεία και έχουν ως ρόλο την κυριαρχική εποπτεία ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής διαμέσου άσκησης κανονιστικών, γνωμοδοτικών, διοικητικών και εξελεγκτικών αρμοδιοτήτων των οποίων η άσκηση δεν υπόκειται στον ιεραρχικό έλεγχο της διοίκησης, αποτασσόμενη απλώς στον κλασικό έλεγχο νομιμότητας.»

Οι Ανεξάρτητες Αρχές έχουν τα εξής κύρια χαρακτηριστικά²⁴:

- ✓ Αποτελούν κρατικά όργανα, που υπεκφεύγουν, όμως του ιεραρχικού ελέγχου ή της εποπτείας της κεντρικής διοίκησης και υπόκεινται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας. Έτσι δεν υπέχουν υποχρέωσης υπακοής έναντι των οργάνων της εκτελεστικής λειτουργίας.
- ✓ Τα μέλη τους διαθέτουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία αντίστοιχα με αυτή των δικαστών. Η προσωπική τους ανεξαρτησία συνεπάγεται ότι δεν λαμβάνουν εντολές στο πλαίσιο της ιεραρχίας και δεσμεύονται μόνο από το Σύνταγμα και τον νόμο, ενώ στη λειτουργική ότι τα άλλα όργανα του κράτους ιδίως η εκτελεστική λειτουργία δεν μπορούν να παρέμβουν στον τρόπο με τον οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους.
- ✓ Διαθέτουν ευρείες αποφασιστικές αρμοδιότητες (ιδίως κανονιστικές ρυθμιστικές και κυρωτικές) με αντικείμενο τη ρύθμιση ζωτικών και ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και γενικά κοινωνικής ζωής. Επιπλέον οι αποφάσεις τους λειτουργούν δεσμευτικά για τα υπόλοιπα κρατικά όργανα.

Με το άρθρο 101 Α Σ κατοχυρώθηκε η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών και η διαδικασία εκλογής των μελών τους. Ωστόσο η πρόβλεψη αυτή αναφέρεται μόνο στις πέντε

²⁴ Πλυμάκης Σ., (2019), Δημόσια πολιτική και μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, εκδόσεις Σιδέρης.

συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές, οι οποίες αναγνωρίστηκαν με την αναθεώρηση του 2001. Οι αρχές αυτές είναι:

- η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (άρθρο 9^Α Σ),
- το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (άρθρο 15 & 2 Σ),
- η Αρχή Προστασίας του Απορρήτου των Τηλεπικοινωνιών (άρθρο 19 & 2 Σ),
- το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (άρθρο 103 & 7 Σ)
- ο Συνήγορος του πολίτη (άρθρο 13 & 9 Σ)²⁵.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών διορίζονται με συγκεκριμένη θητεία και απολαμβάνουν εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η επιλογή των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών γίνεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων, θεσμό που προβλέπεται στον κανονισμό της βουλής και διαθέτει διακομματική σύνθεση. Εκτός από το δικαστικό έλεγχο των πράξεων και αποφάσεων που εκδίδουν, ο κανονισμός της βουλής προβλέπει τον τρόπο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου για τη δράση των Ανεξαρτήτων Αρχών. Έτσι υφίστανται δύο μορφές ελέγχου, δικαστικός και κοινοβουλευτικός.

Εκτός από τις πέντε συνταγματικά προβλεπόμενες Ανεξάρτητες Αρχές, ένας μεγάλος αριθμός τους προβλέπεται και νομοθετικά. Οι κυριότερες από αυτές είναι: η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών ή Ταχυδρομείων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο συνήγορος του καταναλωτή. Ειδικότερα Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ). Το ΑΣΕΠ συνιστά Ανεξάρτητη Αρχή, μη υποκείμενη σε κυβερνητικό ή άλλο έλεγχο και προβλέπεται από το Σύνταγμα (άρθρο 103 & 7 Σ). Συστάθηκε με το Ν.2190/1994. Το ΑΣΕΠ επιφορτίζεται με τις αποκλειστικές αρμοδιότητες της επιλογής του προσωπικού του Δημοσίου Τομέα, τον έλεγχο των φορέων του δημοσίου κατά την επιλογή του προσωπικού, της διεξαγωγής διαγωνισμών κ.λπ.

Η δράση του έγκειται στην προστασία της διαφάνειας, της δημοσιότητας και της αξιοκρατίας στη στελέχωση των δημοσίων υπηρεσιών. Το ΑΣΕΠ αποτελείται από έναν Πρόεδρο, τρεις Αντιπρόεδρους και είκοσι τέσσερις (24) Συμβούλους που αποτελούν ανώτατους κρατικούς λειτουργούς,

²⁵ Πλυμάκης Σ., (2019), Δημόσια πολιτική και μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, εκδόσεις Σιδέρης.

πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, οι οποίοι απολαμβάνουν πλήρη προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία.

❖ **Ο Συνήγορος του πολίτη**

Είναι Ανεξάρτητη Αρχή, που ιδρύθηκε με τον Ν. 2477/1997²⁶ και έλκει την καταγωγή του από τον σκανδιναβικής προέλευση Ombudsman. Η πολύ μεγάλη επιτυχία του θεσμού είχε ως αποτέλεσμα τη διάχυσή του στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες αλλά και στη Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη μορφή του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή. Προβλέπεται συνταγματικά στο άρθρο 103 & 9 Σ, ενώ το νομοθετικό πλαίσιο της λειτουργίας του ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3094/03. Παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν και κατά την πρώτη πενταετή λειτουργία (1998-2002) είχε δεχθεί 41.865 αναφορές πολιτών. Βασικές του αρμοδιότητες είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών με σκοπό την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της αρχής της νομιμότητας. Ο Συνήγορος του πολίτη δομείται σε έξι κύκλους, τους οποίους συντονίζουν έξι βοηθοί Συνηγόρου του Πολίτη. Οι έξι θεματικοί κύκλοι της Ανεξάρτητης Αρχής είναι ειδικότερα : ο κύκλος των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ο κύκλος κοινωνικής προστασίας, ο κύκλος της ποιότητας ζωής, ο κύκλος σχέσεων κράτους – πολίτη, ο κύκλος των δικαιωμάτων του παιδιού και ο κύκλος της ισότητας των φύλων.

❖ **Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)**

Το ΕΣΡ αποτελεί Ανεξάρτητη Αρχή η οποία ιδρύθηκε με 1866/1989²⁷ που θέσπισε τη λειτουργία ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών. Προβλέπεται συνταγματικά στο άρθρο 15 & 2Σ.

Στις αρμοδιότητες του ελέγχου της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας «μπάζοντας στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΣΡ». Καθιερώνεται έτσι ένα τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ του ΕΣΡ για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών. Το

²⁶ Νόμος 2477/1997.

²⁷ Νόμος 1866 / 1989.

ΕΣΡ είναι επταμελές όργανο. Το απαρτίζουν ο πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και πέντε μέλη.

❖ **Αρχή προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)**

Ιδρύθηκε με τον νόμο 2472/1997²⁸, ο οποίος ενσωματώνει στο Ελληνικό Δίκαιο την Ευρωπαϊκή οδηγία 95/46 ΕΚ, η οποία θέτει κανόνες για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά αναφορικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η ΑΠΔΠΧ εφαρμόζει τον Ν. 3471, που ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την Ευρωπαϊκή οδηγία 58/2002. Οι αρμοδιότητες αφορούν θέματα που σχετίζονται με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ή ευαίσθητα δεδομένα), τα οποία περιλαμβάνονται σε αρχείο, π.χ. η Αρχή αποφαινεται αν πρέπει να χορηγήσει, ένας σύλλογος (ιατρικός) στοιχεία από τον προσωπικό φάκελο ενός μέλους του σε έναν πολίτη, προκειμένου αυτός να τα χρησιμοποιήσει σε δικαστήρια. Αποτελείται από τον Πρόεδρό της, ο οποίος είναι ανώτερος δικαστικά και έχει έξι (6) συνολικά μέλη.

❖ **Η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών**

Με το άρθρο 1 του Ν. 3133/2003²⁹ συστάθηκε, κατά (ΑΔΑΕ) την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Συντάγματος, η ΑΔΑΕ με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών, της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθώς και την ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριών. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, όπως αυτός προβλέπεται από τον νόμο. Η ΑΔΑΕ είναι Ανεξάρτητη Αρχή και απολαμβάνει διοικητικής αυτοτέλειας. Έδρα της ΑΔΑΕ είναι η Αθήνα, μπορεί όμως με απόφαση της να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφείο και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος. Οι αποφάσεις της ΑΔΑΕ κοινοποιούνται με μέριμνα της στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δικαιοσύνης, στους αρχηγούς των κομμάτων και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ΑΔΑΕ υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, κατά τον τρόπο και τη διαδικασία που κάθε φορά προβλέπει ο κανονισμός της Βουλής. Η ΑΔΑΕ διαθέτει πρόεδρο και πέντε μέλη.

²⁸ Νόμος 2492 / 1977.

²⁹ Νόμος 3133 / 2003.

Ο θεσμός των Ανεξάρτητων Αρχών εμφανίστηκε αρχικά στις ΗΠΑ ήδη από τα τέλη του 19 ου αιώνα και γενικεύτηκε με το New Deal προκειμένου, όπως επισημαίνει ο Μ. Αντωνόπουλος « να συμφιλώσει την παρέμβαση του κράτους με την ιδεολογία της ελεύθερης επιχείρησης».

Στην Ευρώπη εμφανίστηκαν πρώτα στη Γαλλία και κυρίως μετά το 1950, ενώ όσον αφορά τη χώρα μας η πρώτη Ανεξάρτητη Αρχή συστάθηκε το 1987 (άρθρο 9 του Ν. 173/87) και ήταν το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο. Έκτοτε ο θεσμός εξελίχθηκε και εμπλουτίστηκε με την ίδρυση νέων αρχών για να καταλήξει στη συνταγματική του κατοχύρωση με την αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001.

1.9 Η Διοικητική Αποκέντρωση : Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Στο άρθρο 101, ορίζεται ότι η διοίκηση του κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα. Ακόμη, η διοικητική διαίρεση της χώρας διαμορφώνεται σύμφωνα με τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες. Τα περιφερειακά όργανα του κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους, ενώ τα κεντρικά όργανα περιορίζονται στην παροχή γενικών κατευθύνσεων, στο συντονισμό και στην άσκηση ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων. Στο αποκεντρωτικό σύστημα, τα περιφερειακά όργανα ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του κράτους και διαθέτουν αποφασιστικές αρμοδιότητες κρατικού χαρακτήρα σε περιφερειακό επίπεδο και τελούν υπό τον έλεγχο (νομιμότητα) της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Αντίστοιχα οι ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού υπάγονται σε έλεγχο νομιμότητας και εποπτείας από το κράτος, ο οποίος ασκείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας που εδρεύει στις επτά Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας³⁰.

Στην Ελληνική Επικράτεια η αποκέντρωση υλοποιείται μέσα από τη γεωγραφική διαίρεση της χώρας σε επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες αποτελούν τη βασική μονάδα διοικητικής αποκέντρωσης και ειδικότερα είναι οι ακόλουθες: 1) Αττικής, με έδρα την Αθήνα, 2) Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τη Λάρισα, 3) Ηπείρου – Δυτικής

³⁰ Ασπρίδης Γ., (2013), Εισαγωγή στην πολιτική και διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους, εκδόσεις Προπομπός.

Μακεδονίας, με έδρα τα Ιωάννινα, 4) Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με έδρα την Πάτρα, 5) Αιγαίου, με έδρα τον Πειραιά, 6) Κρήτης, με έδρα το Ηράκλειο, 7) Μακεδονίας – Θράκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

Η διοικητική αποκέντρωση της χώρας σε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις διαθέτει αρκετά πλεονεκτήματα. Έτσι τα κεντρικά όργανα του κράτους ασκούν καλύτερα το επιτελικό και συντονιστικό τους ρόλο, καθώς αποσυμφορούνται από υποθέσεις περιφερειακού ενδιαφέροντος. Ταυτόχρονα ενισχύεται τόσο η αποτελεσματικότητα όσο και η αποδοτικότητα των οργάνων της αποκέντρωσης, τα οποία και «βιώνουν» τις υποθέσεις και τις ανάγκες της περιφέρειας, γεγονός που οδηγεί στην ορθολογικότερη λήψη αποφάσεων που λαμβάνονται σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διευκολύνοντας τους πολίτες να συμμετάσχουν με ενεργητικό τρόπο στις υποθέσεις που τον αφορούν³¹.

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση διαθέτει δημοσιονομική και διοικητική αυτοτέλεια. Η δημοσιονομική της αυτοτέλεια βασίζεται στο γεγονός ότι διαθέτει δικό της προϋπολογισμό, ο οποίος προέρχεται από ειδικές πιστώσεις του γενικού προϋπολογισμού. Παράλληλα αντλεί και έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα, από επιχορηγήσεις από τις μελέτες που εκπονεί, από δωρεές, από τέλη και εισφορές που εισπράττει. Η διοικητική της αυτοτέλεια προκύπτει από το γεγονός ότι κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση διευθύνεται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος διαθέτει και την αποφασιστική αρμοδιότητα για την οργάνωση και τη λειτουργία της, αλλά και στο γεγονός ότι οργανώνεται με βάση δικό της προσωπικό και λειτουργεί ανεξάρτητα από τα κεντρικά όργανα της κεντρικής κρατικής διοίκησης.

Τα βασικά όργανα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το Συμβούλιο Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενώ γενικό συντονιστικό έργο ασκούν το Συμβούλιο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και το Ειδικό Συντονιστικό Συμβούλιο.

³¹ Ασπρίδης Γ., (2013), Εισαγωγή στην πολιτική και διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους, εκδόσεις Προπομπός.

1.10 Η καθ' ύλην αυτοδιοίκηση: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Η καθ' ύλην αυτοδιοίκηση αποκαλείται και λειτουργική αυτοδιοίκηση, ενώ στο σύνολο τους κατά τόπο και καθ' ύλην αυτοδιοίκηση μαζί αποκαλούνται διοικητική αυτοδιοίκηση. Με τον όρο καθ' ύλην η λειτουργική αυτοδιοίκηση αναφερόμαστε στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που εξυπηρετούν δημόσια αποστολή ή σκοπούς γενικού συμφέροντος. Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου διακρίνονται από το γεγονός ότι υπηρετούν δημόσιους σκοπούς προάγουν το δημόσιο ή γενικό συμφέρον, σε αντίθεση με τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που προάγουν τα ιδιωτικά τους συμφέροντα και σκοπούς. Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου έχουν τα εξής χαρακτηριστικά³² : α) ιδρύονται ή αναγνωρίζονται ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου με τυπικό νόμο ή με κανονιστικό Προεδρικό Διάταγμα, β) παραχωρείται σε αυτά η άσκηση δημόσιας λειτουργίας για τη θητεία του δημοσίου συμφέροντος, γ) απολαμβάνουν τα φορολογικά προνόμια του κράτους, δ) υπόκεινται σε εποπτεία και όχι σε ιεραρχικό έλεγχο από το κράτος, ε) οι πράξεις που εκδίδουν υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας, στ) μπορούν να καταργηθούν με νόμο ή κανονιστικό Προεδρικό Διάταγμα, εκτός αν αναγνωρίζονται και κατοχυρώνονται συνταγματικά, όπως τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα(άρθρο 16 75Σ), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (άρθρο 102&1 Σ), η Εκκλησία της Ελλάδος (άρθρο 3 Σ) και το αυτοδιοίκητο καθεστώς του Αγίου Όρους (105 Σ), ζ) οι σχέσεις που αναπτύσσουν με τους διοικούμενους είναι σχέσεις δημοσίου δικαίου, η) τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτοδιοικούνται, ενώ απολαμβάνουν, όπως εκτέθηκε ανωτέρω οικονομική και δημοσιονομική αυτοτέλεια, και θ) μπορούν να εκδίδουν κανονιστικές πράξεις στο πλαίσιο ειδικότερης νομοθετικής εξουσιοδότησης (άρθρο 43& 2, β'Σ).

Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ανήκουν στη δημόσια διοίκηση με βάση το οργανικό κριτήριο, δηλαδή βάσει της νομικής τους μορφής και όχι με βάση το λειτουργικό το οποίο συνδέεται με την άσκηση από αυτά δημόσιας αποστολής.

Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου διακρίνονται κατά βάση στα:

³² Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

- Τοπικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου τα οποία συνδέονται με το χώρο και όπως είδαμε αποτελούν ειδικότερα την τοπική αυτοδιοίκηση, όπως οι Δήμοι και οι Περιφέρειες.
- Επαγγελματικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα οποία διαθέτουν καθαρά επαγγελματική φύση και αποτελούν σωματεία επαγγελματιών, όπως οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ή οι Ιατρικοί Σύλλογοι.
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που ασχολούνται με την άσκηση δημόσιας υπηρεσίας, όπως τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ειδικών σκοπών, όπως η Εκκλησία της Ελλάδος.

Χαρακτηριστικό των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου είναι ότι δεν μπορούν να καθορίζουν με δική τους πρωτοβουλία την έκταση των αρμοδιοτήτων τους. Με άλλα λόγια, ο νόμος καθορίζει με αυστηρότητα το αντικείμενό τους. Αυτό το χαρακτηριστικό τους αποτελεί και την «αρχή της ειδικότητας των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

Όσον αφορά την επιλογή των διοικούντων οργάνων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου παρατηρείται ότι σε άλλα νομικά πρόσωπα, τα όργανα τους εκλέγονται από τα μέλη του ίδιου του νομικού προσώπου, ενώ σε άλλα νομικά πρόσωπα, τα όργανά τους επιλέγονται από την κεντρική διοίκηση³³.

1.11 Η κατά τόπο αυτοδιοίκηση: Οι ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει κατά το Σύνταγμα στους ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η βασική διαφορά ανάμεσα στο σύστημα με τη τοπική αυτοδιοίκηση και αποκέντρωση είναι ότι η αυτοδιοίκηση δεν υπάγεται στην ιεραρχική εξάρτηση τη κεντρική διοίκηση αλλά στη διοικητική εποπτεία. Η διοικητική εποπτεία πραγματοποιείται με την άσκηση ελέγχου νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας των ΟΤΑ ο οποίος έχει αποκλειστικά κατασταλακτικό χαρακτήρα.

³³ Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

1.11.1 Συνταγματική κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας βρίσκεται έρεισμα στο άρθρο 102 του Συντάγματος, το οποίο επαναλαμβάνει την κατοχύρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία εξασφαλιζόταν λίγο πολύ και στα προηγούμενα συντάγματα.

Συγκεκριμένα το άρθρο 102 του Συντάγματος ορίζει τα ακόλουθα:

- “1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επιμέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους.
- 2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως ο νόμος ορίζει
- 3. Με νόμο μπορεί να προβλέπονται για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α. αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που διοικούνται από αιρετά όργανα.
- 4. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται, όπως νόμος ορίζει...
- 5. Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών...”.

Από την προηγούμενη παράθεση των διατάξεων του άρθρου 102³⁴ του Συντάγματος καταλήγουμε στα εξής βασικά σημεία:

- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) είναι δύο βαθμών.
- Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ.
- Υπάρχει τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.
- Το Κράτος μπορεί να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων τους στους ΟΤΑ.
- Κατοχυρώνεται η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ.
- Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.
- Καθορίζονται τα όρια της κρατικής εποπτείας.

Ας δούμε όμως, πιο αναλυτικά τι ακριβώς σημαίνουν τα παραπάνω χαρακτηριστικά:

α) Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης είναι δύο βαθμών

Το Σύνταγμα δεν αναφέρει ρητά ποιοι είναι οι δύο βαθμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά περιορίζεται μόνο στη αναφορά σε δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Αφήνει στο νομοθέτη το περιθώριο να ορίζει εκείνος ποιοι είναι οι δύο αυτοί βαθμοί.

Στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων λοιπόν ορίζεται ρητά ότι οι Δήμοι συγκροτούν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης των πρώτου βαθμού. Με αυτούς θα ασχοληθούμε αναλυτικά στα κεφάλαια που ακολουθούν.

Ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελείται από την περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Πρόκειται για μεγαλύτερες εδαφικές περιφέρειες από τους Δήμους, με δική τους αιρετή διοίκηση. Οι εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της περιφερειακής αυτοδιοίκησης γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια, την ίδια ημέρα με τις δημοτικές. Οι περιφερειακές αυτοδιοικήσεις έχουν δική τους οργάνωση και δικό τους προσωπικό. Ασκούν συγκεκριμένες αρμοδιότητες που τους παραχωρήθηκαν από το κράτος, ενώ δεν τελούν σε σχέση ιεραρχικής εξάρτησης με τους δήμους και τις κοινότητες³⁵.

³⁴ Σύνταγμα των Ελλήνων, Άρθρο 102.

³⁵ Σωτηρέλης Γ., (2006), Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

β) Στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ ανήκει η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων

Τι ακριβώς σημαίνει τοπική υπόθεση; Ο προσδιορισμός της έννοιας δεν είναι εύκολος. Σίγουρα πρόκειται για την προαγωγή τοπικών συμφερόντων, δηλ. συμφερόντων που ανάγονται εντός των εδαφικών ορίων του συγκεκριμένου ΟΤΑ και αφορούν μόνο τους κατοίκους του. Συνεπώς, δεν αφορούν το σύνολο του πληθυσμού της χώρας. Ποιες θεωρούνται τοπικές υποθέσεις δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί, αφού το περιεχόμενο της έννοιας της τοπικής υπόθεσης είναι δυνατό να προσδιοριστεί, αφού το περιεχόμενο της έννοιας της τοπικής υπόθεσης είναι δυνατό να διαφέρει από ΟΤΑ σε ΟΤΑ. Αν μια υπόθεση είναι ή όχι τοπική μπορεί να κριθεί μόνο από τα δικαστήρια. Εν τούτοις ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων παραθέτει στο άρθρο 75 ενδεικτικά επτά τομείς αρμοδιοτήτων που θεωρούνται ότι αποτελούν σε κάθε περίπτωση τοπικές υποθέσεις και επομένως ανάγονται στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων των Δήμων.

γ) Υπάρχει τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων

Σε περίπτωση που γεννιέται αμφιβολία μεταξύ περισσοτέρων δημοσίων αρχών σχετικά με το ποια από αυτές είναι αρμόδια αναφορικά με συγκεκριμένη τοπική υπόθεση, τότε η αρμοδιότητα διοίκησης της τοπικής αυτής υπόθεσης ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση.

δ) Το Κράτος μπορεί να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του στους ΟΤΑ

Πρόκειται για αρμοδιότητες που αν και ανήκουν στο Κράτος, το τελευταίο μπορεί να τις αναθέσει με νόμο στους ΟΤΑ, αφού με τον τρόπο αυτό κρίνεται ότι εξυπηρετούνται καλύτερα οι πολίτες. Οι αρμοδιότητες αυτές δεν αποτελούν τοπική υπόθεση. Ο νόμος, στον οποίο αναφέρεται η συνταγματική διάταξη είναι το άρθρο 75 (II) του ΚΔΚ³⁶.

³⁶ Σωτηρέλης Γ., (2006), Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

ε) Κατοχυρώνεται η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ

Διοικητική αυτοτέλεια σημαίνει ότι οι ΟΤΑ ασκούν το διοικητικό τους έργο ανεξάρτητα από το Κράτος. Δηλ. το Κράτος δεν δίνει εντολές στους ΟΤΑ για να προβούν στην άσκηση του έργου τους, ούτε αποφασίζει για λογαριασμό τους. Έτσι, ο ΟΤΑ θα κρίνει μόνος του αν εξυπηρετούνται οι ανάγκες της τοπικής του κοινωνίας με τη δημιουργία ενός παιδικού σταθμού, πού θα κτιστεί ο παιδικός αυτός σταθμός, τι σχέδιο θα έχει.

Παράλληλα οι ΟΤΑ έχουν δικό τους προσωπικό, το οποίο είναι διαφορετικό από το προσωπικό που υπηρετεί στις κρατικές υπηρεσίες. Το προσωπικό μάλιστα αυτό προσλαμβάνεται από τους ίδιους τους ΟΤΑ μέσω συγκεκριμένων ειδικών διαδικασιών που προβλέπονται στη νομοθεσία.

Η οικονομική αυτοτέλεια σημαίνει ότι ο ΟΤΑ έχει δικά του έσοδα και περιουσία, τα οποία διαχειρίζεται κατά την κρίση του, ενώ καθορίζει και τα έξοδά του, συντάσσοντας δικό του προϋπολογισμό και απολογισμό.

στ) Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία

Είναι γνωστό ότι κάθε τέσσερα χρόνια διεξάγονται οι δημοτικές και περιφερειακές εκλογές. Η αρχή της καθολικότητας που διέπει τις εκλογές σημαίνει ότι το δικαίωμα του εκλέγειν ανήκει σε όλο το εκλογικό σώμα χωρίς διακρίσεις, δηλ. σε όλους τους Έλληνες και τις Ελληνίδες που έχουν συμπληρώσει το 17^ο έτος της ηλικίας τους. Η αρχή της μυστικότητας σημαίνει ότι ο κάθε εκλογέας ψηφίζει μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας που δεν επιτρέπει σε κανέναν άλλο να μάθει τι έχει ψηφίσει.

Από τις εκλογές αυτές προκύπτουν τα πρόσωπα που θα διοικήσουν τις τοπικές κοινωνίες, οι τοπικοί άρχοντες όπως λέγονται. Όλη η διαδικασία των εκλογών, ποιοι έχουν το δικαίωμα να θέσουν υποψηφιότητα, τα εκλογικό σύστημα, η εξαγωγή των αποτελεσμάτων, οι ενστάσεις κλπ. ρυθμίζονται λεπτομερώς από τη νομοθεσία.

ζ) Καθορίζονται τα όρια της κρατικής εποπτείας

Στο Σύνταγμα προβλέπεται ρητά ότι το Κράτος ασκεί εποπτεία στους ΟΤΑ. Η εποπτεία σημαίνει ότι το Κράτος ελέγχει εάν οι πράξεις των οργάνων των ΟΤΑ είναι σύμφωνες με το νόμο, ενώ μπορεί να τιμωρεί με πειθαρχικές ποινές τα όργανα του ΟΤΑ που παρανομούν. Με τον τρόπο αυτό

προστατεύονται οι πολίτες από τυχόν υπερβάσεις του ΟΤΑ. Βέβαια, το Σύνταγμα θέτει παράλληλα και το πλαίσιο της εποπτείας ορίζοντας ότι αυτή δεν πρέπει να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των ΟΤΑ.

Ουσιαστικά δηλ. η εποπτεία αποτελεί τον κρίκο εκείνο που συνδέει το Κράτος με τον ΟΤΑ, ώστε να επιτυγχάνεται η ενότητα της δημόσιας διοίκησης. Εάν δεν υπήρχε η εποπτεία θα μιλούσαμε για τοπική αυτονομία και όχι για τοπική αυτοδιοίκηση³⁷.

1.11.2 Βασική νομοθεσία των πρωτοβαθμίων ΟΤΑ

Η βασική νομοθεσία που διέπει τους Δήμους είναι ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων και ο Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Εκτός όμως από τους δύο αυτούς κώδικες, ειδικότερα ζητήματα ρυθμίζονται από άλλους νόμους ή προεδρικά διατάγματα, αλλά και υπουργικές αποφάσεις. Έτσι λοιπόν, είναι προφανές ότι η νομοθεσία που διέπει τους Δήμους δεν είναι μόνο οι δύο αυτοί κώδικες, αλλά επιπλέον και το σύνολο όλων των άλλων νομοθετημάτων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που ρυθμίζουν ειδικότερα ζητήματα.

1.11.3 Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ) είναι το νομοθέτημα εκείνο που ορίζει πώς ιδρύεται ένας ΟΤΑ πρώτου βαθμού, ποια είναι τα όριά (σύνορά) του, ποιες είναι οι αρμοδιότητές του, ποια είναι τα όργανα που τις ασκούν και το σύστημα εκλογής τους, ποιες είναι οι ευθύνες αυτών των οργάνων, πώς γίνεται η οικονομική του διαχείριση και η διαχείριση της περιουσίας του, πώς γίνονται τα έργα και οι προμήθειες. Ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων περιέχει ειδικές ρυθμίσεις για τη δυνατότητα συνεργασίας ενός ΟΤΑ με άλλους ΟΤΑ τόσο στην Ελλάδα όσο και στην αλλοδαπή. Περιέχει επίσης διατάξεις που αφορούν τη δυνατότητα του ΟΤΑ να ιδρύει και να λειτουργεί νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ιδρύματα και δημοτικές

³⁷ Σωτηρέλης Γ., (2006), Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

επιχειρήσεις. Τέλος, ο ΚΔΚ έχει διατάξεις που ορίζουν λεπτομερώς πώς ασκείται η εποπτεία του Κράτους στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ.

Με το Νόμο 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114/8.6.2006) κυρώθηκε ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 1.1.2007.

Τα ζητήματα που αφορούν τους Δήμους δεν ρυθμίζονται μόνο από τις διατάξεις του Κ.Δ.Κ., αλλά από πληθώρα άλλων διατάξεων σε διάφορα νομοθετήματα. Κυρίως με τους Ν. 3852/2010 Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87), Ν. 4555/2018³⁸ – Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» (ΦΕΚ Α' 133) και το Ν/Σ «ρυθμίσεων και αλλαγών στο νόμο «ΚΛΕΙΣΘΝΗ Ι», το νομικό καθεστώς των Δήμων μεταρρυθμίστηκε ουσιωδών.

Με τα ανωτέρω νομοθετήματα, τα οποία τροποποιήθηκαν πολλές φορές, επήλθαν σημαντικές τροποποιήσεις στις διατάξεις του Κ.Δ.Κ.

1.11.4 Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων

Ο Κώδικας αυτός (ΚΚΔΚΥ) διέπει τους υπαλλήλους των Δήμων. Πρόκειται ειδικότερα για το νομοθέτημα που ορίζει πώς γίνεται η πρόσληψη των δημοτικών υπαλλήλων και η λύση της υπαλληλικής τους σχέσης, ποια είναι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, πώς γίνονται οι υπηρεσιακές τους μεταβολές (αποσπάσεις και μετατάξεις, προαγωγές), ποιες είναι οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού. Τέλος, στον Κώδικα αυτό προβλέπονται λεπτομερώς τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι πειθαρχικές ποινές και η πειθαρχική διαδικασία που ακολουθείται για την επιβολή τους.

Ο ισχύων σήμερα Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων είναι ο νόμος 3584/2007³⁹. Ο νόμος αυτός, που αντικατέστησε τον προηγούμενο ΚΚΔΚΥ, έχει ήδη υποστεί βελτιωτικές τροποποιήσεις σε ορισμένα σημεία.

Πάντως, όπως συμβαίνει και με τη νομοθεσία που αφορά τις αρμοδιότητες και τα όργανα των ΟΤΑ, ειδικότερα ζητήματα ρυθμίζονται από άλλους νόμους ή προεδρικά διατάγματα, αλλά και υπουργικές αποφάσεις.

³⁸ Νόμος 4555/2018.

³⁹ Νόμος 3584/2007.

1.12 Ιστορική αναδρομή της τοπικής αυτοδιοίκησης

Ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα δεν είναι καινούριος. Οι ρίζες του βρίσκονται στην αρχαία Αθήνα της εποχής του Κλεισθένη. Η πρώτη μορφή αυτοδιοίκησης εγκαινιάστηκε από τον ίδιο τον Κλεισθένη, ο οποίος διαίρεσε την Αθήνα σε δήμους με ξεχωριστά διοικητικά όργανα και ξεχωριστή προσωνυμία για τους δημότες του κάθε δήμου. Αναφέρεται ότι η κοινότητα δεν είναι παρά εκδήλωση μιας πανάρχαιας Ελληνικής ιδέας, της ιδέας της συσσωμάτωσης, της συνένωσης δηλαδή των ανθρώπων που συνδέονται μεταξύ τους με δεσμούς κοινού τόπου και συμφέροντος. Η ιδέα αυτή επεκτάθηκε επί Σόλωνα στις αρχές του 6^{ου} αιώνα π.χ. και οδήγησε στη δημιουργία της δημοκρατίας. Όμως, Τόσο ο πολιτισμός των αρχαίων Αθηναίων όσο και εκείνος των αρχαίων Λακεδαιμονίων βασιζόταν στο θεσμό της Αυτοδιοίκησης με χαρακτηριστικό την απόλυτη αυτονομία της πόλης και των περιφερειακών κοινοτήτων.

Κατά την πρώτη περίοδο της ρωμαϊκής κυριαρχίας, η αυτονομία των ελληνικών πόλεων έμεινε σχεδόν ανέπαφη. Η κοινότητα, δηλαδή, κατά τους χρόνους της Ρωμαϊκής κυριαρχίας δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μετουσίωση της αρχαίας ελληνικής πολιτείας. Η διαμόρφωση και η λειτουργία της οφειλόταν είτε στην αδυναμία της Ρώμης να παρεμβαίνει ρυθμιστικά στη διοίκηση κάθε τμήματος της αυτοκρατορίας είτε στη σκόπιμη ανοχή της.

Μετά τον διαχωρισμό του Ρωμαϊκού κράτους, την ίδρυση του ανατολικού ρωμαϊκού κράτους στην Κωνσταντινούπολη και το εξελληνισμό του στη συνέχεια, υπάρχουν σαφή δείγματα της αυτοδιοίκησης των πόλεων. Είναι γεγονός, βέβαια ότι η βυζαντινή κυβέρνηση κατά τους χρόνους ακμής της, μεταξύ 9^{ης} και 12^{ης} εκατονταετηρίδας, προσπάθησε να συγκεντρώσει όλο και περισσότερο τη διοίκηση στα χέρια της. Όμως, υπάρχουν πολλές μαρτυρίες για τη λειτουργία αυτόνομων οργανισμών πόλεων, κωμοπόλεων και χωριών. Στις μετέπειτα έρευνες επιβεβαιώνεται η ύπαρξη των όρων «ομάς χωριών» και «μητροκωμία», που σημαίνει κωμόπολη με συσπειρωμένους γύρω της κατοίκους, που έχουν κοινά καθήκοντα και προνόμια, δηλαδή πρωτεύουσα κοινότητας. Κατά συνέπεια, στην εποχή της διάλυσης του βυζαντινού κράτους υπήρχε αυτοδιοίκηση, υπήρχαν κοινότητες και όσο η δύναμη του Βυζαντίου εξασθενούσε, τόσο αυτές ισχυροποιούνταν. Είναι ακόμη γνωστό ότι στα τέλη της βυζαντινής εποχής

δόθηκε στις πόλεις η διαχείριση της κατώτερης δικαιοσύνης, που τους είχε άλλοτε αφαιρεθεί⁴⁰.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναπτύχθηκε ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της τουρκοκρατίας, όταν πολλές ελληνικές κοινότητες έγιναν κέντρα τοπικού πολιτισμού, όπως τα Αμπελάκια και η Δημητσάνα. Στην εποχή εκείνη, η τοπική διοίκηση ασκούσαν από περιφερειακούς αιρετούς; Προεστούς, οι οποίοι είχαν σχέση εξάρτησης με την τουρκική αρχή. Το κυριότερο από τα καθήκοντά τους ήταν η συγκέντρωση της φορολογίας των ελληνικών πληθυσμών και η απόδοσή της στον Τούρκο σουλτάνο. Σημαντική όμως για την ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων ήταν η θέληση των Ελλήνων να διατηρήσουν την εθνική τους συνοχή και οργάνωση, να κρατήσουν τα πατροπαράδοτα και θρησκευτικά τους έθιμα και να ασκήσουν οικονομικές δραστηριότητες για να επιβιώσουν. Οι κοινότητες αποτελούσαν το κέντρο γύρω από το οποίο συσπειρώθηκαν οι κατά τόπου δυνάμεις του έθνους κι έγιναν φρουροί της εθνικής συνείδησης των υπόδουλων Ελλήνων.

Με την έναρξη της Επανάστασης, οι τοπικές αρχές που είχε εγκαταστήσει η τούρκικη εξουσία, καταργήθηκαν αυτόματα και δημιουργήθηκαν οι πρώτες ελληνικές τοπικές αρχές με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών του Αγώνα και την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, που ανέκυπταν κατά την εξέλιξή του. Όμως, θεωρείται σχετικά πρόωρο να γίνει λόγος για εφαρμογή ουσιαστικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, γιατί την περίοδο αυτή υπήρχε ανάγκη εφαρμογής ενιαίας πολιτικής ενότητας για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της Επανάστασης.

Κατά την περίοδο διακυβέρνησης της χώρας από τον Ιωάννη Καποδίστρια, η τάση για τη δημιουργία ενός συγκεντρωτικού κράτους έγινε πιο έντονη, καθώς ο ίδιος ο κυβερνήτης θεωρούσε τα επαρχιακά και κοινοτικά όργανα ως όργανα της κρατικής διοίκησης και όχι της αυτοδιοίκησης. Έτσι, αντί να σταματήσει τις καταχρήσεις και να παραχωρήσει στις τοπικές κοινότητες την παλιά τους δύναμη, τις αποστέρησε ακόμα κι από τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Παρόλα αυτά, το πρώτο μέτρο για την οργάνωση του θεσμού ήταν η απονομή δικαιώματος ψήφου στους κατοίκους άνω των 25 ετών.

⁴⁰ Λεκέας Σ., (2006), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

Κατά την περίοδο της βασιλείας του Όθωνα και της βαυαρικής αντιβασιλείας έγινε προσπάθεια οργάνωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα της εποχής αυτής (συγκεκριμένα το γαλλικό σύστημα Τοπικής Αυτοδιοίκησης).

Το 1833 η χώρα διαιρέθηκε σε δήμους με βάση τους 300 κατοίκους η εκλογή των αντιπροσώπων γινόταν με καθολική ψηφοφορία⁴¹.

Παρόλα αυτά, ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθιερώθηκε για πρώτη φορά από το Σύνταγμα του 1844, με το οποίο έμμεσα αναγνωρίστηκε ο δήμος ως μια μονάδα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ορίζοντας στο άρθρο 11 ότι «αι δαπάναι της δημοτικής εκπαιδεύσεως βαρύνουσι τους Δήμους, συντρέχοντος και του κράτους κατά το μέτρον της ανάγκης αυτών».

Όμως, η ρητή συνταγματική κατοχύρωση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επήλθε με το Σύνταγμα του 1864. Στο άρθρο 105 του Συντάγματος καθιερώνεται η άμεση εκλογή των δημοτικών αρχών, συμπεριλαμβανομένου του δημάρχου, «δια μέσου, καθολικής και μυστικής δια σφαιριδίων ψηφοφορίας».

Το άρθρο 105 του Συντάγματος του 1911 αφορούσε την εκλογή των δημοτικών αρχών, με τη διαφορά ότι διασφάλιζε την καθολικότητα της ψηφοφορίας, όχι όμως και την αμεσότητα και τη μυστικότητα.

Ο νόμος ΔΝΖ' ΤΟΥ 1912 «Περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων» αποτέλεσε την πρώτη προσπάθεια καθορισμού ενός πλαισίου αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α.. Ο νόμος αυτός εισήγαγε τη διάκριση σε αστικούς και αγροτικούς δήμους, από τους οποίους οι πρώτοι αποτέλεσαν, με ορισμένους περιορισμούς, τους δήμους και οι δεύτεροι τις κοινότητες. Ανάμεσα στις διατάξεις του νόμου αυτού, το άρθρο 92 όριζε το περιεχόμενο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων άνηκε στους δήμους και τις κοινότητες, ενώ ακολούθησε και μια ενδεικτική απαρίθμηση των τοπικών υποθέσεων. Μία ακόμα από τις μεταρρυθμίσεις του νόμου ήταν και η καθιέρωση των δημάρχων, των παρέδρων, των δημοτικών συμβουλίων και της δημαρχιακής επιτροπής ως οργάνων Τοπικής

⁴¹ Δερτιλής Γ., (2010), Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

Αυτοδιοίκησης.

Το αποκεντρωτικό σύστημα εμφανίζεται για πρώτη φορά στο κείμενο του άρθρου 105 του Συντάγματος του 1925, το οποίο και επαναλαμβάνεται στο άρθρο 108 του Συντάγματος του 1927. Σκοπός του συστήματος αυτού ήταν ο διαχωρισμός των κυβερνητικών καθηκόντων με ανάθεση της καθημερινής διοίκησης σε τεχνικά αρμόδια διοικητικά όργανα.

Το Σύνταγμα του 1927 μάλιστα, περιλαμβάνει τη διάταξη του άρθρου 107 που έχει μεγαλύτερο και ουσιαστικότερο περιεχόμενο. Στην παρ 1 ορίζεται ότι «το Κράτος διαιρείται εις περιφέρειας εντός των οποίων οι πολίται διαχειρίζονται απ' ευθείας τας τοπικάς υποθέσεις ως ο νόμος θέλει ορίσει». Άρα, οι αρμοδιότητες των τοπικών οργανισμών καθορίζονται από τον κοινό νομοθέτη, ο οποίος θα υπάγει στους τοπικούς οργανισμούς όλες τις υποθέσεις που θα έχουν τοπικό χαρακτήρα⁴².

Το Σύνταγμα του 1952 δε συμπεριέλαβε ειδική διάταξη για το περιεχόμενο των τοπικών οργανισμών, αλλά ανέθεσε στον κοινό νομοθέτη τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό, ο κοινός νομοθέτης ήταν υποχρεωμένος να ρυθμίσει την οργάνωση και λειτουργία των τοπικών οργανισμών, έτσι ώστε όλες οι τοπικές υποθέσεις να αποτελούν αρμοδιότητες αυτών. Οι αρμοδιότητες αυτές έπρεπε να ασκούνται με τρόπο που να προάγει την ανάπτυξη και την απόδοση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ακόμα στο άρθρο 99, καθιερώνεται η καθολική ψηφοφορία για την εκλογή των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. Μάλιστα, ο Δερτιλής συγκρίνοντας τις διατάξεις των Συνταγμάτων 1927 και 1952, διαπιστώνει τα εξής:

- Ότι υφίστανται αυτοδιοίκητοι οργανισμοί κατά τόπους, που διοικούν τις τοπικές υποθέσεις.
- Ότι τα όργανα που διοικούν τους δήμους και τις κοινότητες δε διορίζονται από το κράτος, αλλά εκλέγονται από τον λαό
- Ότι η εκλογή των οργάνων γίνεται με καθολική ψηφοφορία
- Ότι η αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων εκτείνεται σε όλες τις τοπικές υποθέσεις, με τον νόμο να μπορεί να αφαιρέσει κάποιες, όχι όμως να περιορίσει ουσιαστικά τον κύκλο τους.

⁴² Δερτιλής Γ., (2010), Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

- Ότι ο έλεγχος επί των πράξεων των τοπικών και κοινοτικών αρχών δεν καταλύει την αυτοδιοίκηση.

Το διδακτορικό Σύνταγμα του 1968 προέβλεπε ρητά με το άρθρο 121 ότι σκοπός των τοπικών οργανισμών είναι η παραγωγή των τοπικών συμφερόντων και η ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων της οικείας περιφέρειας, ενώ απαγόρευε την ανάμειξη των τοπικών οργανισμών σε θέματα ξένα με τους παραπάνω σκοπούς. Η εν λόγω διάταξη, όμως, παρέμεινε ανενεργή, εφόσον αναιρούνταν ένα από τα βασικότερα στοιχεία του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το αιρετό των τοπικών αρχών.

Το Σύνταγμα του 1975 κατοχυρώνει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως Νομικά Πρόσωπα και τους προσδίδει διοικητική αυτοτέλεια. Επίσης, η εκλογή των Αρχών είναι άμεση και η πρωτοβάθμια Τ.Α. ορίζει Δήμους και Κοινότητες. Βάσει του Συντάγματος 1975/1986 ορίζεται ο Νόμος 2539/1997, ο οποίος θεσπίζει το σχέδιο «Ιωάννης Καποδίστριας», που αποτελεί σταθμό στην εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης, διότι αναχαρτογραφήθηκε σε πολύ σημαντικό βαθμό η Ελλάδα όσον αφορά στο πρωτοβάθμιο αυτοδιοικητικό επίπεδο. Η καινοτομία του έγκειται στη μεγάλη μείωση των Δήμων – Κοινοτήτων που προϋπήρχαν από το 1912, επί Ελ. Βενιζέλου, τα δε όργανα είναι αιρετά με τοπικές και αποφασιστικές αρμοδιότητες. Με τον νόμο δε 1622 του 1986, προβλέπεται και β' βαθμός Τ.Α. οι Νομαρχίες.

Με την αναθεώρηση του Συντάγματος 1975/1986/2001 θεσμοθετείται καταστατικά ότι η διοίκηση του κράτους οργανώνεται «σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα», θεσπίζονται τα τοπικά δημοψηφίσματα και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποκτούν δημοσιονομική αυτοτέλεια.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010⁴³), εισάγοντας μια «Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης», διέπεται από την ίδια φιλοσοφία με το σχέδιο «Ι. Καποδίστριας», της συνένωσης δηλαδή των υπαρχόντων μικρών Δήμων σε λιγότερους, μεγαλύτερους και ισχυρότερους, ώστε το σύστημα Τ.Α. να είναι περισσότερο αποτελεσματικό στην αντιμετώπιση των τοπικών υποθέσεων. Το ισχύον πρόγραμμα, με τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους,

⁴³ Νόμος 3852/2010.

δεδομένης της οικονομικής ύφεσης που μαστίζει την Ελλάδα καθώς και το μεγαλύτερο τμήμα της διεθνούς κοινότητας, και ακολουθώντας την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει σε μια ριζική αλλαγή του τρόπου λειτουργίας του κράτους. Βέβαια, σε κάθε προσπάθεια μεταρρύθμισης υπάρχουν αντίθετες απόψεις, δυσκολίες και δυσεπίλυτες καταστάσεις, οι οποίες απαιτούν καινοτόμες μεθόδους και τρόπους αντιμετώπισης και επίλυσής τους.

Το πρόγραμμα «Κλεισθένης 1», ακριβέστερα με τη «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Εμβάθυνση της Δημοκρατίας – Ενίσχυση της Συμμέτοχης – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ – Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ – Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή της ιθαγένειας και την πολιτογράφηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 4555/2018. Αποτελείται από τα 283 άρθρα με τα οποία μεταρρυθμίζονται, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους, οι δήμοι, η εποπτεία των ΟΤΑ και άλλα ζητήματα του Υπουργείου Εσωτερικών. Το σχέδιο έχει τεθεί σε πλήρη ισχύ από την 1^η Σεπτεμβρίου 2019.

Θεωρείται διάδοχος του σχεδίου «Καλλικράτης» με βασική φιλοσοφία την μείωση της θητείας των δημοτικών αρχών από πενταετία σε τετραετία και την υιοθέτηση της απλής αναλογικής. Επίσης, διαιρεί τη χώρα σε 332 δήμους, οι οποίοι διαιρούνται σε Κοινότητες με αυξημένα δικαιώματα.

Τέλος, με τον νόμο 4623 Τεύχος Α΄134/09-08-2019, πραγματοποιούνται σημαντικές αλλαγές στον «Κλεισθένη 1», σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών. Αυτές οι διατάξεις αφορούν τη λειτουργία των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, περιλαμβάνονται στο μέρος Α΄ με τίτλο «ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ» και συγκεκριμένα στα άρθρα 1 έως 18.

1.13 Οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης

Την τελευταία περίοδο παρατηρείται σε όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές χώρες μία πολιτική αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος και

μεταφοράς τους στην ΤΑ. Η μεταφορά αυτή άλλες φορές συνοδεύεται με τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και άλλες όχι. Οι περισσότεροι Ευρωπαϊκοί ΟΤΑ, πάντως, είναι δυσαρεστημένοι με αυτές τις μεταβιβάσεις και ισχυρίζονται ότι οι μεταφερόμενοι χρηματοδοτικοί πόροι δεν καλύπτουν ούτε το κόστος ούτε τη ζήτηση, τόσο σε ποιοτικό όσο και σε ποσοτικό επίπεδο, των νέων αρμοδιοτήτων- υπηρεσιών που καλούνται να προσφέρουν στους δημότες, μιας και γενική αρχή είναι ότι η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων πραγματοποιείται για να προσφέρει καλύτερης ποιότητας και ποσότητας υπηρεσίες στους δημότες. Οι πολιτικές αυτές δεν είναι τυχαίες και δημιουργούν ανισοροπίες και μεγάλες συζητήσεις με δεδομένη την οικονομική συγκυρία και ιδιαίτερα τη δημοσιοοικονομική κατάσταση των κρατών μελών της ΕΕ⁴⁴.

Οι τομείς που παρατηρούνται μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων από τη κεντρική διοίκηση στην Τ.Α είναι κυρίως η υγεία, η κοινωνική αλληλεγγύη και το περιβάλλον. Οι περισσότερες πλέον Ευρωπαϊκές Τ.Α διαχειρίζονται την πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη όπως επίσης και τα ζητήματα προληπτικής ιατρικής. Η παιδική μέριμνα, η φροντίδα των ηλικιωμένων και η στήριξη των κοινωνικά ευαίσθητων ομάδων είναι πλέον αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Τ.Α. Τέλος, το περιβάλλον (δομημένο ή φυσικό) και ιδιαίτερα η προστασία του κατά ένα μεγάλο μέρος της ανήκει στην αρμοδιότητα των Ευρωπαϊκών δήμων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται μεταβιβάσεις και νέων αρμοδιοτήτων προς την Τ.Α. Οι αρμοδιότητες της Τ.Α. ασφαλώς και συσχετίζονται με τις οικονομικές δυνατότητες και την ευκολία πρόσβασης σε χρηματοδοτικούς πόρους. Παράλληλα, όμως αποτελούν ένα σημαντικό δείκτη αποκέντρωσης και αποτελεσματικότητας του κράτους⁴⁵.

⁴⁴ Σωτηρέλης Γ., (2006), Η μεταρρύθμιση των τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

⁴⁵ Λαδιάς Χ., (2014), Ειδικά θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Γραφείο ληξιαρχείων	Γενικά μεταβιβασμένη αρμοδιότητα από το κεντρικό κράτος στο τοπικό επίπεδο
Χωρική ανάπτυξη, πολεοδομικός σχεδιασμός	Οικοδομικές άδειες, επεξεργασία και έγκριση των σχεδίων πόλης, διαχείριση των εγκαταστάσεων αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
Υδρευση, αποχέτευση	Υδρευση, αποχέτευση, επεξεργασία λυμάτων
Οικιακά απορρίμματα	Συλλογή και επεξεργασία
Αστικές μεταφορές	Λεωφορείο, τραμ
Δρόμοι	Συμπεριλαμβάνεται ο ηλεκτροφωτισμός των τοπικών οδικών δικτύων
Πάρκα και κήποι	Δημόσιοι κήποι, νεκροταφεία, συντήρηση δημόσιων χώρων
Κατοικία	Κατασκευή, διαχείριση και συντήρηση του κοινωνικού αποθέματος κατοικίας
Υγειονομική περίθαλψη	Δημοτικές δομές, πρόνοιας
Κοινωνικές υπηρεσίες	Σχολικές καντίνες, κέντρα ημερήσιας φροντίδας, βοήθεια στους ηλικιωμένους
Εκπαίδευση ⁴⁶	Η αρμοδιότητα της εκπαίδευσης συνεπάγεται δύο τύπους δαπανών για τους ευρωπαϊκούς ΟΤΑ: 1. Στις περισσότερες περιπτώσεις, δαπάνες επένδυσης για τον εξοπλισμό, στις οποίες προστίθενται και οι δαπάνες συντήρησης και

⁴⁶Λαδιάς Χ., (2014), Ειδική θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

	<p>επισκευής</p> <p>2. Στις χώρες όπου οι δήμοι είναι αρμόδιοι για τους μισθούς των δασκάλων η εκπαίδευση περιλαμβάνει επίσης τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων. Οι δήμοι είναι συχνά αρμόδιοι για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ ο δεύτερος βαθμός ΤΑ είναι συνήθως αρμόδιος για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση</p>
Πολιτισμός	Θέατρα, μουσεία
Αθλητισμός και ελεύθερος χρόνος	Αθλητικές εγκαταστάσεις, κολυμβητήρια
Οικονομική ανάπτυξη	Εταιρικές επιχορηγήσεις, αναπτυξιακοί μηχανισμοί
Διάφορα	Διαχείριση των αγορών, σφαγεία, κτηνιατρικές υπηρεσίες, δημοτικές επιχειρήσεις, βιομηχανική και γεωργική παραγωγή

Τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τον παραπάνω πίνακα είναι τα εξής⁴⁷:

α) Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει σημαντικές αρμοδιότητες. Η Ελληνική ΤΑ παραμένει από τις πιο φτωχές από την άποψη των αρμοδιοτήτων.

β) Οι βασικές αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι η παραγωγή και παροχή δημοσίων αγαθών και ιδιαίτερα Τοπικών Δημοσίων Αγαθών Σε πολλές χώρες παρατηρείται μία κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανάλογα με τη χωρική ακτίνα δράσης του Τοπικού Δημόσιου Αγαθού. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα της εκπαίδευσης που η πρωτοβάθμια ανήκει

⁴⁷ Λεκέας Σ., (2006), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

στην Γ.Α, η δευτεροβάθμια στην περιφερειακή και η τριτοβάθμια στο κεντρικό κράτος.

Ανατεθειμένες κρατικές αρμοδιότητες

Εκτός από τις αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ που έχουν το χαρακτήρα της τοπικής υπόθεσης, θεωρήθηκε σκόπιμο από το Κράτος να ανατεθεί στους Δήμους και η άσκηση μιας σειράς δικών του, κρατικών αρμοδιοτήτων, δηλ. αρμοδιοτήτων που ενδιαφέρουν το σύνολο των πολιτών της επικράτειας και όχι μόνο μιας συγκεκριμένης τοπικής κοινωνίας, προκειμένου να εξυπηρετείται καλύτερα ο πολίτης. Αυτές οι αρμοδιότητες, οι οποίες έχουν ανατεθεί με διάφορους νόμους στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, αναφέρονται αναλυτικά στο άρθρο 75 (II) ΚΔΚ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων αρμοδιοτήτων είναι π.χ. η τέλεση του πολιτικού γάμου, η τήρηση του δημοτολογίου και του μητρώου αρρένων, η τήρηση ληξιαρχικών βιβλίων, η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος κλπ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πρωτοβάθμιος ΟΤΑ δεν μπορεί να αναθέσει την άσκηση αυτών των κρατικών αρμοδιοτήτων ούτε σε νομικό του πρόσωπο ούτε και σε επιχείρησή του.

Το γεγονός ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αρμόδια για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων δεν συνεπάγεται και την παροχή σε αυτή του δικαιώματος να δρα αυτοβούλως. Για όλα τα ζητήματα που χειρίζονται οι Δήμοι υπάρχει συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο, το οποίο θέτει όλους τους κανόνες για τη δράση τους αυτή. Όπως είδαμε το νομικό αυτό πλαίσιο αποτελείται κατά βάση από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Παράλληλα, όμως, με τον ΚΔΚ υπάρχει και μία σειρά νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που ρυθμίζουν ειδικότερα ζητήματα. Π.χ ο ν. 2971/2001 ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν τον αιγιαλό, το πδ. 180/1979 τα κέντρα διασκέδασης, η 36873/2007 υπουργική απόφαση τους παιδότοπους.

Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων – Κανονιστικές αποφάσεις

Οι Δήμοι κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους υποχρεούνται να εφαρμόζουν όλο το νομικό πλαίσιο που διέπει την κάθε περίπτωση. Πολλές

φορές, όμως, συμβαίνει οι τοπικές συνθήκες να απαιτούν ιδιαίτερες ρυθμίσεις για συγκεκριμένα θέματα. Αναφέρω χαρακτηριστικά την καθαριότητα, όπου μπορεί ένας Δήμος θέλοντας να αποτρέψει τους κατοίκους του να πετούν τους σάκους απορριμμάτων από το μπαλκόνι να επιθυμεί να επιβάλει πρόστιμο για τέτοια περιστατικά, ή ένας τουριστικός παραδοσιακός Δήμος να επιθυμεί να επιβάλει σε όλα τα καταστήματα να φέρουν επιγραφές από συγκεκριμένο υλικό, προκειμένου να διατηρήσει το παραδοσιακό ύφος του⁴⁸.

Σε τέτοιες περιπτώσεις ο ΚΔΚ παρέχει στους Δήμους τη δυνατότητα να θεσπίζουν οι ίδιοι ειδικές διατάξεις για τη ρύθμιση συγκεκριμένων θεμάτων τοπικού πάντα ενδιαφέροντος. Αυτές οι ειδικές διατάξεις καλούνται τοπικές κανονιστικές πράξεις. Τα θέματα, για τα οποία οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ μπορούν να εκδίδουν τοπικές κανονιστικές πράξεις, είναι συγκεκριμένα και μόνο όσα αναφέρονται στο άρθρο 79 του ΚΔΚ. Έτσι, λ.χ. ένας Δήμος έχει τη δυνατότητα να εκδώσει μία τοπική κανονιστική πράξη, με την οποία θα ρυθμίζει λεπτομερώς τη λειτουργία του τοπικού πανηγυριού που γίνεται κάθε χρόνο κατά τον εορτασμό του πολιούχου αγίου του.

Εκτός όμως από το νομικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε, δηλ. τον ΚΔΚ, τους ειδικότερους νόμους, τα προεδρικά διατάγματα, τις υπουργικές αποφάσεις και τις τοπικές κανονιστικές πράξεις που οφείλουν να εφαρμόζουν οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ όταν ασκούν τις αρμοδιότητές τους, υποχρεούνται να εναρμονίζουν την πολιτική τους και με τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Συγχρόνως, οφείλουν να συνεργάζονται με άλλες τοπικές αρχές (άλλους Δήμους ή Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις), άλλες δημόσιες αρχές και Οργανισμούς (πχ. Υπουργεία, Περιφέρειες, ασφαλιστικούς οργανισμούς).

Σε κάθε περίπτωση, όμως, πρώτιστο μέλημα των Δήμων πρέπει να είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων πρέπει να έχει ως απώτερο στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης του πολίτη

⁴⁸ Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

και την παροχή σ' αυτόν ποιοτικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αυτή που κυρίως ρυθμίζει την καθημερινότητά μας⁴⁹.

Η δημοσιονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ

Η δημοσιονομική αυτοτέλεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί ίσως την βασικότερη προϋπόθεση για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Τα έσοδα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης διακρίνονται σε τακτικά, που προέρχονται από : α) θεσμοθετημένους υπέρ των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πόρους, β) από εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, γ) από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, δ) από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, ε) από τοπικά δυνητικά τέλη και εισφορές, και σε έκτακτα που προέρχονται από δάνεια, δωρεές, κληρονομίες, από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και από κάθε άλλη πηγή. Παράλληλα, η νομοθεσία (Ν. 3852/2010) προσδιορίζει μια κατηγορία εσόδων για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα οποία ονομάζονται «κεντρικοί αυτοτελής πόροι, ΚΑΠ» και προέρχονται από πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και ειδικότερα: α) από τον επιβαλλόμενο φόρο εισοδήματος σε ποσοστό 20% των συνολικά εισπραχθέντων, β) από τον επιβαλλόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) σε ποσοστό 12% των συνολικά εισπραχθέντων και γ) από τον επιβαλλόμενο φόρο ακίνητης περιουσίας σε ποσοστό 50% των συνολικά εισπραχθέντων.

Οι Δήμοι συντάσσουν κάθε έτος τον προϋπολογισμό τους. Η ταμειακή τους διαχείριση γίνεται από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ) και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή από δική τους ταμειακή υπηρεσία, εφόσον τη διαθέτουν. Ο οικονομικός έλεγχος του προϋπολογισμού των Δήμων γίνεται με την τακτική διαδικασία, με την οποία ελέγχονται όλες οι πράξεις των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Περαιτέρω, ο απολογισμός των Δήμων ελέγχεται κατασταλτικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Τέλος, οι συμβάσεις που συνάπτουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης που υπερβαίνουν τις 100.000 ευρώ ελέγχονται προληπτικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁴⁹ Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.

Οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ, ως τμήμα της οργάνωσης του Κράτους που έχουν το πλεονέκτημα να βρίσκονται δίπλα στον πολίτη, πρέπει να είναι οργανωμένοι κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν και να του παρέχουν όλες τις υπηρεσίες που το Κράτος προορίζει για αυτόν. Για το λόγο αυτό η πολιτεία έχει φροντίσει και έχει δώσει τη δυνατότητα στους Δήμους και τις Κοινότητες να λειτουργούν ευέλικτα, ώστε να είναι αποτελεσματικοί. Πέρα, λοιπόν, από τη διάρθρωσή τους σε υπηρεσίες και τη στελέχυσή τους με προσωπικό, τους παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα να ασκούν την πολιτική τους μέσω της σύστασης διαφόρων νομικών προσώπων, εφαρμόζοντας έτσι διατάξεις ακόμα και της ιδιωτικής οικονομίας, όπου αυτό επιτρέπεται (πχ. στις επιχειρήσεις). Τα είδη των νομικών προσώπων που μπορούν να συστήνουν οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ είναι: τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), τα ιδρύματα και οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις⁵⁰.

Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

Οι πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν από τη νομοθεσία τη δυνατότητα να συστήνουν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα λεγόμενα δημοτικά νομικά πρόσωπα.

Όπως όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), έτσι και τα δημοτικά ΝΠΔΔ επιδιώκουν την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος τους έχει ανατεθεί από τον ΟΤΑ. Πιο συγκεκριμένα, μάλιστα, αναφέρεται ρητά στο ΚΔΚ ότι σκοπός των δημοτικών ΝΠΔΔ είναι η αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία ορισμένης δημοτικής υπηρεσίας, ώστε να ικανοποιούνται καλύτερα οι ανάγκες των κατοίκων.

Τα δημοτικά ΝΠΔΔ συστήνονται έπειτα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Ο επόπτης ΟΤΑ αφού ασκήσει έλεγχο νομιμότητας επί της απόφασης αυτής, εκδίδει τη λεγόμενη συστατική πράξη του δημοτικού νομικού προσώπου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δημοτικά νομικά πρόσωπα είναι τα ΚΑΠΗ, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, μουσεία, βιβλιοθήκες, φιλαρμονικές, λιμενικά ταμεία, σχολικές επιτροπές κλπ.

⁵⁰ Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

Το χαρακτηριστικό των δημοτικών ΝΠΔΔ είναι ότι έχουν δική τους οργάνωση και δικό τους προϋπολογισμό, δηλ. δική τους διοίκηση και δικό τους προσωπικό, καθώς και δικά τους έσοδα και έξοδα. Διαφοροποιούνται έτσι εντελώς από το Δήμο. Η διοίκηση των δημοτικών νομικών προσώπων ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο, το οποίο μπορεί να έχει από πέντε έως δεκαπέντε μέλη που ορίζονται από το δημοτικό συμβούλιο. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι ο δήμαρχος, δημοτικοί σύμβουλοι, δημότες ή κάτοικοι, αλλά και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων του νομικού προσώπου, όταν αυτό απασχολεί περισσότερους από δέκα εργαζόμενους.

Ιδρύματα

Τα ιδρύματα είναι νόμιμα πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συστήνονται με προεδρικό διάταγμα έπειτα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Το χαρακτηριστικό στοιχείο των ιδρυμάτων που τα διαφοροποιεί από τα άλλα δημοτικά ΝΠΔΔ, πέρα από τον τρόπο της σύστασής τους και τα όργανα της διοίκησής τους, είναι ότι για τα ιδρύματα αφιερώνεται ορισμένη περιουσία. Για το λόγο, άλλωστε, αυτό επιτρέπεται και η συμμετοχή του δωρητή – εάν το επιθυμεί – στη διοίκηση του ιδρύματος ως μέλος του διοικητικού του συμβουλίου⁵¹.

Ως προς τα λοιπά και τα ιδρύματα έχουν τη δική τους διοίκηση, το δικό τους προσωπικό και τα δικά τους έσοδα και έξοδα. Διαφοροποιούνται έτσι και αυτά από το Δήμο.

Η διοίκηση των ιδρυμάτων ασκείται από το διοικητικό συμβούλιο, τον πρόεδρό του και την εκτελεστική επιτροπή που έχουν τις αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου, του δημάρχου και της εκτελεστικής επιτροπής αντίστοιχα.

Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από το δήμαρχο ή άλλο πρόσωπο μη αιρετό που ορίζεται από το δήμαρχο ως πρόεδρος, και από έξι έως δέκα μέλη που εκλέγονται από το δημοτικό συμβούλιο.

Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο ή τον αντιπρόεδρο και δύο μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

⁵¹ Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

Τη μορφή του ιδρύματος μπορεί να έχουν ορφανοτροφεία, βρεφοκομεία, γηροκομεία, πινακοθήκες, μουσεία, επιστημονικοί φορείς κλπ.

Δημοτικές Επιχειρήσεις

Στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ παρέχεται από το Κράτος η δυνατότητα να ιδρύνουν και επιχειρήσεις, προκειμένου να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες της τοπικής τους κοινωνίας. Τα είδη των επιχειρήσεων αυτών προβλέπονται επαρκώς στον ΚΔΚ. Πρόκειται για τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, τις ανώνυμες εταιρίες και τις επιχειρήσεις ειδικού σκοπού⁵².

Τι σκοπούς εξυπηρετεί η κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες επιχειρήσεων, προσδιορίζεται αναλυτικά στον ΚΔΚ.

Οι επιχειρήσεις διαφέρουν από τα δημοτικά ΝΠΔΔ κατά το ότι αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) που λειτουργούν στηριζόμενα στις διατάξεις του ΚΔΚ, αλλά και στους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

Έτσι μπορεί να συσταθεί επιχείρηση για την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας του ΟΤΑ, την άσκηση κοινωνικής πολιτικής (π.χ. παιδικός σταθμός, Βοήθεια στο Σπίτι, Κοινωνική Μέριμνα) την άσκηση δημοτικής συγκοινωνίας κλπ.

Σύνδεσμοι Δήμων και Κοινοτήτων

Πρόκειται για νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συστήνονται από δύο ή περισσότερους ΟΤΑ α' βαθμού. Ο Σύνδεσμος έχει ως σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών ή την άσκηση συγκεκριμένης αρμοδιότητας του ΟΤΑ. Μπορεί επίσης να σχεδιάζει προγράμματα για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Παραδείγματα τέτοιων συνδέσμων είναι ο Ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων & Κοινοτήτων Νομού Αττικής (ΕΣΔΚΝΑ), ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αττικής (ΑΣΔΑ), ο Σύνδεσμος Ιαματικών Πηγών Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδος κλπ.

⁵² Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

1.14 Οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει η τοπική αυτοδιοίκηση διακρίνεται σε δύο βαθμούς: στη πρωτοβάθμια στην οποία βρίσκονται οι Δήμοι και στη δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση στην οποία υπάρχει πλέον η αιρετή Περιφέρεια.

Ο εκάστοτε Δήμος αποτελείται από ορισμένες κεντρικές υπηρεσίες καθώς και από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) όπως και από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ). Για παράδειγμα αν πάρουμε ως μελέτη περίπτωσης έναν ελληνικό Δήμο βλέπουμε αρχικά ότι απαρτίζεται από τις εξής υπηρεσίες⁵³:

- Γραφείο Δημάρχου
- Γραφείο Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
- Γραφείο Μειοψηφίας
- Γραφείο Ειδικών Συμβούλων & Επιστημονικών Συνεργατών
- Γραφείο Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας
- Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
- Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
- Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας & Εξυπηρέτησης Πολιτών
- Διεύθυνση Γεωτεχνικών Υπηρεσιών
- Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
- Διεύθυνση Διοικητικών
- Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων
- Διεύθυνση ΚΕΠ
- Διεύθυνση Οικονομικών
- Διεύθυνση Πολεοδομίας
- Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης & Ευρωπαϊκών Θεμάτων

Παρόμοια οργάνωση συναντούμε και στις υπηρεσίες του δεύτερου βαθμού της τοπικής αυτοδιοίκησης δηλαδή στις Περιφέρειες.

⁵³Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.

1.15 Ο Δήμος Καλαμάτας και η διάρθρωση των υπηρεσιών αυτού

Ο Δήμος Καλαμάτας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης την 1η Ιανουαρίου 2011 και προέκυψε από την συνένωση των πρώην Δήμων, Άριος, Αρφαρών, Θουρίας και Καλαμάτας. Η έκταση του νέου Δήμου είναι 440,3 τ.χλμ, ενώ ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 69.849 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του έτους 2011, και έδρα του Δήμου είναι η Καλαμάτα.

Οι πρώην Δήμοι του νυν Δήμου Καλαμάτας ονομάζονται Δημοτικές Κοινότητες.

Όσον αφορά την εμπορική και παραγωγική δραστηριότητα του Δήμου Καλαμάτας είναι αναπτυγμένοι ο Πρωτογενής, ο Δευτερογενής και ο Τριτογενής τομέας Παραγωγής .

Στον πρωτογενή τομέα παραγωγής υπάρχει μεγάλη παραγωγή μιας σειράς τοπικών αγροτικών προϊόντων όπως είναι: το ελαιόλαδο, η σταφίδα, τα σύκα, η πατάτα κτλ.

Στο Δευτερογενή τομέα συναντάμε κυρίως μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις στους Κλάδους, α)Βιομηχανίας τροφίμων και ποτών που αξιοποιούν κυρίως τοπικά προϊόντα (ελαιόλαδο, σταφίδα, σύκα κλπ), β) κατασκευής μεταλλικών προϊόντων (αλουμινίου, σιδήρου), γ) εκδόσεων εκτυπώσεων (τυπογραφεία, φωτογραφεία), δ) κατασκευής επίπλων, ε) κλωστοϋφαντουργίας (κατασκευή ειδών ένδυσης), στ) κατασκευής (κυρίως οικοδομική δραστηριότητα).

Επίσης αυτό που θα πρέπει να επισημανθεί είναι η λειτουργία της Καπνοβιομηχανίας Καρέλια που είναι σημαντική για την οικονομική

φυσιογνωμία του Δήμου δεδομένου της κερδοφορίας της επιχείρησης και του αριθμού των ατόμων που απασχολεί. Ο τριτογενής τομέας που είναι ο τομέας της παροχής Υπηρεσιών καλύπτει της καθημερινές ανάγκες των κατοίκων αλλά έχει και εμβέλεια που επεκτείνεται ακόμα και εκτός από τα όρια του Δήμου και του Νομού⁵⁴.

1.15.1 Η διάρθρωση των κεντρικών υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου.

1. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Γενικός Γραμματέας
2. Γραφείο Δημάρχου & Αιρετών
3. Γραφείο Επικοινωνίας, Δημοσίων Σχέσεων & Εθιμοτυπίας
4. Γραφείο Ειδικών Συμβούλων & Επιστημονικών Συνεργατών
5. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας & Εξυπηρέτησης Πολιτών.
6. Νομική Υπηρεσία
7. Αυτοτελές Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
8. Γραφείο Διασφάλισης Ποιότητας, Εσωτερικού Ελέγχου & Διαφάνειας⁵⁵

⁵⁴ www.kalamata.gr.

⁵⁵ Πηγή: Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

A. ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

B. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ-ΤΜΗΜΑΤΑ

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ

- **Διευθυντής**
- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης Συλλογικών Οργάνων και Νομικών Προσώπων
- Τμήμα Προσωπικού, Διοίκησης και Πρωτοκόλλου
- Τμήμα Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης
- Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης και Ληξιαρχείου

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- **Διευθυντής**
- Τμήμα Λογιστηρίου και Μισθοδοσίας
- Τμήμα Προσόδων, Περιουσίας και Κοιμητηρίων
- Τμήμα Ταμείου
- Τμήμα Προμηθειών και αποθήκης

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

- **Διευθυντής**
- Τμήμα Προγραμματισμού και Ευρωπαϊκών Θεμάτων
- Τμήμα Διαγωνισμών και Συμβάσεων
- Τμήμα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Τμήμα Τουρισμού

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- **Διευθυντής**
- Τμήμα Μελετών, Τοπογραφικών Αποτυπώσεων και Εφαρμογών
- Τμήμα Εκτέλεσης Έργων
- Τμήμα Συντήρησης και Αυτεπιστασίας
- Τμήμα Συγκοινωνιών, Κυκλοφορίας, Σήμανσης, Διοικητικής Υποστήριξης, Αδειών και Εγκαταστάσεων

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

- Διευθυντής
- Τμήμα Έκδοσης Οικοδομικών Αδειών και Διοικητικής Υποστήριξης
- Τμήμα ΧΩΠΣ
- Τμήμα Ελέγχου Νομιμότητας Κατασκευών και Αυθαιρέτων⁵⁶.

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

- Διευθυντής
- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Εποπτείας, Ελέγχων
- Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής
- Τμήμα Προσχολικής Αγωγής

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Διευθυντής
- Τμήμα Γεωτεχνικών Έργων
- Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος
- Τμήμα Πάρκων, Αλσουλίων και Παιδικών Χαρών

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ & ΟΧΗΜΑΤΩΝ

- Διευθυντής
- Τμήμα Αποκομιδής και Καθαριότητας
- Τμήμα Οχημάτων
- Τμήμα Ανακύκλωσης

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΠ

- Διευθυντής
- ΚΕΠ Καλαμάτας (260)
- Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών-Υπηρεσία Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)
- Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
- Γραφείο ΚΕΠ Άριος (299)

⁵⁶ Πηγή: Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

- Γραφείο ΚΕΠ Αρφαρών (455)
- Γραφείο ΚΕΠ Θούριας (296)
- Γραφείο ΚΕΠ Βέργας (580)⁵⁷

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

- Διευθυντής
- Τμήμα Αστυνόμευσης και Φύλαξης
- Τμήμα Ελέγχων και Αδειοδοτήσεων

1.15.2 Η διάρθρωση των αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των Κοινοτήτων, εξυπηρετούν τις Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες και περιλαμβάνουν υπηρεσίες, οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες μονάδες των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

⁵⁷ Πηγή: Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι οι ακόλουθες⁵⁸:

1. Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Δημοτικής Κοινότητας Άριος

- Γραφείο ΚΕΠ (299)
- Γραφείο γενικών θεμάτων (Διοικητικών, Τεχνικών, Πρασίνου, Καθαριότητας)

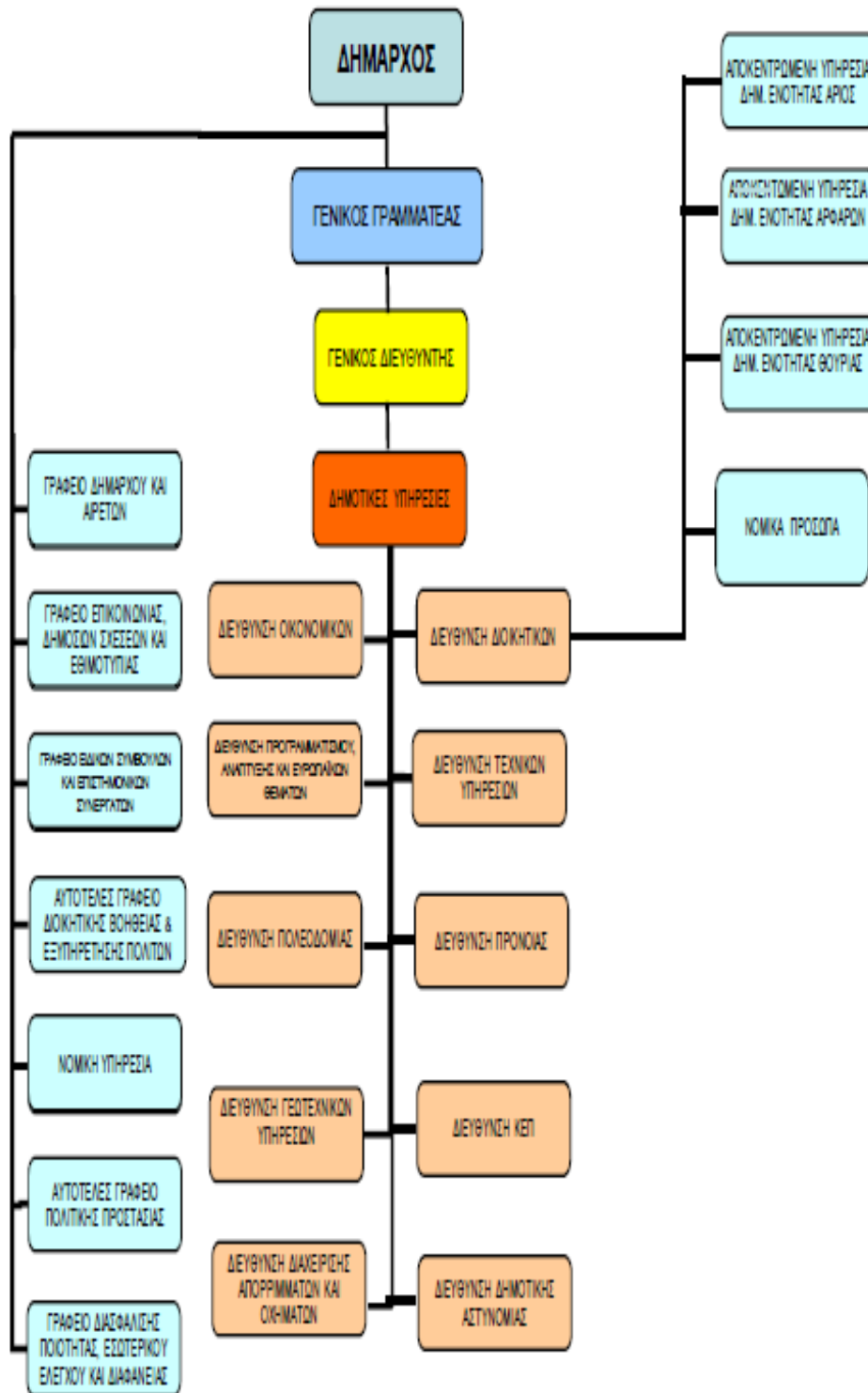
2. Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Δημοτικής Κοινότητας Αρφαρών

- Γραφείο ΚΕΠ (455)
- Γραφείο γενικών θεμάτων (Διοικητικών, Τεχνικών, Πρασίνου, Καθαριότητας κλπ)
- Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Δημοτικής Κοινότητας Θούριας
- Γραφείο ΚΕΠ (296)
- Γραφείο γενικών θεμάτων (Διοικητικών, Τεχνικών, Πρασίνου, Καθαριότητα κλπ)
- Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Δημοτικής Κοινότητας Καλαμάτας
- Γραφείο ΚΕΠ Δημοτικής Κοινότητας Βέργας

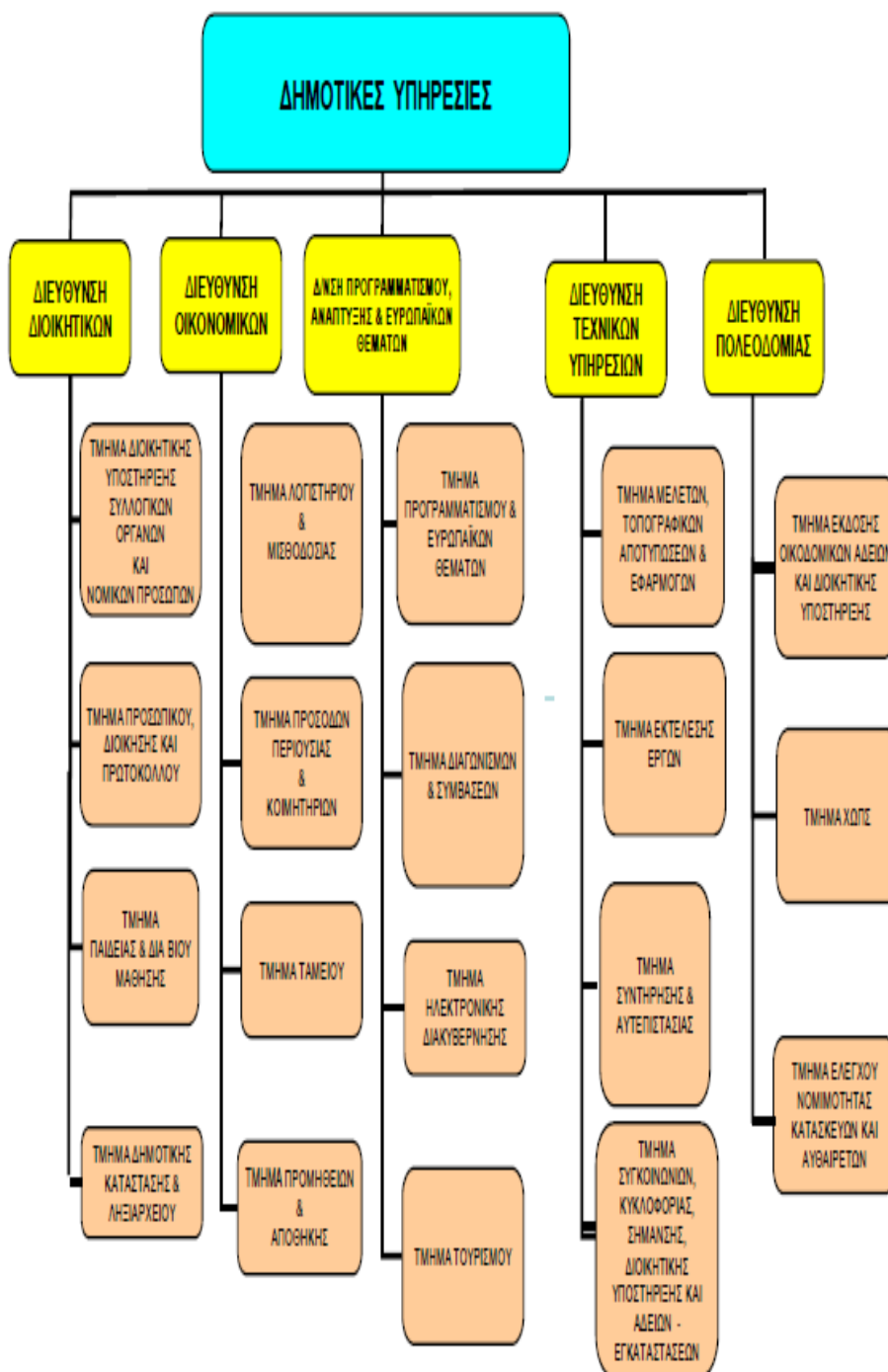
⁵⁸ Πηγή: Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

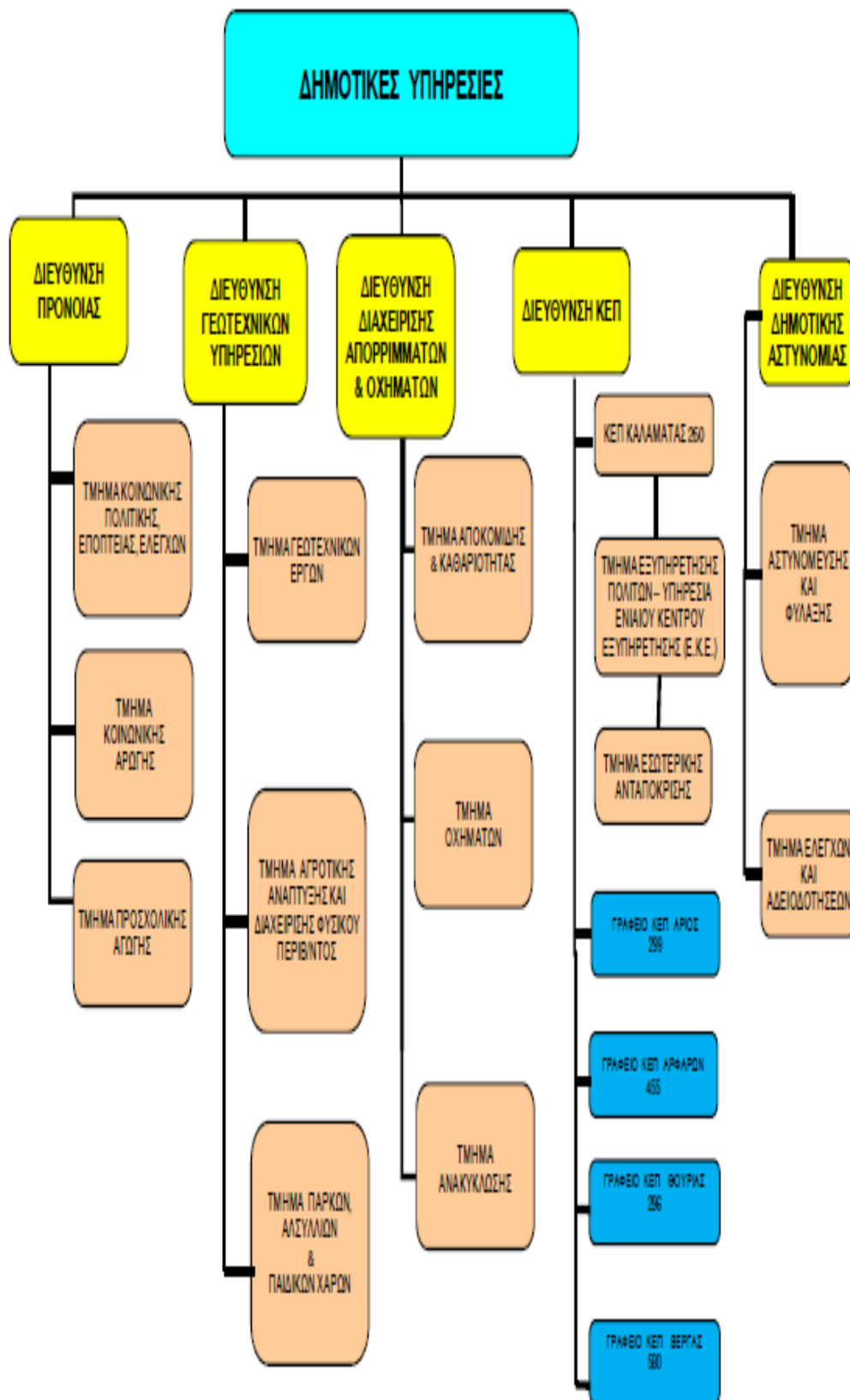
Οι υπηρεσίες αυτές αποτυπώνονται στα παρακάτω οργανογράμματα:

Εικόνα 1: Οργανόγραμμα δημοτικών υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στο Δήμαρχο

Εικόνα 2: Οργανόγραμμα δημοτικών υπηρεσιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Η ΣΥΣΤΑΣΗ, Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ, Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

2.1 Η εξέλιξη και η σύσταση της δημοτικής αστυνομίας στο νέο ελληνικό κράτος

Η πορεία της δημοτικής αστυνομίας ως θεσμού στην Ελλάδα, αν και ξεκινά εδώ και έναν αιώνα, ουσιαστικά διαγράφεται τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Ήδη το 1833, με την ίδρυση του νέου Ελληνικού Κράτους και τον νόμο «περί συστάσεως Δήμων»⁵⁹, ανατέθηκαν στην ονομαζόμενη τότε «δημοτική αστυνομία» καθήκοντα τοπικής αστυνόμευσης. Η δημοτική αστυνομία, διακρίνονταν ήδη σε διοικητική και δικαστική, έχοντας ως προϊστάμενη αρχή τον εκάστοτε Δήμαρχο. Χαρακτηριστικά, η δημοτική αστυνομία δεν έφερε όπλα, ενώ ο θεσμός της «δημαρχίας» στον οποίο υπάγονταν ήταν μη ελεγχόμενος απόλυτα από τη κεντρική διοίκηση. Ο θεσμός δεν κράτησε πολύ, καθώς το νέο –τότε – ελληνικό κράτος, βρισκόταν υπό την επίδραση διαρκών διοικητικών μεταρρυθμίσεων και αλλαγών, που αν λάβουμε υπόψη την γενικότερη πολιτική και οικονομική κατάσταση της εποχής εκείνης, ως εξέλιξη ήταν απόλυτα φυσιολογική.

Η αστυνόμευση, έκτοτε δεν έλειψε από το Ελληνικό Κράτος, πλην όμως αυτή πήρε άλλη οργανωτική και διοικητική μορφή, και ονομασία. Πράγματι, από το 1839, και μετά, η αστυνόμευση ασκείται στη χώρα μας από άλλους θεσμούς, που αποτελούν πρόγονο της σημερινής ΕΛ.ΑΣ.

Τελικά, για πρώτη φορά στην ιστορία του νεώτερου Ελληνικού Κράτους, το 1980, με την ψήφιση του τότε Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα⁶⁰, προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης από τους δήμους, της «ειδικής υπηρεσίας» των δήμων (όπως ονομάστηκε η δημοτική αστυνομία αρχικά).

Οι αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας, περιορίζονται κυρίως σε αυτές του ελέγχου της στάθμευσης. Στην διάρκεια των τριών τελευταίων δεκαετιών γίνεται προσπάθεια για την αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας. Ωστόσο, η προσπάθεια αυτή είναι αποσπασματική, χωρίς συνέπεια και συνέχεια. Η νομοθετικές πρωτοβουλίες της Βουλής και της

⁵⁹ Δερτιλής Γ., (2010), Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

⁶⁰ Νόμος 1065 / 1980, Άρθρο 24.

Διοίκησης, δεν είναι επαρκείς. Το Π.Δ. 23/2002 και ο Ν. 3274/04, δεν κατάφεραν να δώσουν στο θεσμό και το προσωπικό, τα εχέγγυα μιας καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας.

Με τον Ν. 3731/08⁶¹, επιχειρείται η «επανίδρυση» του θεσμού και η προσαρμογή του στη σύγχρονη πραγματικότητα σε μια προσπάθεια να αποσαφηνισθούν οι αρμοδιότητες και ο τρόπος άσκησής τους. Η εισηγητική έκθεση του νόμου αναφέρει:

«Η Δημοτική Αστυνομία δεν αναλαμβάνει την άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων αστυνόμευσης στα διοικητικά της όρια, αλλά δρα συμπληρωματικά, και μάλιστα σε απόλυτη συνάφεια με τη διοίκηση τοπικών υποθέσεων. Η Δημοτική Αστυνομία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της, εξυπηρετώντας την αρχή της επικουρικότητας, στο μέτρο που βρίσκεται στο πλευρό των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, συμβάλλοντας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων, στην εμπέδωση της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και στην ικανοποίηση των τοπικών αναγκών».

Μετά από σχεδόν 30χρονη λειτουργία κι ενώ έπρεπε να γίνει η αναβάθμισή της, η πολιτική οικονομική καταιγίδα της κρίσης στην Ελλάδα παρασύρει άδικα και τη δημοτική αστυνομία όπου στις 23-9-2013 κι επί Υπουργίας του Κυριάκου Μητσοτάκη γράφονται οι τίτλοι τέλους και επέρχεται η κατάργηση της με το αρ. 81 ν.4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις».

Με την αλλαγή της κυβέρνησης κι επί Πρωθυπουργίας του κ. Τσίπρα και στα πλαίσια της αποκατάστασης αδικιών προβλέπεται η επανασύσταση της Δημοτικής Αστυνομίας με το αρ.19 του νόμου 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις».

⁶¹ Νόμος 3731 / 2008.

Το λογότυπο της Δημοτικής Αστυνομίας

Το λογότυπο της Δημοτικής Αστυνομίας όπως αναφέρει ο κύριος Δοξαστάκης Ζ., «σχεδιάστηκε βάσει της ανθρωποκεντρικής χροιάς που έχει η Δημοτική Αστυνομία για τον κάθε Δημότη. Όλα είναι γύρω από τον άνθρωπο αλλά με ένα μέτρο για αυτό και το τετράγωνο. Το τετράγωνο είναι η ασφάλεια και η λογική ταυτόχρονα. Ο άνθρωπος οποίος είναι στο κέντρο του τετραγώνου έχει μια δύναμη. Ο άνθρωπος αυτός είναι η Δημοτική Αστυνομία καθώς και ο δημότης. Είναι ένας άνθρωπος ευέλικτος (σχήμα χωρίς γωνίες), ένας δυναμικός άνθρωπος που το δηλώνει το μαύρο και καθώς και το πορτοκαλί που είναι χρώμα αισιόδοξο και κατά βάση δυναμικό. Η Δημοτική Αστυνομία είναι εκεί για να βοηθάει και να εξυπηρετεί τον πολίτη. Αυτό προσδοκά να κάνει και το λογότυπό της, να είναι φιλικό και να γεννά αισιοδοξία και ασφάλεια.»

2.2 Οργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας

Η οργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας μέχρι τη δημοσίευση του ν. 3731/2008⁶² δεν διέφερε σε τίποτα από την οργάνωση των λοιπών υπηρεσιών του Δήμου. Όμως, αυτή η ενιαία αντιμετώπισή της, τη στιγμή μάλιστα που η φύση του αντικειμένου της διαφέρει εντελώς από τη φύση του αντικειμένου των λοιπών υπηρεσιών του πρωτοβάθμιου ΟΤΑ, ήταν ένας από τους σημαντικούς παράγοντες που δρούσαν ανασταλτικά στην αποτελεσματικότητά της. Έπρεπε λοιπόν η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας να οργανωθεί σε νέα βάση, συμπεριλαμβανομένης και της

⁶² Νόμος 3731/2008.

υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού της, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας για τη γενικότερη αναδιάρθρωση του θεσμού.

2.3 Υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας

Η Δημοτική Αστυνομία αποτελεί και αυτή μια υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας, η οποία προβλέπεται στον ΟΕΥ τους. Όπως μάλιστα ρητά αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3731/2008⁶³, η Δημοτική Αστυνομία λειτουργεί ως αυτοτελής υπηρεσία. Αυτό δεν σημαίνει ότι η Δημοτική Αστυνομία δρα μόνη της, χωρίς δηλ. να υπόκεινται στις εντολές του Δημάρχου ή του Προέδρου της Κοινότητας, που είναι οι προϊστάμενοι όλου του προσωπικού του Δήμου. Το αντίθετο βέβαια συμβαίνει, αφού και η Δημοτική Αστυνομία αποτελεί μια υπηρεσία, όπως είναι και οι υπόλοιπες υπηρεσίες του πρωτοβάθμιου ΟΤΑ. Η αυτοτελής λειτουργία της υπηρεσίας της Δημοτικής Αστυνομίας έχει την έννοια ότι η υπηρεσία αυτή διαρθρώνεται κατά διαφορετικό τρόπο απ' ότι οι υπόλοιπες υπηρεσίες, αφού έχει τη δική της ιεραρχία και τους δικούς της διαφορετικούς κανόνες που την αφορούν.

Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας έχει τη μορφή είτε της Γενικής Διεύθυνσης είτε της Διεύθυνσης είτε του Αυτοτελούς Τμήματος. Εναπόκειται στη κρίση του κάθε ΟΤΑ να αποφασίσει ποια μορφή επιθυμεί να της δώσει. Αυτό εξαρτάται πρώτιστα από το μέγεθός του, τις αρμοδιότητες που επιθυμεί να ασκήσει, αλλά βεβαίως και από την οικονομική του δυνατότητα.

Η Δημοτική Αστυνομία μπορεί να διαρθρωθεί σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης στους Δήμους με μεγάλη έκταση. Στους υπόλοιπους Δήμους διαρθρώνεται υποχρεωτικά σε επίπεδο Διεύθυνσης, εφόσον στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) προβλέπονται περισσότερες από 10 οργανικές θέσεις δημοτικών αστυνομικών, ενώ στους Δήμους, ο ΟΕΥ των οποίων προβλέπει μέχρι και 10 οργανικές θέσεις δημοτικών αστυνομικών, διαρθρώνεται υποχρεωτικά σε επίπεδο Αυτοτελούς Τμήματος. Δεν απαγορεύεται από το νόμο η δημιουργία περισσότερων της μιας Διευθύνσεων Δημοτικής Αστυνομίας σε ένα Δήμο.

⁶³ Νόμος 3731/2008.

Στον ΟΕΥ λοιπόν πρέπει να προβλέπεται επακριβώς, εάν η υπηρεσία είναι σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος. Εάν πρόκειται περί Γενικής Διεύθυνσης πρέπει να προβλέπονται οι επί μέρους Διευθύνσεις και τα Τμήματά τους, εάν πρόκειται περί Διεύθυνσης πρέπει να προβλέπονται τα επί μέρους Τμήματα που την απαρτίζουν. Αυτά αποφασίζονται από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Η υπηρεσία της Δημοτικής Αστυνομίας λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, συμπεριλαμβανομένων και των αργιών, με εναλλαγή του προσωπικού, το οποίο μπορεί να παρέχει και υπερωριακή εργασία ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

2.4 Αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας

Από τον επικαιροποιημένο Ο.Ε.Υ του Δήμου Καλαμάτας (2017) και την κείμενη νομοθεσία προκύπτει ότι οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας είναι οι εξής⁶⁴:

1. Η Δημοτική Αστυνομία, είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων, που ορίζονται από τις διατάξεις του ν. 3731/2008, οργανώνεται σε επίπεδο Διεύθυνσης διαρθρωμένη στα ακόλουθα τμήματα:

A. Τμήμα Αστυνόμευσης και Φύλαξης.

B. Τμήμα Ελέγχων και Αδειοδοτήσεων.

Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας παρευρίσκεται σε εορτές και εκδηλώσεις που συμμετέχει ή οργανώνει ο Δήμος.

2. Αρμοδιότητες των Τμημάτων:

A. Τμήμα Αστυνόμευσης και Φύλαξης.

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην ύδρευση, στην άρδευση και στην αποχέτευση οι οποίες προβλέπονται, από την κείμενη νομοθεσία, τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, καθώς και τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσης.

- Ελέγχει την τήρηση της καθαριότητας και την εφαρμογή του σχετικού κανονισμού σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους, της εδαφικής

⁶⁴ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

περιφέρειας του Δήμου σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων, και γενικότερα την τήρηση των κανόνων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, τις οποίες εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για την αναβάθμιση της αισθητικής εικόνας της πόλης, των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και των οικισμών.

- Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που επιβάλλονται για την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην κυκλοφορία των πεζών, στη στάση και στάθμευση των οχημάτων, στην επιβολή των διοικητικών μέτρων του άρθρου 103 του ν. 2696/1999, όπως ισχύει για την παράνομη στάθμευση των οχημάτων, καθώς και στην εφαρμογή των διατάξεων, που αναφέρονται στην κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, τις πλατείες, τα πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση, καθώς και στην εκπομπή θορύβων από αυτά. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται, παράλληλα και κατά περίπτωση και από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και το Λιμενικό Σώμα. Όταν κατά την άσκηση τους επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία ή και το Λιμενικό Σώμα, ταυτόχρονα, τον συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, κατά περίπτωση⁶⁵.
- Ελέγχει την τήρηση των μέτρων για την προστασία των μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής του Δήμου και των εγκαταστάσεων αυτών, που λαμβάνουν οι δημοτικές αρχές ή προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.
- Συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.
- Προστατεύει τη δημοτική περιουσία.
- Ελέγχει την εφαρμογή των μέτρων, που λαμβάνονται από τις δημοτικές αρχές για δραστηριότητες και καταστάσεις που εγκυμονούν κινδύνους για την ζωή και την περιουσία των κατοίκων και ειδικότερα από τις επικίνδυνες οικοδομές, καθώς και την εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων που τίθενται από αυτές για την προστασία της υγείας των κατοίκων από οχλούσες δραστηριότητες που αναφέρονται σ' αυτές.

⁶⁵ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και στις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στο δημοτικό οδικό δίκτυο και ελέγχει για τη λήψη μέτρων ασφαλείας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα εγκαταλελειμμένα οχήματα.

B. Τμήμα Ελέγχων και Αδειοδοτήσεων.

- Ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση και λειτουργία των δημοτικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων δραστηριοτήτων.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στο υπαίθριο στάσιμο και πλανόδιο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές, και εισηγείται τη λήψη μέτρων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν θέματα καπνού και επιβάλλει τις νόμιμες κυρώσεις.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν στην υπαίθρια διαφήμιση καθώς και τον έλεγχο της τήρησης ειδικότερων προδιαγραφών κατασκευής και προϋποθέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων και επιγραφών, που τυχόν έχουν τεθεί με τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, από τις δημοτικές αρχές, την τοποθέτηση επιγραφών προσδιορισμού επαγγελματικής δραστηριότητας σε φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και την παραχώρηση χώρων για την προβολή δραστηριοτήτων σε νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, προβαίνει στην αφαίρεση των παράνομων υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών και εισηγείται την επιβολή των προβλεπόμενων προστίμων, με τις προϋποθέσεις και όρους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία⁶⁶.
- Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις, που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούν οι δημοτικές αρχές.

⁶⁶ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία παιδότοπων.
- Ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων και εφαρμόζει τις διατάξεις που προβλέπονται σε περίπτωση κατάληψής τους.
- Ελέγχει την τήρηση διατάξεων, που αφορούν τους οργανωμένους από τους Δήμους χώρους προσωρινής εγκατάστασης μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
- Αφαιρεί την άδεια οικοδομής για οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές καθώς και την επιβολή των πάσης φύσεως διοικητικών μέτρων που προβλέπονται από αυτές.
- Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας⁶⁷.
- Επιμελείται της επίδοσης πάσης φύσης εγγράφων του Δήμου ή άλλων Δήμων εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Καλαμάτας.
- Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη λειτουργία καταστημάτων, επιχειρήσεων, θεάτρων, κινηματογράφων, ψυχαγωγικών και λοιπών δραστηριοτήτων, για τις οποίες αρμόδιος για τη χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης, λειτουργίας και άσκησης τους είναι ο Δήμος, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες έχουν ορισθεί άλλες αρχές αρμόδιες για το σχετικό έλεγχο.
- Ελέγχει επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας (βεβαίωση παραβάσεων, εκτέλεση διοικητικών κυρώσεων, θεώρηση τιμοκαταλόγων των δωματίων των

⁶⁷ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και καταλυμάτων) στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά όπου δεν εδρεύουν υπηρεσίες του ΕΟΤ.

- Εισηγείται τον προσδιορισμό των όρων και των ωρών λειτουργίας μουσικής σε καταστήματα.

Αρμοδιότητες στον τομέα Έκδοσης Αδειών

- Εισηγείται και υποστηρίζει τις διοικητικές διαδικασίες και τις γνωμοδοτήσεις, που σχετίζονται με τις εξής αρμοδιότητες του Δήμου:
- Χορήγηση αδειών ίδρυσης, λειτουργίας και εγκατάστασης όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.
- Χορήγηση αδειών λειτουργίας κυλικείων εντός κοινοχρήστων χώρων.
- Χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων, που προβλέπονται από τους α.ν. 445/1937 και 446/1937, και τη διενέργεια των προβλεπομένων επιθεωρήσεων.
- Χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικών οργάνων και μουσικής σε δημόσια κέντρα, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και χορηγούνται σύμφωνα με την υπ' αριθ. Α5/3010/1985 υγειονομική διάταξη⁶⁸.
- Χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών παιγνίων, που προβλέπονται από αστυνομικές διατάξεις και δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2000/1991.
- Χορήγηση των αδειών λειτουργίας καταστημάτων εκμισθώσεως ποδηλάτων και μοτοποδηλάτων κάτω των 50 cc, που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 19 και 11 του ν. 2647/1998 (ΦΕΚ 237/Α/22.10.1998) και της υπ' αριθ. 1023/2/34α/9.3.1994 (ΦΕΚ 178/Β/17.3.1994) Αστυνομικής Διάταξης.
- Χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και χρήσης οικήματος, από πρόσωπα που κατέχουν πιστοποιητικό άσκησης επαγγέλματος εκδιδομένου επ' αμοιβή προσώπου, σύμφωνα, με τις διατάξεις του ν. 2734/1999 (ΦΕΚ 161/Α/5.8.1999) και της υπ' αριθ. Τ.Τ. 9946/10.3.2000 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 351/Β/17.3.2000).

⁶⁸ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

- Χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (λούνα πάρκ, τσίρκο, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 5 του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224/Α/8.10.2001), και της υπ' αριθ. 36873/2.7.2007 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1364/Β/2.8.2007).
- Χορήγηση των αδειών κυκλοφορίας ζωήλατων οχημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. 14119/ 22.4.2002 απόφασης, Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΦΕΚ 535/30.4.2002).
- Χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Εργαστηρίων Δερματοστιξίας (Τατουάζ), σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. Υ1γ/Γ.Π. οικ. 21172/27.2.2003 απόφασης Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 306/14.3.2003).
- Χορήγηση των αδειών λειτουργίας επιχειρήσεων προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3037/2002 (ΦΕΚ 174/ Α/30.7.2002), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3148/2003 (ΦΕΚ 136/Α/5.6.2003) και της υπ' αριθ. 1107414/1491/Τ. και Ε.Φ./26.11.2003 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1827/Β/8.12.2003).
- Χορήγηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας σε μετασκευασμένα μεταφορικά μέσα, (αυτοκίνητα, τραίνα, αεροπλάνα κ.λπ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. 87539/19.7.2006 απόφασης Υφυπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ 1086/Β/9.8.2006)⁶⁹.
- Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 16/1966 ΦΕΚ 7Α).
- Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε παραβάτες των όρων λειτουργίας των καταστημάτων (προσωρινή ή οριστική ανάκληση άδειας ή σφράγιση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις).

⁶⁹ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

- Μέριμνα για την έκδοση και εκτέλεση διοικητικών πράξεων σφράγισης των καταστημάτων και επιχειρήσεων που λειτουργούν χωρίς άδεια η οποία εκδίδεται από τις υπηρεσίες του Δήμου.
- Μεριμνά και εισηγείται για τις παρακάτω δράσεις:
 - α) τον καθορισμό των χώρων και των όρων λειτουργίας των υπαίθριων στάσιμων εμπορικών δραστηριοτήτων (λαϊκές αγορές).
 - β) Τον προσδιορισμό των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την ίδρυση και εγκατάσταση καταστημάτων και επιχειρήσεων, στο βαθμό που επηρεάζουν το περιβάλλον και τις λειτουργίες της πόλης.
 - γ) Τον καθορισμό των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.
 - δ) Τον καθορισμό των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
 - ε) Την έγκριση της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών.
 - στ) Την έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
 - ζ) Την συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών⁷⁰.
 - η) Τη διαμόρφωση εισήγησης για τη λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.
- Μεριμνά για την προστασία του καταναλωτή με τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης του (π.χ. Γραφείο Ενημέρωσης Καταναλωτή).
- Εισηγείται για τη σύσταση της Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, τηρεί αρχεία των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και μητρώο καταναλωτών.
- Μεριμνά για τη χορήγηση αδειών για την άσκηση εμπορικών και γενικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που

⁷⁰ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Επίσης προβαίνει στη θεώρηση αδειών παραγωγών. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:

- α) Τις επαγγελματικές άδειες και άδειες παραγωγών που διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές, καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου.
 - β) Την άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου και την άσκηση υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου⁷¹.
 - γ) Την ίδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου.
 - δ) Την συμμετοχή σε Κυριακάτικες Αγορές.
 - ε) Την άσκηση επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και τη συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας.
 - στ) Τη λειτουργία εκθέσεων βιβλίου.
 - ζ) Την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), τη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και την εποπτεία αυτών.
 - η) Την καταλληλότητα εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.
 - θ) Τις άδειες λειτουργίας και εκμετάλλευσης περιπτέρων και κυλικείων εντός κοινοχρήστων χώρων.
 - ι) Την παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάστημα πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση της Κτηνιατρικής Αρχής), καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας καταστήματος.
- Εισηγείται τον καθορισμό των ανώτατου αριθμού των αδειών υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και τη συγκρότηση της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.

2.4.1 Το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής του Δήμου Καλαμάτας

Με απόφαση του Δημάρχου Καλαμάτας έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση της Δημοτικής Αστυνομίας η εκπαίδευση και η ενημέρωση μαθητών της προσχολικής ηλικίας, της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα Κυκλοφοριακής Αγωγής. Η εκπαιδευτική

⁷¹ Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017.

διαδικασία λαμβάνει χώρα στο πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής του Δήμου Καλαμάτας για τους μαθητές της προσχολικής ηλικίας καθώς και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκπαιδεύονται στις σχολικές τους μονάδες, σε αίθουσες κατάλληλες για τον σκοπό αυτό.

Η εκπαιδευτική διαδικασία διακρίνεται σε θεωρητική κατάρτιση και στην πρακτική άσκηση. Αυτή πραγματοποιείται από ειδικά εκπαιδευμένους Δημοτικούς Αστυνομικούς σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής. Ο εκπαιδευτής του παρουσιάζει στο νεαρό ακροατήριο το ζήτημα της οδικής ασφάλειας, των συνεπειών από την κακή συμπεριφορά στην οδό, τις βασικές αρχές της λειτουργίας των δικτύων και των συστημάτων μεταφορών, τους κανόνες και τον τύπο συμπεριφοράς που θα πρέπει να χαρακτηρίζει το κάθε χρήστη της οδού. Όταν το μάθημα πραγματοποιείται στο Π.Κ.Α., οι εκπαιδευτές επιδεικνύουν και έντυπο υλικό με φωτογραφίες για την καλλίτερη κατανόηση του μαθήματος. Όταν το μάθημα πραγματοποιείται στην σχολική αίθουσα προβάλλονται φωτογραφίες μέσω προτζέκτορα.

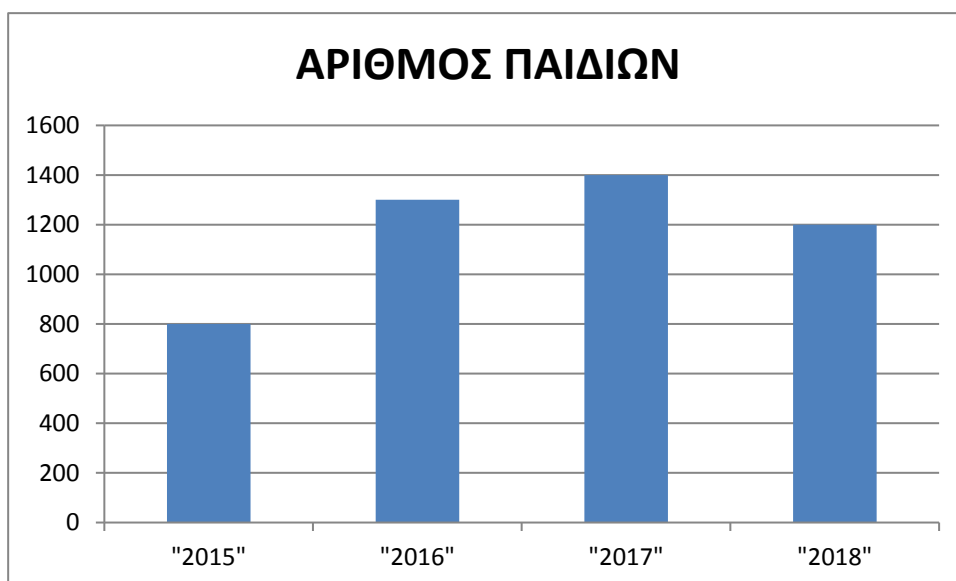
Η πρακτική άσκηση όταν επιτελείται στο Π.Κ.Α. οργανώνεται ένα πρόγραμμα άσκησης το οποίο με απλουστευμένο τρόπο επιδεικνύονται στα παιδιά τα βασικά στοιχεία της οδού, οι βασικούς κανόνες του Κ.Ο.Κ καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να λειτουργεί ο χρήστης της οδού σεβόμενος τους συμπολίτες του και το περιβάλλον. Όσον αφορά τα παιδιά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η πρακτική τους άσκηση γίνεται έξωθεν του σχολικού συγκροτήματος, μέσα στην πόλη, σε πραγματικές συνθήκες.

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η κυκλοφοριακή αγωγή αποτελεί έναν από τους βασικότερους παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο οδικής ασφάλειας (μείωση των τροχαίων ατυχημάτων) και έχει ως αποτέλεσμα την εξομάλυνση σχέσεων και αντιλήψεων των ανθρώπων. Για τον λόγο αυτό ο Δήμος Καλαμάτας θεωρεί ότι η διαπαιδαγώγηση σε άτομα κυρίως μικρής ηλικίας σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής είναι μείζονος σημασίας.

Από το 2015 και έπειτα υπάρχει μεγάλη επισκεψιμότητα στο Π.Κ.Α. από τα σχολεία όχι μόνο των ορίων του Δήμου Καλαμάτας αλλά από όλο τον νομό Μεσσηνίας. Όπως βλέπουμε στο κάτωθι διάγραμμα κάθε χρόνο βλέπουμε τον αριθμό των παιδιών που εκπαιδεύτηκαν.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
"2015"	800
"2016"	1300
"2017"	1400
"2018"	1200

Είναι άξιο αναφοράς το γεγονός ότι μέσω του Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης Παραβατικότητας η υπηρεσία το 2018 πραγματοποίησε διημερίδα στο Πνευματικό Κέντρο της πόλης με θέμα «βελτιώνω την καθημερινότητα στην πόλη μου. Κινούμαι με ασφάλεια. Προσέχω το περιβάλλον.» Στη διημερίδα πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση 1.500 μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση των μαθητών περιελάμβανε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής, ανακύκλωσης. Επίσης, πραγματοποιήθηκε ενημέρωση, πρόληψη για τους βανδαλισμούς σε Δημόσιες Εγκαταστάσεις (παγκάκια, τρένα, τοίχους, κ.α.), μέσω του κοινωνικού πειράματος «Άλλαξέ με».

Εικόνες από το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής

2.4.2 Η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου

Η Ελλάδα ήταν μια από τις πρώτες χώρες του κόσμου η οποία έλαβε μέτρα κατά του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους. Ήταν 31 Ιουλίου του 1856 όταν ο Όθωνας απαγόρευσε με βασιλικό διάταγμα το κάπνισμα στους δημόσιους κλειστούς χώρους με αιτία τον κίνδυνο πυρκαγιάς. Στο σχετικό διάταγμα, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναφέρεται ρητά πως κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Εσωτερικών, απαγορεύεται το κάπνισμα των υπαλλήλων στα δημόσια γραφεία και καταστήματα, καθώς και των προσερχόμενων σε αυτά, ενώ γίνεται μνεία και στη σημασία της πρόληψης από τα ενδεχόμενα δυστυχήματα πυρκαγιάς.

Το 2002 ψηφίστηκε νόμος που απαγόρευε το κάπνισμα σε δημόσιους (απαγόρευση εντός δημόσιων κτιρίων) και ιδιωτικούς χώρους εργασίας, στα μέσα μεταφοράς, σε νοσοκομειακούς και άλλους χώρους υγείας όπως και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Παρόλα αυτά, ο νόμος επιτρέπει την ειδική περίπτωση στον διαχειριστή της εργασιακής μονάδας να επιτρέψει το κάπνισμα, μη ενεργοποιώντας την απαγόρευση(π.χ. το Μετρό).

Με τον σχετικό νόμο 3730/2008 απαγορεύτηκε το κάπνισμα (και η κατανάλωση προϊόντων καπνού με άλλους τρόπους), σε όλους τους χώρους εργασίας (συμπεριλαμβάνονται και οι ιδιωτικοί), σταθμούς μεταφοράς, ταξί και επιβατικά πλοία και σε όλους τους κλειστούς χώρους δημόσιους χώρους (και στους χώρους νυχτερινής διασκέδασης). Αυτός ο νέος νόμος ψηφίστηκε δεδομένης της πρακτικά ανεπάρκειας του προηγούμενου νόμου και της χαμηλής θέσης της Ελλάδας στο θέμα σε σχέση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Μάλιστα η προσπάθεια αυτή αναθεώρησης του εγχειρήματος μέσω της ψήφισης αυτού του νόμου είχε έναρξη ισχύος την 01/01/2010 αλλά ύστερα από παρέμβαση του Υπουργού Υγείας (Δημήτριου Αβραμόπουλου), ο νόμος είχε έναρξη ισχύος την 01/07/2009. Αυτό προέκυψε διότι θεωρήθηκε ότι το καλοκαίρι θα ήταν η ευνοϊκότερη περίοδος για προσαρμογή. Το σχέδιο νόμου αφορά τη γενική απαγόρευση σε όλους του δημόσιους χώρους , μπαρ, καφετέριες, νυχτερινά κέντρα χωρίς τη δυνατότητα στον διαχειριστή της μονάδας να επιτρέψει το κάπνισμα σε όλο τον χώρο , κάτω του συνόλου των 70 τ.μ. Το σχέδιο νόμου προβλέπει επίσης την απαγόρευση αγοράς προϊόντων καπνού από παιδιά. Από την 01/09/2009, απαγορεύεται η διαφήμιση προϊόντων καπνού σε εξωτερικούς και υπαίθριους χώρους.

Ο νέος Αντικαπνιστικός νόμος 4633/16-10-2019⁷² φεκ 161 τ. Α΄, εκτός από όσες απαγορευτικές ή περιοριστικές διατάξεις ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη, περιλαμβάνει και τις διατάξεις που απαγορεύουν πλήρως το κάπνισμα και την κατανάλωση προϊόντων καπνού σε όλους τους δημοτικούς ή ιδιωτικούς χώρους, κλειστούς ή στεγασμένους (δημόσια κτίρια, Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος). Επίσης, περιλαμβάνει την απαγόρευση του καπνίσματος σε υπαίθριους αθλητικούς χώρους και στους

⁷² Νόμος 4633 / 2019.

υπαίθριους χώρους που παρίστανται ανήλικοι (πάσης φύσεως εκδηλώσεις, κ.α.).

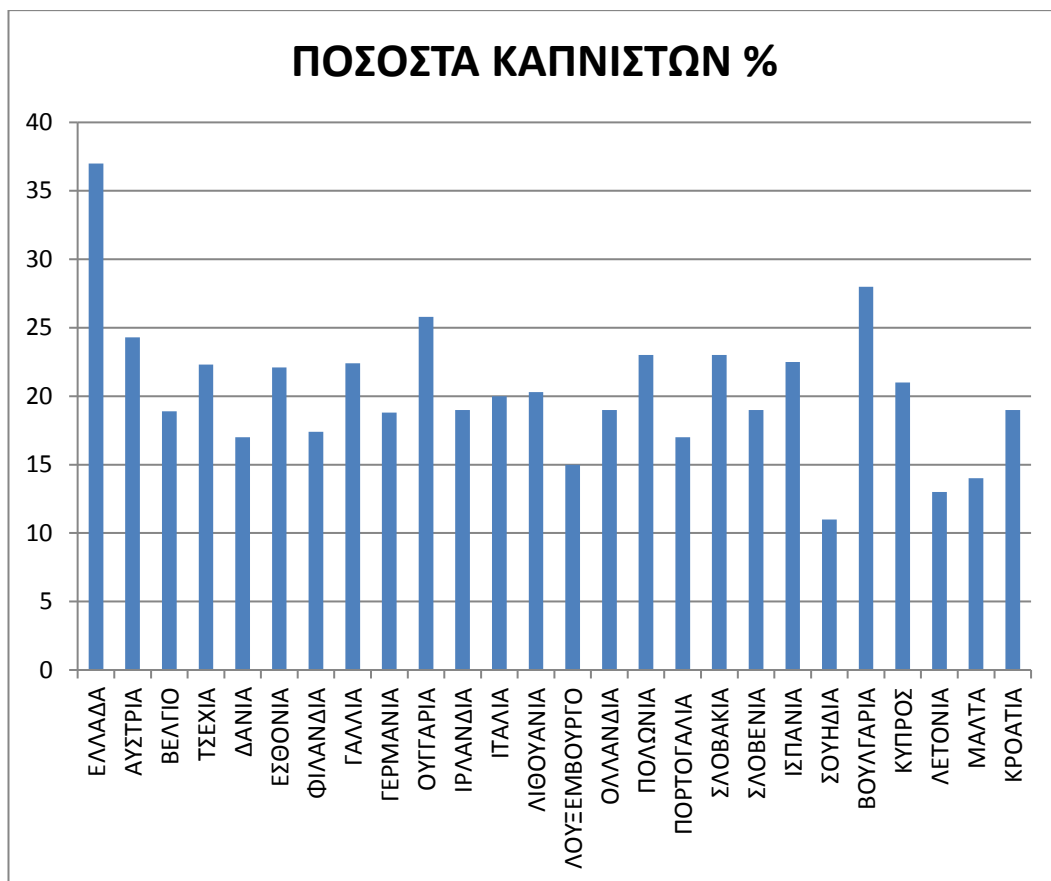
Ο καπνός από την πρώτη μέρα που ανακαλύφθηκε μέχρι και σήμερα αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί αντικείμενο έντονης διαμάχης και προβληματισμού. Ως προς την αποδοχή του νόμου έχουν υποβληθεί αρκετές αντιρρήσεις κυρίως από τον χώρο των καταστηματάρχων, αφού ακόμα οι καπνιστές είναι σε μεγάλο ποσοστό κατά της εφαρμογής του νόμου. Οι αντιρρήσεις έχουν να κάνουν κυρίως με την πρόβλεψη χαμηλότερης συχνότητας προσέλευσης στα κέντρα διασκέδασης και αναψυχής, όπως στη Βρετανία, και τυχόν προβλήματα με τον νόμο στο να φέρνουν σε αντιπαράθεση τους καταστηματάρχες με τους πελάτες.

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα υπήρξε από τις πρώτες χώρες που δημιούργησαν θεσμικό πλαίσιο για την απαγόρευση του καπνίσματος, σήμερα η χώρα μας παρουσιάζει την υψηλότερη αναλογία καπνιστών μεταξύ των δυτικοευρωπαϊκών χωρών και παραμένει στις πρώτες θέσεις με υψηλά ποσοστά καπνιστών μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών.

Το 2017 η Ελλάδα ήταν πρωταθλήτρια στο ποσοστό των καπνιστών, σύμφωνα με έρευνα της Κομισιόν με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του καπνίσματος. Στην έρευνα καταγράφεται μείωση στο συνολικό ποσοστό των καπνιστών την Ε.Ε. 26% από το 2014. Στις ηλικίες από 15 έως 24 ετών το ποσοστό έχει αυξηθεί από 25% το 2014 σε 29% το 2017. Στο παρακάτω γράφημα γίνεται η ενδεικτική παρουσίαση κάποιων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απεικονίζει τα υψηλότερα και τα χαμηλότερα ποσοστά.

ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ %
ΕΛΛΑΔΑ	37
ΑΥΣΤΡΙΑ	24,3
ΒΕΛΓΙΟ	18,9
ΤΣΕΧΙΑ	22,3
ΔΑΝΙΑ	17
ΕΣΘΟΝΙΑ	22,1
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	17,4
ΓΑΛΛΙΑ	22,4
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	18,8
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	25,8
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	19
ΙΤΑΛΙΑ	20
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	20,3
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	15
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	19
ΠΟΛΩΝΙΑ	23
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	17
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	23
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	19
ΙΣΠΑΝΙΑ	22,5
ΣΟΥΗΔΙΑ	11
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	28
ΚΥΠΡΟΣ	21
ΛΕΤΟΝΙΑ	13
ΜΑΛΤΑ	14
ΚΡΟΑΤΙΑ	19

Κάπνισμα στην Ελλάδα 2012 - 2017

Στο πιο πάνω γράφημα καταγράφεται η σύγκριση μεταξύ των καπνιστών, από το Ερευνητικό Εργαστήριο κατά τα έτη 2012 και 2017. Το 2017

βλέπουμε μείωση του μεγάλη συστηματικού καπνιστή γεγονός πολύ σημαντικό. Επίσης, αυτό συνεπάγεται την αύξηση του ποσοστού του περιστασιακού καπνιστή. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι αυξήθηκε το ποσοστό των μη καπνιζόντων το 2017. Στα κάτωθι γραφήματα απεικονίζονται σε μορφή πίτας τα αποτελέσματα του καπνίσματος για τα έτη 2009-2014 στις ηλικίες 16-24 και το συνολικό κάπνισμα στην Ελλάδα⁷³.

Κάπνισμα στις ηλικίες 16 - 24 στην Ελλάδα 2009 - 2014

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

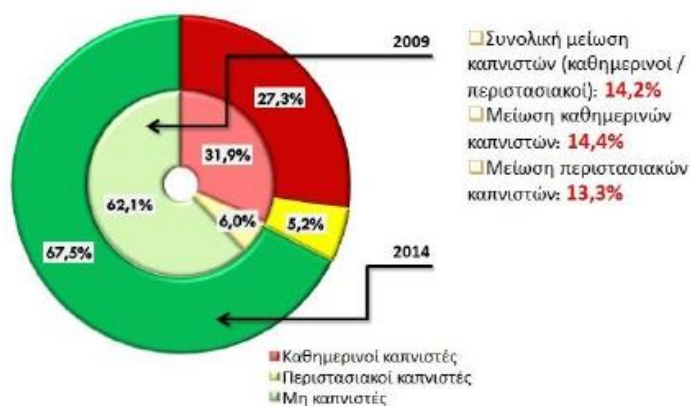
George D. Behrakis
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Institute of Public Health

⁷³ www.statistics.gr.

Κάπνισμα στην Ελλάδα 2009 - 2014

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Institute of Public Health

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας υπολογίζει ότι στην Ευρώπη περίπου 215 εκ. κατοίκων καπνίζουν, από τα οποία τα 130 εκατ. είναι άνδρες. Το ποσοστό καπνιστών στους άνδρες είναι κατά μέσο όρο 34% στη Δυτική Ευρώπη και 47% στην Ανατολική, ενώ στις γυναίκες, 25% στη Δυτική Ευρώπη και 20% στην Ανατολική.

Η Ελλάδα παρουσιάζει την υψηλότερη αναλογία καπνιστών μεταξύ των δυτικοευρωπαϊκών χωρών (37,6%). Κατά την τελευταία δεκαετία παρατηρείται μείωση του ποσοστού, αλλά παρόλα αυτά, παραμένει το υψηλότερο μεταξύ των χωρών της Δυτικής Ευρώπης.

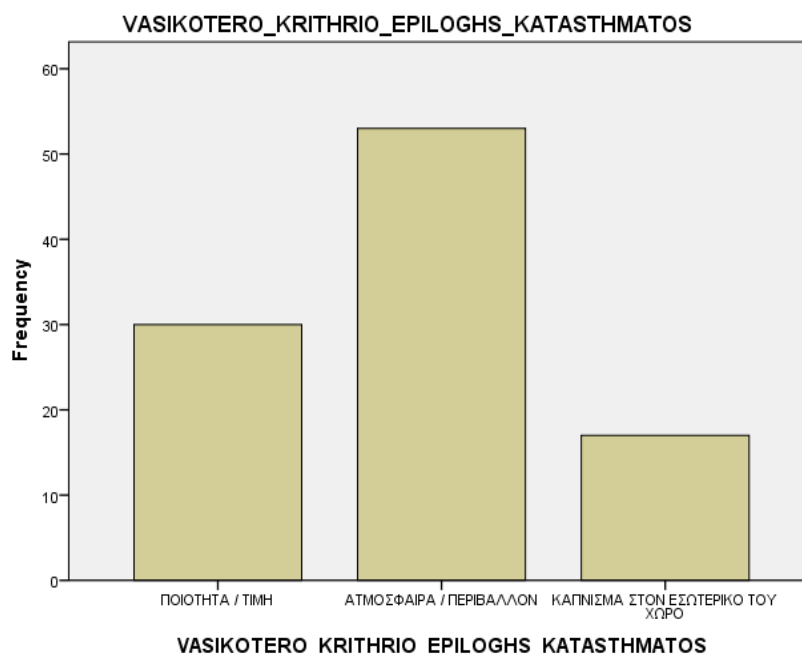
Στα πλαίσια της εργασίας αυτής πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο οι δημότες της Καλαμάτας θεωρούν ότι η απαγόρευση του καπνίσματος θα ισχύσει ολοκληρωτικά στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και για το ρόλο της Δημοτικής Αστυνομίας στην εφαρμογή του νόμου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα από 20/11 έως και 20/12/ 2019 σε 100 άτομα. Η ανάλυση των ερωτηματολογίων έγινε με το πρόγραμμα IBM SPSS.

1^η ερώτηση: Ποιο θεωρείτε ότι είναι το βασικότερο κριτήριο επιλογής ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος από τους πελάτες;

VASIKOTERO_KRITHRIO_EPILOGHS_KATASTHMATOS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΠΟΙΟΤΗΤΑ / ΤΙΜΗ	30	30,0	30,0	30,0
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	53	53,0	53,0	83,0
ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΣΤΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΟΥ ΧΩΡΟ	17	17,0	17,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

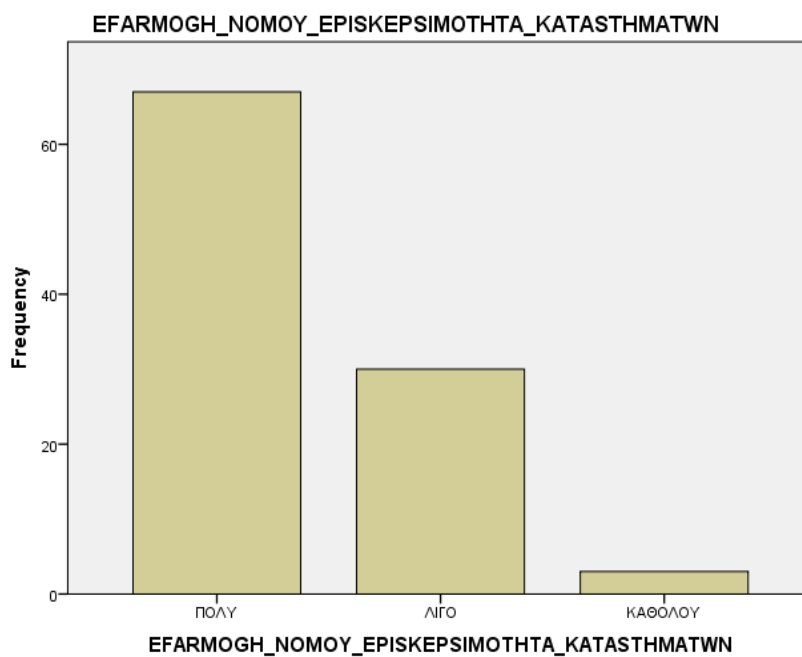
Το 53% των ερωτηθέντων θεωρεί ως το πιο βασικό κριτήριο επιλογής καταστήματος την ατμόσφαιρα και το περιβάλλον, το 30% την ποιότητα και τη τιμή και τέλος το 17% εάν στον εσωτερικό χώρο καπνίζουν ή όχι.

2^η ερώτηση: Πιστεύετε ότι η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου θα επηρεάσει την επισκεψιμότητα ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος;

ΕΦΑΡΜΟΓΗ_ΝΟΜΟΥ_ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ_ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΠΟΛΥ	67	67,0	67,0	67,0
ΛΙΓΟ	30	30,0	30,0	97,0
ΚΑΘΟΛΟΥ	3	3,0	3,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

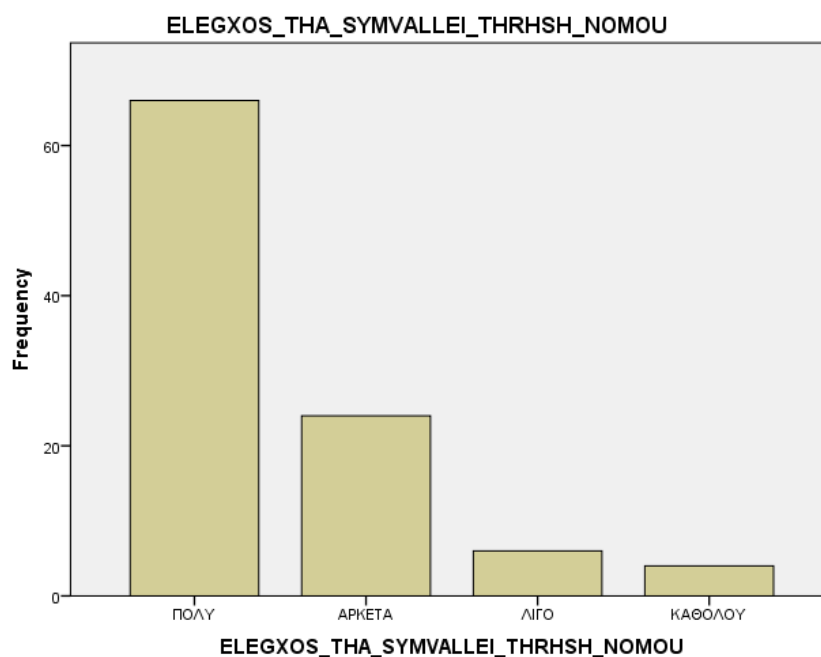

3^η ερώτηση: Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι ο έλεγχος της εφαρμογής του αντικαπνιστικού νόμου από τη Δημοτική Αστυνομία θα συμβάλει στην τήρηση αυτού;

ELEGXOS_THA_SYMVALLEI_THRHSH_NOMOU

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΠΟΛΥ	66	66,0	66,0	66,0
ΑΡΚΕΤΑ	24	24,0	24,0	90,0
ΛΙΓΟ	6	6,0	6,0	96,0
ΚΑΘΟΛΟΥ	4	4,0	4,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως βλέπουμε το 66% των πολιτών θεωρεί ότι ο έλεγχος από τη πλευρά της Δημοτικής Αστυνομίας θα συμβάλει στην επιτυχή εφαρμογή του νόμου. Το 24% θεωρεί ότι ο έλεγχος θα συμβάλει αρκετά στην επιτυχή εφαρμογή, το 6% ότι θα συμβάλει λίγο και τέλος καθόλου θεωρεί το 4%.

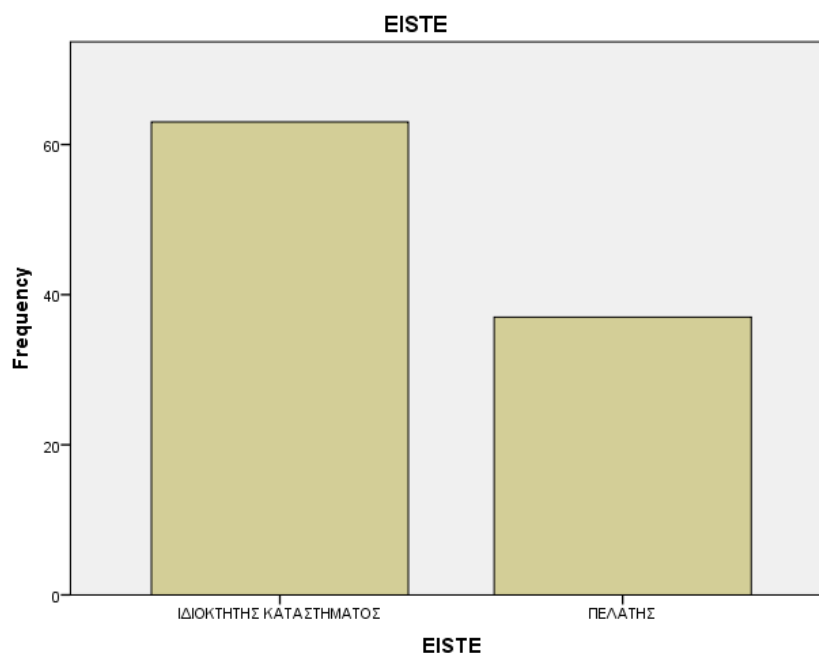

4^η ερώτηση: Είστε ιδιοκτήτης καταστήματος ή πελάτης;

EISTE

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ	63	63,0	63,0	63,0
ΠΕΛΑΤΗΣ	37	37,0	37,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 63% των ερωτηθέντων ήταν ιδιοκτήτες καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ενώ το 37% ήταν πελάτες αυτών.

Συμπερασματικά από την έρευνα προκύπτει ότι βασικότερα κριτήρια επιλογής καταστήματος είναι η ποιότητα και η τιμή των προσφερόμενων αγαθών καθώς και η ατμόσφαιρα/ περιβάλλον, ακολουθεί με μικρό ποσοστό της τάξεως του 17% το κάπνισμα στον εσωτερικό χώρο.

Από την άλλη πλευρά οι ερωτώμενοι θεωρούν ότι η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου θα επηρεάσει την επισκεψιμότητα των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και μόνο μικρό ποσοστό της τάξεως του 3% θεωρεί ότι δεν θα επηρεαστεί καθόλου.

Βέβαια εδώ θα τονίσουμε ότι η έρευνα πραγματοποιήθηκε στα αρχικά στάδια εφαρμογής του νόμου όπου οι έλεγχοι ήταν πιο χαλαροί και η αντιμετώπιση των παραβάσεων γινόταν με συστάσεις συμμόρφωσης.

Για λόγους λοιπόν τόσο επιστημονικού ενδιαφέροντος, αλλά όσο και υπηρεσιακού πρόθεσής μου είναι να επαναλάβω την έρευνα μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα (ενός έτους) προκειμένου να εξαχθούν ασφαλέστερα συμπεράσματα, αν και εμπειρικά παρατηρείται μια σε υψηλό βαθμό συμμόρφωση από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος .

Οι ερωτώμενοι θεωρούν σε μεγάλο ποσοστό, της τάξεως του 90% ότι ο έλεγχος από την πλευρά της Δημοτικής Αστυνομίας θα συμβάλλει στην επιτυχή εφαρμογή του νόμου.

Τέλος, σχετικά με τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από μικτά κλιμάκια των ελεγκτικών αρχών υπό το συντονισμό της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, σε 603 καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος στις παρακάτω πόλεις: Αθήνα (διάφορα δημοτικά διαμερίσματα), Πειραιάς, Γλυφάδα, Περιστέρι, Νέα Σμύρνη, Καλλιθέα, Θεσσαλονίκη (κέντρο και περιφέρεια), Σέρρες, Λάρισα, Βόλος, Πάτρα, Ρίο, Τρίπολη, Ναύπλιο, Άργος, Ρέθυμνο.

Στους ελέγχους που έγιναν με επιβολή προστίμων, από τις 31/12/2019, δηλαδή ουσιαστικά για πέντε ημέρες, διαπιστώθηκαν 11 παραβάσεις από καπνίζοντες πολίτες, με συνολικό ποσό προστίμων 1.100 ευρώ και 34 παραβάσεις από επιχειρήσεις, με συνολικό ποσό προστίμων 38.500 ευρώ.

Η γραμμή 1142 δέχτηκε συνολικά 2575 κλήσεις, έως 15 Δεκεμβρίου 2019 οι οποίες αφορούσαν αναλυτικά:

- 828 γενικές πληροφορίες για τον αντικαπνιστικό νόμο (32,16%)
- 796 καταγγελίες (30,91%)
- 260 αιτήματα βοήθειας για διακοπή καπνίσματος (10,10%)
- 391 κλήσεις δεν ολοκληρώθηκαν (15,18%)
- 152 έκλεισαν τη γραμμή πριν συνομιλήσουν με εκπρόσωπο (5,90%)
- 148 Άλλο (5,75%).

Σχεδόν οι μισές κλήσεις αφορούν σε ερωτήματα ενημέρωσης για τον αντικαπνιστικό νόμο και σε αιτήματα βοήθειας από πολίτες που επιθυμούν να κόψουν το κάπνισμα.

2.5 Σχέσεις της δημοτικής αστυνομίας με τις υπόλοιπες διευθύνσεις των ΟΤΑ

Η Διεύθυνση της Δημοτικής Αστυνομίας συνεργάζεται με τις Διευθύνσεις Καθαριότητας και Γεωτεχνικών Υπηρεσιών, Τεχνικών Υπηρεσιών, Οικονομικών υπηρεσιών, την υπηρεσία της Πολεοδομίας, Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Ευρωπαϊκών θεμάτων και οποιαδήποτε άλλη για την αποτελεσματική άσκηση του έργου του Δήμου.

Ειδικότερα, η Δημοτική Αστυνομία συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της καθαριότητας και Γεωτεχνικών του Δήμου στις περιπτώσεις εναπόθεσης διάφορων υλικών (απορρίμματα, χώματα, υπόλοιπα κλαδεμάτων κ.λ.π.), σε οδούς κατά παράβαση των κείμενων διατάξεων και κανονιστικών αποφάσεων. Η Δημοτική Αστυνομία όταν διαπιστώσει την παράβαση ειδοποιεί αναλόγως την αρμόδια υπηρεσία προκειμένου να απομακρύνει τα προϊόντα της παράβασης.

Επίσης, η Δημοτική Αστυνομία συνεργάζεται με την Οικονομική υπηρεσία του Δήμου για την έκδοση των αδειών κατάληψης κοινόχρηστου χώρων από τους επαγγελματίες καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και εμπορίου.

Σημαντική είναι η συμβολή της Δημοτικής Αστυνομίας στον εντοπισμό και την καταγραφή των προβλημάτων σχετικά με τις δημοτικές υποδομές (πεζοδρόμια, οδική σήμανση, κ.λ.π.). Σε αυτές τις περιπτώσεις ενημερώνει τις τεχνικές υπηρεσίες προκειμένου να ενεργήσει για την αποκατάσταση αυτών.

Αναφορικά με το πεδίο συνεργασίας της Δημοτικής Αστυνομίας με την Πολεοδομία επισημαίνονται οι περιπτώσεις που ελέγχονται οι διατάξεις σχετικά με τις ανεγειρόμενες οικοδομές εντός κατοικημένων περιοχών και καταλαμβάνουν ολόκληρο το πεζοδρόμιο μπροστά από την οικοδομή και υποχρεούνται να λάβουν τα απαιτούμενα μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών. Επιπρόσθετα, σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί η ύπαρξη επικίνδυνων οικοδομών για την ασφάλεια των πολιτών, ειδοποιούνται οι αρμόδιες πολεοδομικές αρχές προκειμένου να αποκατασταθεί η νομιμότητα.

2.6 Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας και η ιεραρχία αυτού

Η δημοτική αστυνομία αποτελείται από προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται σε κενές μόνιμες οργανικές θέσεις των κλάδων ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου σύμφωνα με τον ειδικό τρόπο που προβλέπεται από το ΠΔ 135 / 2006. Χαρακτηριστικό του τρόπου πρόσληψης των Δημοτικών Αστυνομικών είναι ότι ο διορισμός τους στο Δήμο εξαρτάται από την επιτυχή αποφοίτηση τους από τις σχολές εκπαίδευσης δημοτικής αστυνομίας. Η εκπαίδευση στις σχολές της δημοτικής αστυνομίας έχει ανατεθεί στην εθνική σχολή τοπικής αυτοδιοίκησης του εθνικού κέντρου δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για μια αλλαγή που συνέβη με το ΠΔ 135 / 2006 το οποίο κατήργησε το σύστημα εκπαίδευσης που προβλεπόταν από το ΠΔ 23 /2002 σύμφωνα με το οποίο η εκπαίδευση είχε ανατεθεί στη σχολή αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο καθώς η δημοτική αστυνομία δεν αποτελεί αστυνομικό σώμα. Συνεπώς η εκπαίδευση των στελεχών της θα έπρεπε να έχει καθαρά αυτοδιοικητικό προσανατολισμό.

Έτσι αν το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας είναι κυρίως ένστολο η υπηρεσία δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση αστυνομικό σώμα. Εξάλλου δεν αποκλείεται η δημοτική αστυνομία να υποστηρίζεται από επιστημονικό ή διοικητικό προσωπικό όμως το υποστηρικτικό προσωπικό αυτό δεν ανήκει στους κλάδους της δημοτικής αστυνομίας ούτε κρίνεται για την κατάληψη θέσης ευθύνης. Οι δημοτικοί αστυνομικοί είναι και αυτοί δημοτικοί υπάλληλοι και για όσα θέματα δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις για αυτούς διέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει για όλους τους άλλους δημοτικούς υπαλλήλους⁷⁴.

Άλλα χαρακτηριστικά πέρα από τη στολή και τη διαφορετική ιεραρχία που διακρίνουν το προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας από το υπόλοιπο προσωπικό των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ είναι ότι το προσωπικό αυτό αφενός ασκεί καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου και αφετέρου υπάγεται σε ειδικό πειθαρχικό δίκαιο.

⁷⁴ Παπαϊωάννου Ζ., (2011), Δημοτική Αστυνομία, εκδόσεις Σάκκουλα.

2.7 Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της Δημοτικής Αστυνομίας

Οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας όπως προκύπτουν από το Σύνταγμα και ειδικότερα από το ΠΔ 23 /2002 είναι οι εξής:

- Τήρηση των διατάξεων του Συντάγματος και του Κώδικα ποινικής δικονομίας και της σχετικής νομοθεσίας
- Υποχρέωση τήρησης της νομιμότητας και του δημόσιου συμφέροντος
- Σεβασμός της προσωπικότητας των πολιτών και απαγόρευση καταχρηστικής άσκησης της εξουσίας
- Υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας
- Υποχρέωση διαρκούς ετοιμότητας
- Υποχρέωση να φέρουν στολή κατά τη διάρκεια τήρησης της εργασίας

Επίσης τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας ως ελεύθεροι πολίτες έχουν και δικαιώματα όπως είναι τα εξής⁷⁵:

- Δικαίωμα συνεταιρισμού
- Δικαίωμα συνδικαλισμού
- Συμμετοχή στην οικονομική ζωή κτλ

2.7.1 Αρχές και Βασικές Υποχρεώσεις που ισχύουν και για τη Δημοτική Αστυνομία

- **Η υποχρέωση της διαρκούς ετοιμότητας και της διατεταγμένης υπηρεσίας**

Λόγω της 24ωρης λειτουργίας της Δημοτικής Αστυνομίας (όλες τις ημέρες της εβδομάδας), η υπηρεσία τελεί σε διαρκή ετοιμότητα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3584/2007 & Ν 3731/2008⁷⁶. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται την ανελλιπή και χωρίς διακοπή αστυνόμευση και από τους ΟΤΑ (μέσω της Τοπικής Αστυνόμευσης), προς την κοινωνία και τους πολίτες.

- **Η αρχή της Δράσης**

Η εν λόγω αρχή αναφέρει την υποχρέωση του Δημοτικού Αστυνομικού στο να παρεμβαίνει σε κάθε γεγονός που υποπίπτει στην αντίληψή του και

⁷⁵ Προεδρικό Διάταγμα 23 / 2002.

⁷⁶ Νόμος 3731/2008.

να έχει άμεση καθώς και ταχεία αντίδραση επαγγελματισμό σε γεγονότα ιδιαίτερης και επείγουσας σημασίας. Επίσης, θα πρέπει να αναπτύσσει πρωτοβουλίες έτσι ώστε να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα , με κάθε πρόσφορα μέσο, για την αρτιότερη εκτέλεση των καθηκόντων του.

- **Η αρχή της προσήκουσας συμπεριφοράς**

Η τήρηση της αρχής αυτής βρίσκει έρεισμα στις διατάξεις του Π.Δ. 23/2002 του κανονισμού λειτουργίας της Δημοτικής Αστυνομίας. Τα ο προσωπικό της υπηρεσίας θα πρέπει να ενεργεί με ευπρέπεια, σύνεση αμεροληψία, σταθερότητα και αντικειμενικότητα προς τον πολίτη. Το όργανο της Δημοτικής Αστυνομίας θα πρέπει να συμπεριφέρεται με ευγένεια, σεβασμό, προθυμία, αμεροληψία και να συνεργάζεται με τους πολίτες χωρίς να κάνει διακρίσεις (φύλο, εθνικότητα, χρώμα, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις).

- **Ο σεβασμός του τεκμηρίου της αθωότητας**

Το τεκμήριο της αθωότητας αποτελεί τη θεμελιώδη δεσμευτική αρχή της δράσης των οργάνων της διοίκησης, κατά συνέπεια και στη Δημοτική Αστυνομία. Στο άρθρο 28 του Συντάγματος βρίσκει έρεισμα το τεκμήριο της αθωότητας , βάση του οποίου κυρώθηκαν διεθνείς συμβάσεις (π.χ. Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

- **Υποχρέωση αναφοράς και ειδοποίησης των προϊστάμενων και άλλων αρχών**

Σύμφωνα με τον κανονισμό της Δημοτικής Αστυνομίας, το προσωπικό θα πρέπει να αναφέρει και να ειδοποιεί με προφορικό ή γραπτό τρόπο, κάθε γεγονός που άπτεται στις αρμοδιότητές του , στους ανωτέρους του για γεγονότα ειδικού ή γενικού ενδιαφέροντος.

- **Υποχρέωση εχεμύθειας**

Η συγκεκριμένη υποχρέωση αφορά δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη προκύπτει από την υποχρέωση του υπαλλήλου να τηρεί εχεμύθεια σε

θέματα που του έχουν εμπιστευτεί οι προϊστάμενοι του και η δεύτερη σε θέματα που του έχουν εμπιστευθεί οι πολίτες⁷⁷.

2.8 Σχέσεις της δημοτικής αστυνομίας με τα υπόλοιπα σώματα ασφαλείας

Η Δημοτική Αστυνομία ανήκει όπως και τα υπόλοιπα σώματα ασφαλείας στην πολιτική προστασία και συνεργάζεται μαζί τους. Επίσης λόγω της φύσης και του αντικειμένου της είναι υποχρεωμένη να διατηρεί σχέσεις επικοινωνίας και συνεργασίας με τα σώματα ασφαλείας και αστυνόμευσης (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό, Λιμενικό κτλ). Η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη για την πάταξη των παραβατικών και εγκληματικών πράξεων καθώς επί του παρόντος η Δημοτική Αστυνομία παραμένει ένα άοπλο σώμα με περιορισμένες αρμοδιότητες γεγονός που καθιστά απαραίτητη την σύμπραξη και των λοιπών αστυνομικών σωμάτων.

Όπως είναι αναμενόμενο η Δημοτική Αστυνομία έχει την μεγαλύτερη συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ εφόσον κατέχει πρώην αρμοδιότητες αυτής. Επίσης η ΕΛ.ΑΣ συνδράμει σε περιπτώσεις που η Δημοτική Αστυνομία χρειαστεί βοήθεια.

2.9 Σύγκριση ελληνικής και γαλλικής Δημοτικής Αστυνομίας

Οι δύο δημοτικές αστυνομίες (ελληνική και γαλλική) παρουσιάζουν ομοιότητες, αναφορικά με αρμοδιότητες γενικής φύσης, όπως η ρύθμιση της οδικής κυκλοφορίας, ο αστικός σχεδιασμός και οι διοικητικές πράξεις.

Παρατηρείται, ότι οι γενικές αυτές αρμοδιότητες, δεν αγγίζουν τομείς, τουλάχιστον από την πλευρά της ελληνικής δημοτικής αστυνομίας, κρατικής υφής. Πράγματι, τόσο στη Γαλλία⁷⁸ όσο και στην Ελλάδα οι γενικές αρμοδιότητες ασκούνται σε τοπικό επίπεδο. Δηλαδή, η βούληση των νομοθετών και στις δύο χώρες, είναι να υπάρχει πλήρης αποκρυστάλλωση των αρμοδιοτήτων της δημοτικής αστυνομίας τους. Όμως, με δεύτερη ανάγνωση του καταλόγου των αρμοδιοτήτων, καθίσταται φανερό, ότι η γαλλική δημοτική αστυνομία, ως θεσμός είναι πληρέστερος. Στην πραγματικότητα, διαθέτει αρμοδιότητες που στο ελληνικό πλαίσιο

⁷⁷ Νόμος 3731/2008.

⁷⁸ www.police.online.fr.

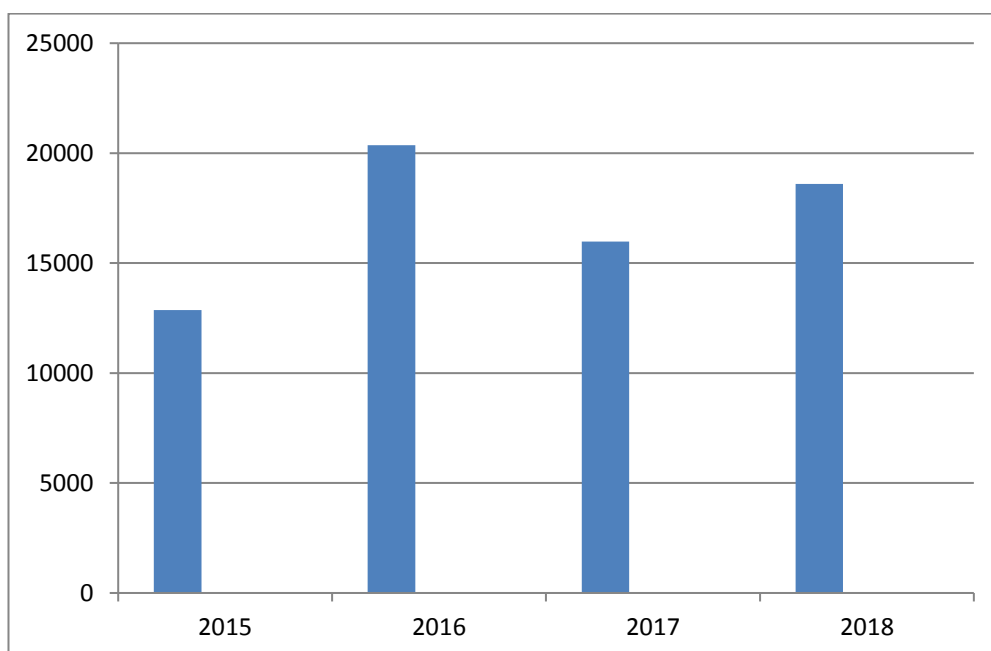
κατέχει η Ελληνική Αστυνομία. Έτσι, η γαλλική δημοτική αστυνομία μπορεί να επιβάλλει τη δημόσια τάξη, να μεριμνήσει για τη δημόσια υγεία, να προβαίνει σε συλλήψεις, να διαθέτει αρμοδιότητες της τροχαίας και το πιο σημαντικό από όλα να οπλοφορεί και να χρησιμοποιεί ο δημοτικός αστυνομικός το όπλο του, όταν παραστεί ανάγκη. Ταυτόχρονα αποτελεί μια από τις συνιστώσες ασφάλειας της Γαλλίας, υπό το συντονισμό, βέβαια της εθνικής αστυνομίας και της χωροφυλακής.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι οι αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένες σε σχέση με εκείνες της μητροπολιτικής αστυνομίας της Γαλλίας. Δηλαδή, επικεντρώνονται στην καθημερινότητα του πολίτη στο κατώτατο επίπεδο. Ασχολείται με θέματα υπαίθριου εμπορίου, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, την επιβολή των διοικητικών προστίμων και την ενημέρωση των πολιτών για τα καθημερινά προβλήματα της πόλης. Αντίθετα, η μητροπολιτική αστυνομία του Παρισιού είναι αρμόδια για την ασφάλεια και τη διατήρηση της δημόσιας τάξης στην πόλη. Μπορεί να αντιμετωπίζει τις διαδηλώσεις και να λαμβάνει μέτρα πολιτικής προστασίας.

2.10 Στατιστικά δεδομένα της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας

Στη ενότητα αυτή παρατίθενται τα σημαντικότερα στατιστικά στοιχεία για τα έτη 2015 – 2018. Ειδικότερα, μετά την επανασύσταση της Δημοτικής Αστυνομίας οι καταχωρημένες παραβάσεις του Κ.Ο.Κ. ανά έτος διαμορφώθηκαν ως εξής:

ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Πηγή: Δήμος Καλαμάτας

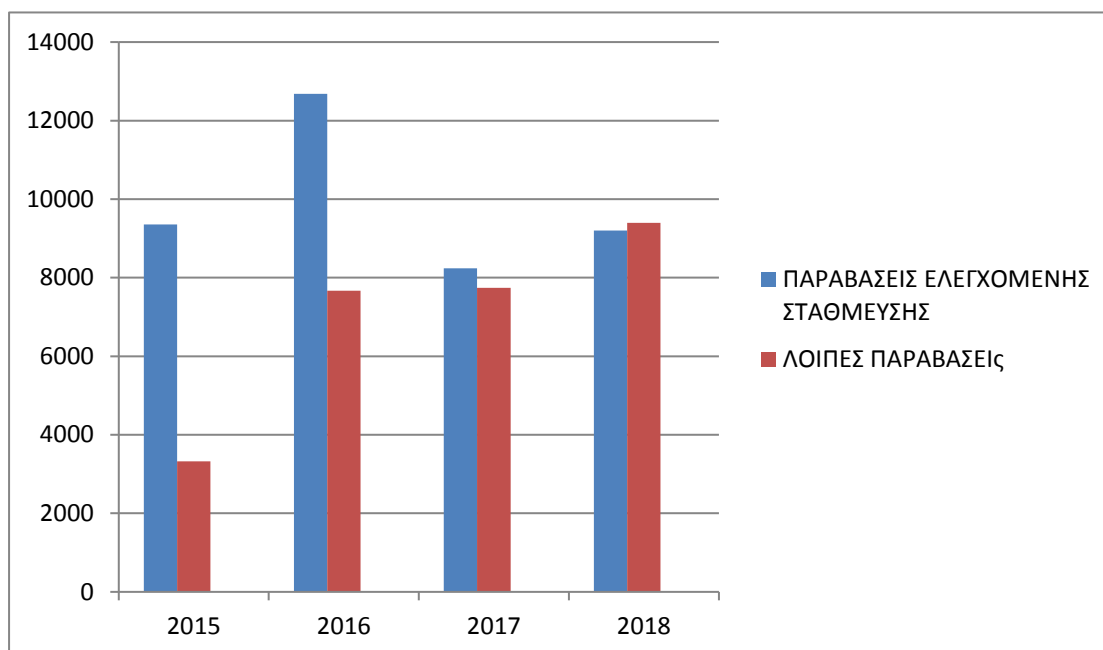
ΕΤΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
2015	12862
2016	20357
2017	15982
2018	18597

Όσο αφορά το 2015, οι παραβάσεις έχουν βεβαιωθεί κατά το χρονικό διάστημα από 15/05/2015 έως και τις 31/12/2015 και όχι ολόκληρο τον χρόνο διότι τον Μάιο του 2015 έγινε η επανασύσταση της υπηρεσίας. Τα ακόλουθα έτη 2016,2017,2018 οι παραβάσεις έχουν βεβαιωθεί από την 1/1 έως τις 31/12 εκάστου έτους.

Οι παραβάσεις παρουσιάζουν μια μικρή μείωση κατά τα έτη 2017, 2018 σε σχέση με το 2016 και αυτό έχει προκύψει από την μείωση της παραβατικότητας λόγω των καθημερινών ελέγχων των οργάνων της υπηρεσίας. Επίσης, είναι άξιο αναφοράς το γεγονός ότι μετά την επανασύσταση της υπηρεσίας μειώθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι παραβάσεις

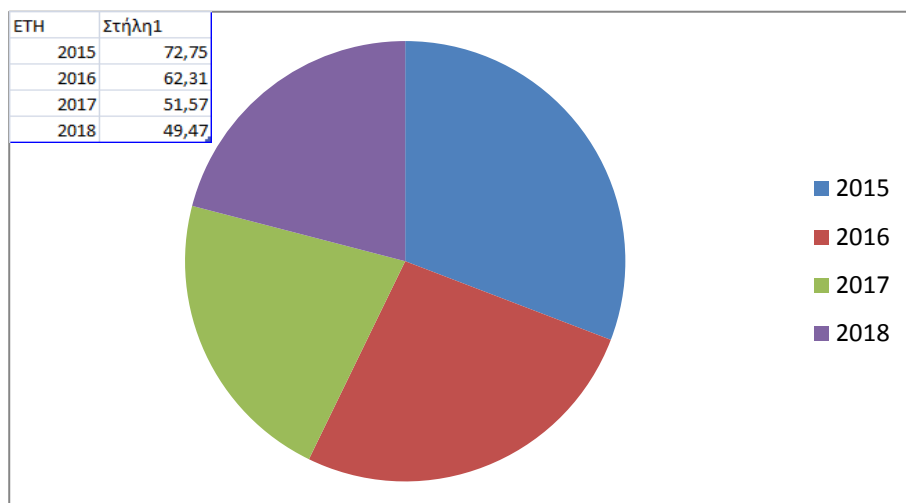
της ελεγχόμενης στάθμευσης ενώ δεν μειώθηκε ιδιαίτερα η παραβατικότητα της παράνομης στάθμευσης των λοιπών διατάξεων του Κ.Ο.Κ., όπως παρουσιάζει το επόμενο διάγραμμα. Η μείωση των παραβάσεων της ελεγχόμενης στάθμευσης επέφερε καθολική αύξηση της εισπραξιμότητας λόγω της μεγάλης αύξησης των καρτών (τύπου ξυστό).

**ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ
ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ**

	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ
2015	9358	3324
2016	12685	7672
2017	8243	7739
2018	9201	9396

**ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ**

Όπως συμπεραίνουμε υπάρχει μείωση των παραβάσεων σχετικά με την ελεγχόμενη στάθμευση κάθε χρόνο. Ταυτόχρονα αυξήθηκε η ζήτηση των καρτών ελεγχόμενης στάθμευσης (τύπου ξυστό και μηνιαίας χρέωσης). Θα πρέπει να επισημάνουμε και τον παράγοντα της αύξησης του τουρισμού στον Δήμο της Καλαμάτας τελευταία χρόνια, ο οποίος συμβάλει στην αυξημένη ζήτηση των καρτών ελεγχόμενης στάθμευσης με τη σειρά του.

Η Διεύθυνση της Δημοτικής Αστυνομίας επιβάλει πρόστιμα βάσει του κανονισμού καθαριότητας του Δήμου. Η υπηρεσία δεν έχει εισπρακτικό χαρακτήρα αλλά σκοπός της είναι η κατανόηση και η συμμόρφωση των πολιτών στους νόμους και στους κανονισμούς του Δήμου με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της πόλης και το βέλτιστο βιοτικό επίπεδο των πολιτών. Για τον λόγο αυτό και σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της Επείκειας όταν τα όργανα της υπηρεσίας διαπιστώσουν παραβατικότητα κάνουν σε πρώτο βαθμό μια σύσταση συμμόρφωσης όταν αυτό είναι δυνατό πριν επιβάλλουν το πρόστιμο. Σε περίπτωση αγνόησης των υποδείξεων, επιβάλλεται το πρόστιμο. Το αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών είναι ότι έχουν γίνει πολυάριθμες συστάσεις και πλήθος πολιτών έχει ανταποκριθεί θετικά. Παρόλα αυτά έχουν επιβληθεί αρκετά πρόστιμα.

Ακόμη, οι εκθέσεις κοινόχρηστου χώρου αφορούν τη μέτρηση που πραγματοποιούν οι Δημοτικοί Αστυνομικοί στα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.) σχετικά με την κατάληψη

κοινόχρηστου χώρου με τραπεζοκαθίσματα, εμπορεύματα κ.α. Τα τέλη Καθαριότητας και φωτισμού αφορούν τέλη που επιβάλλονται από την υπηρεσία σε Κ.Υ.Ε. και τα πρόστιμα από τις Εμπορικές Δραστηριότητες αφορούν Λαϊκές, Εμποροπανηγύρεις και άλλα.

Τα πρόστιμα που αφορούν την κατάληψη κοινόχρηστου χώρου, τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού, τις εμπορικές δραστηριότητες, τα δεσποζόμενα και τα πρόστιμα καθαριότητας, ποσοτικά από τον έναν χρόνο στον άλλο δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη μεταβολή. Ενδεικτικά παραθέεται ο παρακάτω πίνακας που δείχνει από το 2015 έως το 2018 τα βεβαιωθέντα πρόστιμα καθαριότητας. Αντίστοιχα μικρές μεταβολές παρουσιάζουν και τα άλλα πρόστιμα που αναφέρονται πιο πάνω. Το 2016 παρουσιάζει μεγάλη απόκλιση σε σχέση με το 2015 διότι τα πρόστιμα του 2015 αφορούν το χρονικό διάστημα από 15/05/2015 μέχρι και τις 31/12/2015.

ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΤΟΣ	Παραβάσεις
2015	37
2016	59
2017	54
2018	62

Τέλος, η Διεύθυνση της Δημοτικής Αστυνομίας έχει ως αρμοδιότητα τη Σφράγιση και την Αποσφράγιση των Καταστημάτων Υγειονομικού

Ενδιαφέροντος. Επίσης, επιδίδει αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έγγραφα παντός τύπου του Δήμου και των Τοπικών Κοινοτήτων του καθώς και των Λοιπών Υπηρεσιών, με τις οποίες συνεργάζεται ο Δήμος. Οι επιδόσεις πραγματοποιούνται με δύο τρόπους, με φυσική παρουσία και μέσω του Ταχυδρομείου. Ενδεικτικά για το 2018 οι επιδόσεις με φυσική παρουσία ήταν περίπου 2.000, ενώ οι επιδόσεις των εγγράφων στο Ταχυδρομείο για να αποσταλούν στους παραλήπτες ήταν περίπου 40.000.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2020 – 2024**

Ο στρατηγικός σχεδιασμός είναι μια οργανωτική δραστηριότητα διαχείρισης που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό προτεραιοτήτων, την εστίαση στην ενέργεια και τους πόρους, την ενίσχυση των λειτουργιών, τη διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι εργάζονται για την επίτευξη κοινών στόχων, την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και την αξιολόγηση και προσαρμογή της κατεύθυνσης του οργανισμού σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Είναι μια πειθαρχημένη προσπάθεια που παράγει θεμελιώδεις αποφάσεις και ενέργειες που διαμορφώνουν και καθοδηγούν το τι είναι ένας οργανισμός, ποιος υπηρετεί, τι κάνει και γιατί το κάνει, εστιάζοντας στο μέλλον. Ο αποτελεσματικός στρατηγικός σχεδιασμός διαρθρώνεται όχι μόνο σε ότι αφορά την οργάνωση και τις ενέργειες που απαιτούνται για την πρόοδο, αλλά και πώς θα γνωρίζει εάν είναι επιτυχής.

3.1 Συμφωνία στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού

Στην αρχική συμφωνία ορίζονται⁷⁹:

- Το χρονικό διάστημα υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου 2020 – 2024
- Ως στόχος η αναβάθμιση της ποιότητας υπηρεσιών που παρέχονται, η βελτίωση της εξυπηρέτησης των δημοτών και η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της υπηρεσίας
- Η επιτροπή παρακολούθησης της εξέλιξης του έργου
- Ο ρόλος της ομάδας στρατηγικού σχεδίου, προκειμένου να προτείνει και να υλοποιήσει τις μεθόδους

Βασικός περιορισμός του στρατηγικού σχεδίου είναι

- ότι πραγματοποιείται μόλις για δεύτερη φορά και δεν υπάρχει η άριστη τεχνογνωσία
- Για την υλοποίηση εγκρίθηκαν πόροι ύψους 35000 ευρώ από κονδύλια του Δήμου Καλαμάτας

⁷⁹ Παπαδάκης, Β. (1999) Στρατηγική των επιχειρήσεων: ελληνική και διεθνής εμπειρία, Εκδόσεις Μπένου.

3.2 Η αποστολή και η αξία της Δημοτικής Αστυνομίας Καλαμάτας

Η Δημοτική Αστυνομία, είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων, που ορίζονται από τις διατάξεις του ν. 3731/2008, οργανώνεται σε επίπεδο Διεύθυνσης διαρθρωμένη στα ακόλουθα τμήματα:

A. Τμήμα Αστυνόμευσης και Φύλαξης.

B. Τμήμα Ελέγχων και Αδειοδοτήσεων.

Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας παρευρίσκεται σε εορτές και εκδηλώσεις που συμμετέχει ή οργανώνει ο Δήμος.

Η αξία που προάγει η Δημοτική Αστυνομία είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης,

- η τήρηση της νομιμότητας,
- η εξυπηρέτηση του δημότη,
- η βελτίωση των συνθηκών ζωής των δημοτών
- η ομαδική εργασία, η συνεργασία μεταξύ των ατόμων της Διεύθυνσης αλλά και με τα άτομα των άλλων διευθύνσεων

3.3 Ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος (P.E.S.T Analysis)

Ως εξωτερικό περιβάλλον θεωρούνται όλοι οι παράγοντες που βρίσκονται εκτός του οργανισμού, οι οποίοι όμως επηρεάζουν την ύπαρξη, την αποστολή και τη λειτουργία του οργανισμού.

Νομικό περιβάλλον: Δεν υπάρχει κωδικοποίηση της νομοθεσίας παρότι υπάρχει πολυνομία και συνεχείς τροποποιήσεις. Πολλά θέματα ρυθμίζονται με διατάξεις νόμων οι οποίες έρχονται από το παρελθόν με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα κατά την εφαρμογή τους. Κατά τα λοιπά η νομοθεσία είναι στις περισσότερες περιπτώσεις σαφής και λιγότερο αντιφατική⁸⁰.

Τεχνολογικό περιβάλλον: Υπάρχει δίκτυο σύνδεσης τμημάτων και Διευθύνσεων με προσβασιμότητα μόνο σε διοικητικά έγγραφα, όταν πρόκειται για άλλες Διευθύνσεις και ελεγχόμενη πρόσβαση στο λογισμικό αναφορικά με ενέργειες Τμημάτων εντός της ίδιας Διεύθυνσης. Όσο

⁸⁰ Παπαδάκης, Β. (1999) Στρατηγική των επιχειρήσεων: ελληνική και διεθνής εμπειρία, Εκδόσεις Μπένου.

περισσότερο αναβαθμίζονται τα προγράμματα τόσο υψηλότερη γίνεται η ποιότητα παροχής υπηρεσιών.

Πολιτισμικό περιβάλλον: Άμεσα επηρεασμένο από το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον.

Κοινωνικό περιβάλλον: Οι πολίτες σε μεγάλο βαθμό δεν αντιλαμβάνονται τα πολλά αντικείμενα, τις αυξημένες ευθύνες και το λίγο προσωπικό που έχει η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας προκειμένου να επιτελέσει το ρόλο της. Δυστυχώς υπάρχουν περιστατικά όπου πολίτες έχουν παραπονεθεί έντονα στους δημοτικούς αστυνομικούς αδικώς.

Πολιτικό περιβάλλον: Η χάραξη της στρατηγικής της οικονομικής πολιτικής γίνεται από υπηρεσιακούς και από πολιτικούς παράγοντες (αιρετούς), με τις απόψεις άλλοτε να συγκλίνουν και άλλοτε να διαφέρουν⁸¹.

3.4 Ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος (S.W.O.T Analysis)

Ως εσωτερικό περιβάλλον ορίζεται το σύνολο των ομάδων συμφερόντων που βρίσκονται και δρουν στη Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Καλαμάτας και η μεταξύ τους καθημερινή αλληλεπίδραση. Παράδειγμα αποτελούν η διοίκηση του Δήμου, ο σύλλογος εργαζομένων ΟΤΑ κτλ.

Τα δυνατά σημεία της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας είναι:

- Η οργανωτική δομή της υπηρεσίας η οποία διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα
- Η αίσθηση του καθήκοντος που διακατέχει όλους τους δημοτικούς αστυνομικούς και η διάθεση να επιτελούν σωστά τα καθήκοντα τους προς όφελος των δημοτών και των επισκεπτών της πόλης
- Η καλή συνεργασία μεταξύ των υπαλλήλων της υπηρεσίας γεγονός το αυξάνει την αποδοτικότητα της εργασίας

Υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό ειδικότερα:

- Έλλειψη προσωπικού και ειδικότερα ένστολου
- Έλλειψη συστηματικής πολιτικής επιμόρφωσης των δημοτικών αστυνομικών

⁸¹ Παπαδάκης, Β. (1999) Στρατηγική των επιχειρήσεων: ελληνική και διεθνής εμπειρία, Εκδόσεις Μπένου.

Επίσης υπάρχουν ελλείψεις σε υποδομές. Ειδικότερα υπάρχει ανάγκη για προμήθεια νέων περιπολικών αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών αστυνόμευσης καθώς και συσκευών ηλεκτρονικής καταγραφής των παραβάσεων.

Ακόμη, ευκαιρίες για τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας αποτελούν τα εξής:

- Η ένταξη σε ευρωπαϊκά προγράμματα για την αντικατάσταση του παλαιού εξοπλισμού και την αγορά νέου
- Η δημοτική ηλεκτρονική διακυβέρνηση
- Η εδραίωση της δημοτικής αστυνομίας ως μιας απαραίτητης και χρήσιμης υπηρεσίας στη συνείδηση των πολιτών

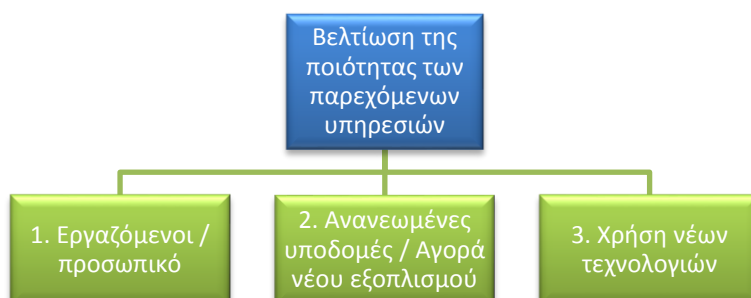
Τέλος, απειλή για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας αποτελούν τα εξής:

- Οι περιορισμένοι πόροι του Δήμου Καλαμάτας λόγω και της μείωσης της κρατικής επιχορήγησης
- Το μέτρο της εργασιακής εφεδρείας και ο κανόνας της μιας πρόσληψης για κάθε πέντε αποχωρήσεις λόγω των μνημονίων
- Η μη χρηματοδότηση ενεργειών κατάρτισης και ο ελλιπής προγραμματισμός εκπαιδεύσεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους εργαζόμενους της διεύθυνσης δημοτικής αστυνομίας

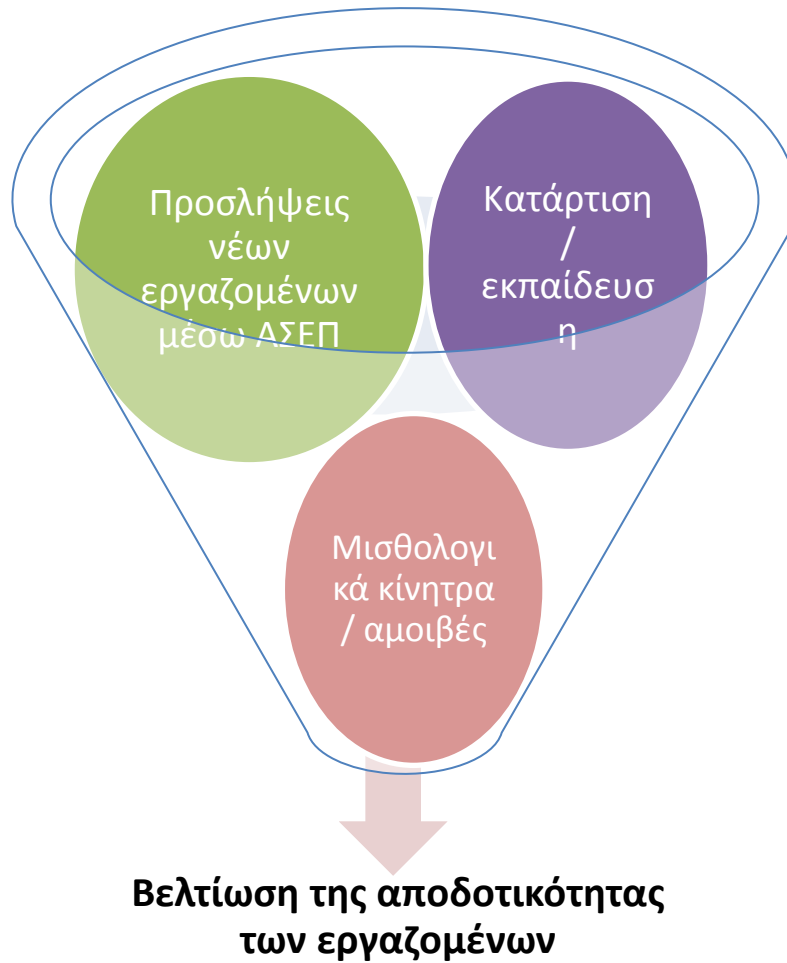
3.5 Δήλωση του στρατηγικού θέματος

Ο στρατηγικός στόχος του επιχειρησιακού σχεδίου είναι η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχει η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας στους δημότες και στους επισκέπτες της πόλης⁸².

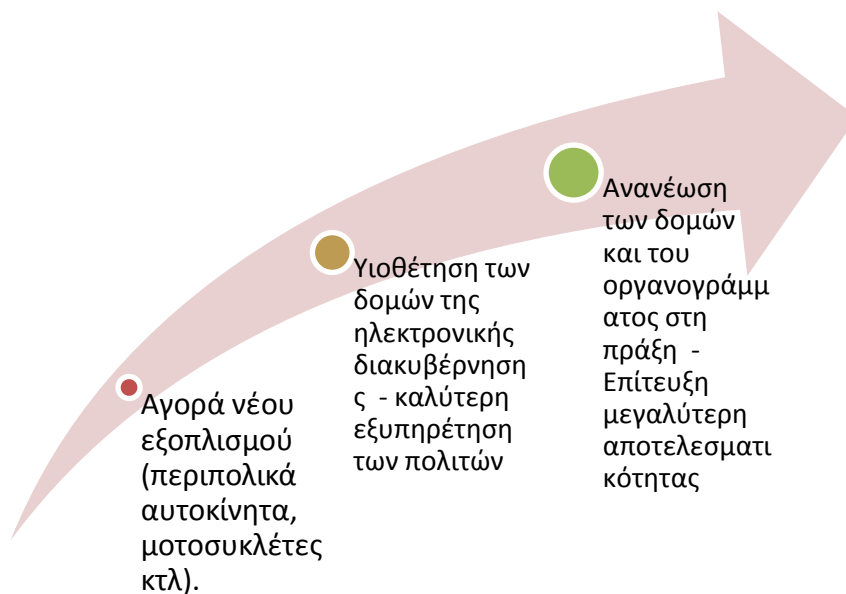
Ειδικότερα η βελτίωση της αποδοτικότητας του προσωπικού μπορεί να γίνει ως εξής:

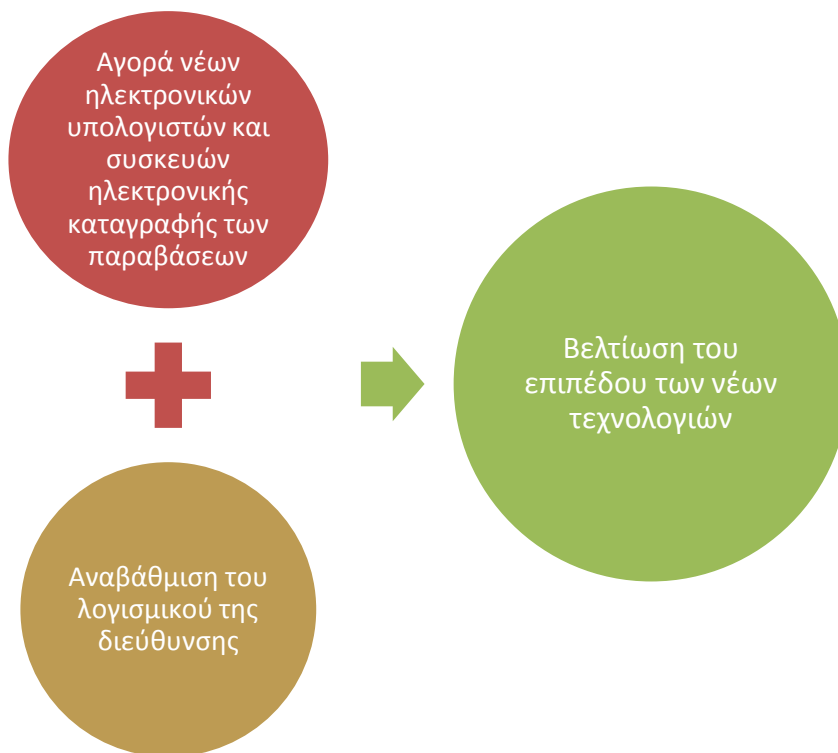
⁸² Παπαδάκης, Β. (1999) Στρατηγική των επιχειρήσεων: ελληνική και διεθνής εμπειρία, Εκδόσεις Μπένου.

Επίσης η ανανέωση των υποδομών και η αγορά νέου εξοπλισμού είναι απαραίτητες για τη καλύτερη λειτουργία της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας και μπορεί να γίνουν ως εξής:

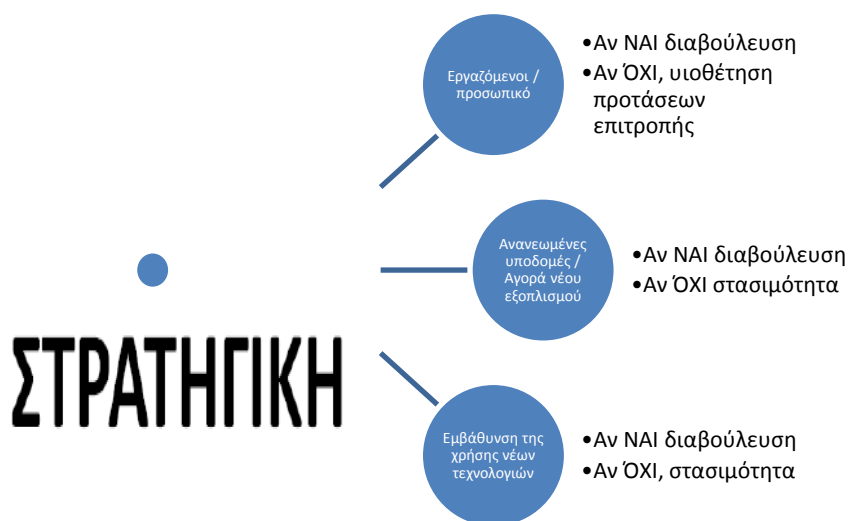

Τέλος, η χρήση νέων τεχνολογιών θα αυξηθεί εφόσον γίνουν οι παρακάτω ενέργειες:

3.6 Διαμόρφωση των στρατηγικών

Η στρατηγική του οργανισμού για την περίοδο 2020 – 2024 καθορίζεται με βάση τους 3 άξονες στους οποίους η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας επιχειρεί να εστιάσει προκειμένου να βελτιώσει τη ποιότητα των υπηρεσιών της. Οι στρατηγικές αυτές φαίνονται στο παρακάτω σχήμα και είναι οι εξής:

Ειδικότερα για τη στρατηγική 1 «Προσωπικό – εργαζόμενοι» προβλέπονται τα εξής:

- Για τους επόμενους 6 μήνες διαβούλευση μεταξύ Δημάρχου, επιτροπής, συλλόγου εργαζομένων για τη βελτίωση του επιπέδου του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας
- Σε περίπτωση αποτυχίας του διαλόγου υιοθέτηση των προτάσεων της επιτροπής
- Μέσα σε 1 χρόνο από την ημέρα της συμφωνίας θα πρέπει τα συμφωνηθέντα να τεθούν σε εφαρμογή προκειμένου να αξιολογηθούν στο τέλος της πενταετίας

Για τη στρατηγική 2 «Ανανεωμένες υποδομές / Αγορά νέου εξοπλισμού» θα πρέπει να γίνουν τα εξής:

- Μέσα στους επόμενους 6 μήνες, διαβούλευση των εμπλεκόμενων φορέων
- Σε περίπτωση αποτυχίας του διαλόγου, εφαρμογή σχεδίου αξιολόγησης της επιτροπής
- Εντός ενός έτους η διαδικασία της αξιολόγησης θα πρέπει να έχει τεθεί σε ισχύ προκειμένου τα αποτελέσματά της να αξιολογηθούν στο τέλος της πενταετίας

Για τη στρατηγική 3 «Εμβάθυνση της χρήσης νέων τεχνολογιών» θα πρέπει να γίνουν τα εξής:

- Διάλογος μεταξύ της επιτροπής και εκπροσώπων των εργαζομένων και κατάθεση προτάσεων
- Μέσα στους 6 μήνες, απόφαση για αγορά νέου εξοπλισμού
- Πιθανά εμπόδια: υψηλό κόστος αγοράς εξοπλισμού, γραφειοκρατία
- Τα επόμενα χρόνια: αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ώστε να υπάρξει αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών στην καλύτερη εξυπηρέτηση του έργου της διεύθυνσης

3.7 Αναθεώρηση και υιοθέτηση

Το στρατηγικό σχέδιο για τη βελτίωση του επιπέδου της ποιότητας στη δημοτική αστυνομία του Δήμου Καλαμάτας μετά τη διαβούλευση των εμπλεκόμενων αποφασίστηκε να εστιάσει στα παρακάτω μέτρα πολιτικής:

1. Στη βελτίωση του επιπέδου των εργαζομένων και του προσωπικού με διαβίου μάθηση, κατάρτιση και επιμορφωτικά σεμινάρια
2. Στην ανανέωση των υποδομών και την αγορά νέου εξοπλισμού όπως περιπολικά αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες κτλ. προκειμένου να διευκολυνθεί η αστυνόμευση της πόλης
3. Στην ενίσχυση των νέων τεχνολογιών μέσω της αγοράς νέων Η/Υ , την αναβάθμιση του λογισμικού των υπάρχοντων όπου αυτό είναι δυνατό καθώς και την αγορά ηλεκτρονικών συσκευών καταγραφής των παραβάσεων
4. Στο αίτημα για την πραγματοποίηση προσλήψεων ένστολου προσωπικού

3.8 Υιοθέτηση ενός οράματος επιτυχίας

- Το όραμα της δημοτικής αστυνομίας έχει να κάνει με ένα Δήμο αυτόνομο, με σεβασμό απέναντι στο πολίτη και με άριστες προς αυτόν υπηρεσίες
- Στόχος είναι η βελτίωση των υπηρεσιών που απολαμβάνουν οι πολίτες ταυτόχρονη εμπέδωση της ισονομίας και της ίσης μεταχείρισης
- Στρατηγικές επιτυχίας για τη διεύθυνση δημοτικής αστυνομίας του Δήμου Καλαμάτας είναι: η συνεχής επιμόρφωση και κατάρτιση των υπαλλήλων, η βελτίωση των υποδομών και η αγορά νέου εξοπλισμού και η έμφαση στη χρήση νέων τεχνολογιών

Ως κριτήρια για τη μέτρηση της αποδοτικότητας των στρατηγικών του προγράμματος θεωρούνται τα εξής:

1. Η βελτίωση του δείκτη της παραγωγικότητας εργασίας, δηλαδή της ποσότητας του διοικητικού έργου που υλοποιήθηκε προς τον αριθμό εργαζομένων
2. Η βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας, δηλαδή το καθαρό κέρδος ή η ζημία συνολικά του δήμου ως νομικό πρόσωπο προς τα συνολικά κεφάλαια αυτού

3.9 Υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η επιτροπή θεωρεί πως το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα έχει επιτύχει τους στόχους του εφόσον:

1. Η παραγωγικότητα εργασίας του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας αυξηθεί τουλάχιστον κατά 30%
2. Η κερδοφορία του Δήμου αυξηθεί τουλάχιστον κατά 5%
3. Η ικανοποίηση των εργαζομένων στην υπηρεσία να αυξηθεί κατά 50%

Εντός 6 μηνών από τη συμφωνία έναρξης του προγράμματος θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση μεταξύ των συμβαλλόμενων ομάδων. Μέσα στο διάστημα αυτό το πρόγραμμα δράσης θα ξεκινήσει απρόσκοπτα και θα τερματιστεί το Δεκέμβριο του 2024. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2022 και η τελική μετά τη λήξη του προγράμματος και υπολογίζεται για τον Ιανουάριο του 2025.

3.10 Επαναξιολόγηση – Έλεγχος αποτελεσματικότητας

Τον Ιούνιο του 2022 στην ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος θα γίνει ένας πρώτος έλεγχος με βάση την έως τότε πορεία υλοποίησης των στόχων του βήματος 9. Σε περίπτωση που τα αποτελέσματα αποκλίνουν από τους στόχους που είχαν τεθεί στον αρχικό προγραμματισμό σε ποσοστό έως και 15% προτείνεται να επιχειρηθεί αναπροσαρμογή και βελτίωση του προγράμματος κατά τη διάρκεια λειτουργίας του. Σε περίπτωση που οι αποκλίσεις ξεπερνούν το 15% των αρχικών προβλέψεων προτείνεται άμεση διακοπή του προγράμματος.

3.11 Η συνεργασία της Δημοτικής Αστυνομίας με τις υπόλοιπες διευθύνσεις του Δήμου Καλαμάτας

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας έχει πολυεπίπεδη δράση και άσκει είτε κυρίαρχα είτε συμπληρωματικά πολλές δραστηριότητες στη καθημερινότητα του Δήμου. Ως εκ τούτου σημαντικό στοιχείο του στρατηγικού σχεδιασμού για την επόμενη πενταετία είναι η βελτίωση της συνεργασίας της υπηρεσίας με τις υπόλοιπες διευθύνσεις του Δήμου. Για το λόγο αυτό πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις, το Νοέμβριο

του 2019, με τους προϊσταμένους των υπόλοιπων διευθύνσεων του Δήμου Καλαμάτας προκειμένου αυτοί να δηλώσουν μέσα από ένα μικρό δομημένο ερωτηματολόγιο πέντε ερωτήσεων πόσο ικανοποιημένοι είναι από τη δημοτική αστυνομία και σε ποιους τομείς αυτοί θεωρούν ότι θα πρέπει να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η συνεργασία μαζί της.

Οι απαντήσεις καθενός από τους προϊσταμένους των υπηρεσιών υπάρχουν συνημμένες στο παράρτημα της εργασίας, ενδεικτικά όμως αναφέρεται ότι οι ερωτήσεις από τις οποίες προέκυψαν τα ποιοτικά αυτά χαρακτηριστικά ήταν οι εξής:

1. Πόσο ικανοποιημένος είστε από τη συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;
2. Ποια είναι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που εντοπίζετε από τη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;
3. Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που εντοπίζετε στη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;
4. Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωση της συνεργασίας της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;
5. Γενικότερα θεωρείτε πως υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;

1^η ερώτηση: Πόσο ικανοποιημένος είστε από τη συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;

Στην πρώτη ερώτηση η διευθύντρια της υπηρεσίας πολεοδομίας δήλωσε πολύ ικανοποιημένη από τη συνεργασία της με τη δημοτική αστυνομία.

Στην ίδια ερώτηση ο διευθυντής γεωτεχνικών υπηρεσιών του Δήμου μας δήλωσε πάρα πολύ ικανοποιημένος τόσο από τη διεύθυνση όσο και από τα στελέχη της δημοτικής αστυνομίας. Πολύ ικανοποιημένος δήλωσε επίσης και ο διευθυντής περιβάλλοντος. Ακόμη, ο προϊστάμενος της διεύθυνσης πρόνοιας δήλωσε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένος και θεωρεί ότι η συνεργασία ανάμεσα στην υπηρεσία του και στη δημοτική αστυνομία είναι κάτι παραπάνω από άψογη και ικανοποιητική.

Η διευθύντρια του ΚΕΠ επίσης δήλωσε πως υπάρχει άριστη συνεργασία σε επίπεδο συναδελφικό και υπηρεσιακό από τη συστέγαση και των δύο υπηρεσιών αυτών στο κτήριο του παλιού δημαρχείου.

Η προϊσταμένη της τεχνικής υπηρεσίας μας δήλωσε ότι η συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία είναι πάντα άμεση και ικανοποιητική. Επίσης η διεύθυνση προσωπικού μας απάντησε ότι η συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική και άπτεται κυρίως των ηλεκτρονικών εφαρμογών που χρησιμοποιούνται για την αστυνόμευση, τη στάθμευση και τη φύλαξη των δημοτικών κτηρίων. Τέλος, η διεύθυνση διοικητικών δήλωσε ότι είναι πολύ ικανοποιημένη με τη συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.

2. Ποια είναι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που εντοπίζετε από τη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;

Στη δεύτερη ερώτηση η οικονομική υπηρεσία μας απάντησε ότι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που εντοπίζει στη συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία είναι: η σωστή επικοινωνία, η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα.

Η διεύθυνση ΚΕΠ δήλωσε ότι η συνεργασία σε υπηρεσιακή σχέση αφορά την εξυπηρέτηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Η Δημοτική Αστυνομία επισκέπτεται τα άτομα αυτά στα σπίτια τους και βεβαιώνει το γνήσιο της υπογραφής τους.

Η διεύθυνση πρόνοιας απάντησε ότι στη συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία υπάρχει εξυπηρετικότητα, συνεννόηση και συναδελφικότητα.

Από την άλλη η διεύθυνση περιβάλλοντος δήλωσε ότι η αμεσότητα των αντιδράσεων της δημοτικής αστυνομίας οφείλεται στην κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει λόγω της γνώσης που διαθέτει για τις δυσκολίες του αντικειμένου της υπηρεσίας καθώς ανήκουν στον ίδιο φορέα.

Η διεύθυνση γεωτεχνικών υπηρεσιών δήλωσε πως στη δημοτική αστυνομία βλέπει μια σύμμαχο υπηρεσία τόσο στην προστασία του πρασίνου του Δήμου όσο και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των αδέσποτων.

Η διεύθυνση πολεοδομίας δήλωσε πως στη δημοτική αστυνομία βλέπει άμεση ανταπόκριση και προθυμία για συνεργασία. Επίσης υπάρχει στη συνεργασία συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Η διεύθυνση γεωτεχνικών υπηρεσιών δήλωσε ότι υπάρχει δυνατότητα επικοινωνίας με τη δημοτική αστυνομία για θέματα του Δήμου σε όλη τη διάρκεια της ημέρας.

Η διεύθυνση διοικητικών απάντησε ότι υπάρχει αμεσότητα και συνέπεια στη συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.

Τέλος, η διεύθυνση προγραμματισμού μας δήλωσε ότι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που εντοπίζονται από τη συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία αφορά: την εργασία της ακόμη και εκτός του τυπικού ωραρίου όπως επίσης και η διάθεση των οχημάτων της για την εξυπηρέτηση των αναγκών της διεύθυνσης αυτής.

3. Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που εντοπίζετε στη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;

Στην τρίτη ερώτηση η διεύθυνση διοικητικών μας απάντησε ότι δεν εντοπίζει σημαντικά προβλήματα στη συνεργασία της με τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας. Η διεύθυνση προγραμματισμού επίσης δήλωσε ότι δεν υπάρχουν προβλήματα στη συνεργασία αυτή.

Η διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών τονίζει ότι το μοναδικό πρόβλημα είναι ότι με βάση τον επικαιροποιημένο ΟΕΥ του Δήμου κάποιες αρμοδιότητες της Δημοτικής Αστυνομίας έχουν περάσει στη διεύθυνση και επομένως έχει αυξηθεί ο όγκος εργασίας της διεύθυνσης αυτής.

Η διεύθυνση πολεοδομίας επίσης δεν εντοπίζει κανένα πρόβλημα στη συνεργασία της με τη δημοτική αστυνομία.

Η διεύθυνση γεωτεχνικών υπηρεσιών εντοπίζει το πρόβλημα συνεργασίας στην υποστελέχωση της δημοτικής αστυνομίας και στην έλλειψη οχημάτων αυτής.

Η διεύθυνση θεωρεί ότι το περιορισμένο εύρος και η υποστελέχωση της δημοτικής αστυνομίας δεν της επιτρέπει να ανταποκρίνεται άμεσα στα αιτήματα της διεύθυνσης και ως εκ τούτου καταφεύγει στην αστυνομία η οποία όμως δεν είναι την ίδια καλή γνώση των ζητημάτων.

Η διεύθυνση πρόνοιας τονίζει ότι υπάρχει μια άριστη συνεργασία μεταξύ των διευθύνσεων χωρίς προβλήματα.

Επίσης η διεύθυνση ΚΕΠ θεωρεί ότι η συναδελφική εξυπηρέτηση που αφορά τη διάθεση υπηρεσιακών οχημάτων για μετακινήσεις υπαλλήλων για την κάλυψη δημοτικών αναγκών και δεν εντοπίζει κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία.

Τέλος, η οικονομική διεύθυνση εντοπίζει ορισμένες καθυστερήσεις από τη πλευρά της δημοτικής αστυνομίας οι οποίες οφείλονται σε μεγάλο φόρτο εργασίας αυτής.

4. Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωση της συνεργασίας της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;

Σχετικά με τις προτάσεις για τη βελτίωση της συνεργασίας με τη δημοτική αστυνομία η οικονομική υπηρεσία προτείνει να γίνει καλύτερη στελέχωση της υπηρεσίας και μεγαλύτερη επιμόρφωση προσωπικού.

Η διεύθυνση ΚΕΠ δεν προτείνει κάποια αλλαγή στο μοντέλο συνεργασίας καθώς θεωρεί ότι υπάρχει καλή συνεργασία.

Παρόμοια στάση δείχνει και η διεύθυνση διοικητικών όπως και η διεύθυνση πρόνοιας.

Η διεύθυνση περιβάλλοντος δηλώνει ότι θα ήταν ευχής έργο να υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας σε περισσότερα θέματα ξεπερνώντας τα διάφορα προβλήματα που υπάρχουν.

Η διεύθυνση γεωτεχνικών υπηρεσιών προτείνει ως βελτίωση της συνεργασίας η δημοτική αστυνομία να αποκτήσει καλύτερη γνώση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των διαφόρων κανονιστικών αποφάσεων που θα της έδιναν τη δυνατότητα να δράσει ακόμη πιο αποφασιστικά στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η διεύθυνση πολεοδομίας από την άλλη θεωρεί πως η συνεργασία της με τη δημοτική αστυνομία θα πρέπει να επεκταθεί και σε άλλους τομείς όπως στον εντοπισμό και στον έλεγχο αυθαίρετων κατασκευών.

Η διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών δήλωσε πως θα επιθυμούσε μεγαλύτερη παροχή υπηρεσιών από τη δημοτική αστυνομία σε ζητήματα των κοινόχρηστων χώρων με βάση όσα προβλέπονται από τον ΟΕΥ.

Η διεύθυνση προγραμματισμού θα επιθυμούσε βελτίωση της συνεργασίας με τη δημοτική αστυνομία στα εξής επίπεδα: μεγαλύτερη εξοικείωση του προσωπικού της με τις νέες τεχνολογίες, άμεση ενημέρωση για προβλήματα της καθημερινότητας του Δήμου, αξιοποίηση εφαρμογών για ενημέρωση των πολιτών σχετικά με ζητήματα κυκλοφοριακής φύσης και καλύτερη συνεργασία με το τμήμα αδειοδοτήσεων.

5. Γενικότερα θεωρείτε πως υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;

Στην τελευταία ερώτηση η διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών θεωρεί πως η συνεργασία και η επικοινωνία με τη δημοτική αστυνομία είναι αρκετά ικανοποιητική.

Η διεύθυνση προγραμματισμού θεωρεί ότι η επικοινωνία και η συνεργασία με την δημοτική αστυνομία είναι αποτελεσματική λόγω της άμεσης ανταπόκρισης της και της προθυμίας που δείχνει.

Η διεύθυνση πολεοδομίας θεωρεί ότι η συνεργασία και η επικοινωνία με την δημοτική αστυνομία είναι αποτελεσματική.

Παρόμοια άποψη διατυπώνει και η διεύθυνση διοικητικών.

Η διεύθυνση γεωτεχνικών υπηρεσιών θεωρεί ότι η δημοτική αστυνομία είναι υπηρεσία κλειδί στον Δήμο καθώς όλες οι δ/νσεις του Δήμου έχουν ανάγκη τη δημοτική αστυνομία.

Η διεύθυνση περιβάλλοντος πιστεύει πως υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία της υπηρεσίας αυτής με τη δημοτική αστυνομία.

Παρόμοια άποψη έχει και η διεύθυνση πρόνοιας.

Η διεύθυνση ΚΕΠ θεωρεί ότι υπάρχει πολύ καλή συνεργασία η οποία και πρέπει να εδραιωθεί.

Τέλος, η οικονομική υπηρεσία συμφωνεί και αυτή ότι υπάρχει μια πολύ καλή συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας.

Συμπερασματικά από τις συνεντεύξεις προκύπτει ότι υπάρχει μια πάρα πολύ καλή συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του Δήμου και της Δημοτικής Αστυνομίας, χωρίς να εντοπίζονται προβλήματα που να χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση ή που να δυσχεραίνουν τη λειτουργία τόσο των υπηρεσιών

όσο και τις ίδιες της Δημοτικής Αστυνομίας. Οι ερωτώμενοι θεωρούν ότι η ενίσχυση σε προσωπικό, σε μέσα και σε γνώσεις (επιμόρφωση) θα βελτιώσουν την απόδοση σε ικανοποιητικότερο βαθμό, τόσο της ίδιας της Δημοτικής Αστυνομίας αλλά και των δικών τους υπηρεσιών και του Δήμου γενικότερα.

Τέλος όλες οι διευθύνσεις συγκλίνουν στο ότι η Δημοτική Αστυνομία κατά τη συνεργασία μαζί τους χαρακτηρίζεται από συνέπεια, σωστή επικοινωνία, αποτελεσματικότητα, συναδελφικότητα και άμεση ανταπόκριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

4.1 Μεθοδολογία έρευνας

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο οι δημότες της Καλαμάτας είναι ικανοποιημένοι από τη λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα από 1/11 έως και 15/12/ 2019 σε δείγμα 100 ατόμων οι οποίοι και κλήθηκαν να απαντήσουν σε 15 ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου. Για την επεξεργασία των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα IBM SPSS.

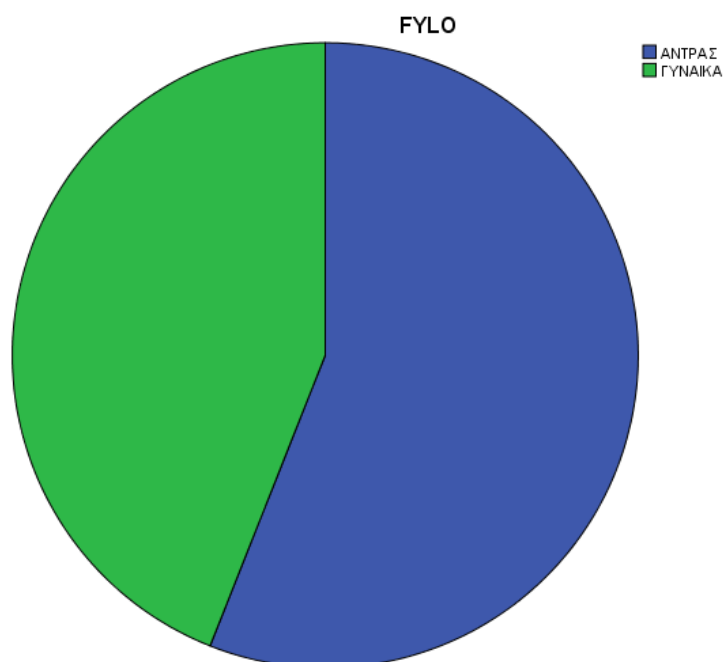
4.2 Περιγραφικά στατιστικά

1^η ερώτηση: Φύλο

FYLO

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ANTPΑΣ	56	56,0	56,0	56,0
ΓΥΝΑΙΚΑ	44	44,0	44,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 56% του δείγματος αποτελούνταν από άντρες και το 44% ήταν γυναίκες.

2^η ερώτηση: Ηλικία

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ΗΛΙΚΙΑ	100	20	82	43,84	13,224
Valid N (listwise)	100				

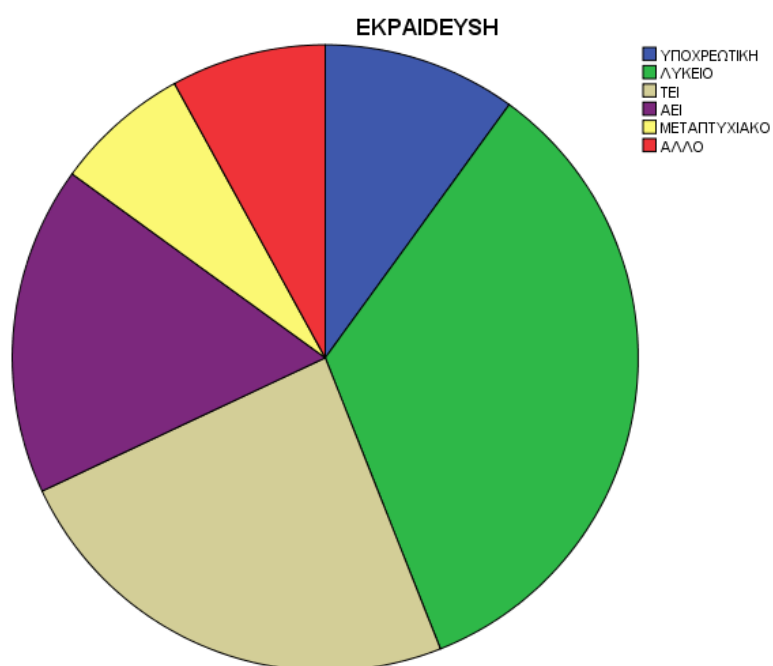
Σε δείγμα 100 ατόμων η μέση ηλικία ήταν τα 43,84 έτη ενώ ο μικρότερος ερωτώμενος ήταν 20 ετών ενώ ο μεγαλύτερος 82. Επίσης η τυπική απόκλιση ήταν 13,22.

3^η ερώτηση: Εκπαιδευτικό επίπεδο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	10	10,0	10,0	10,0
ΛΥΚΕΙΟ	34	34,0	34,0	44,0
ΤΕΙ	24	24,0	24,0	68,0
ΑΕΙ	17	17,0	17,0	85,0
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	7	7,0	7,0	92,0
ΑΛΛΟ	8	8,0	8,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 34% των ερωτηθέντων ήταν απόφοιτοι Λυκείου, το 24% απόφοιτοι ΤΕΙ, το 17% απόφοιτοι ΑΕΙ, το 10% είχε ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, το 8% είχε σπουδάσει σε ΙΕΚ ενώ μόλις το 7% είχε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

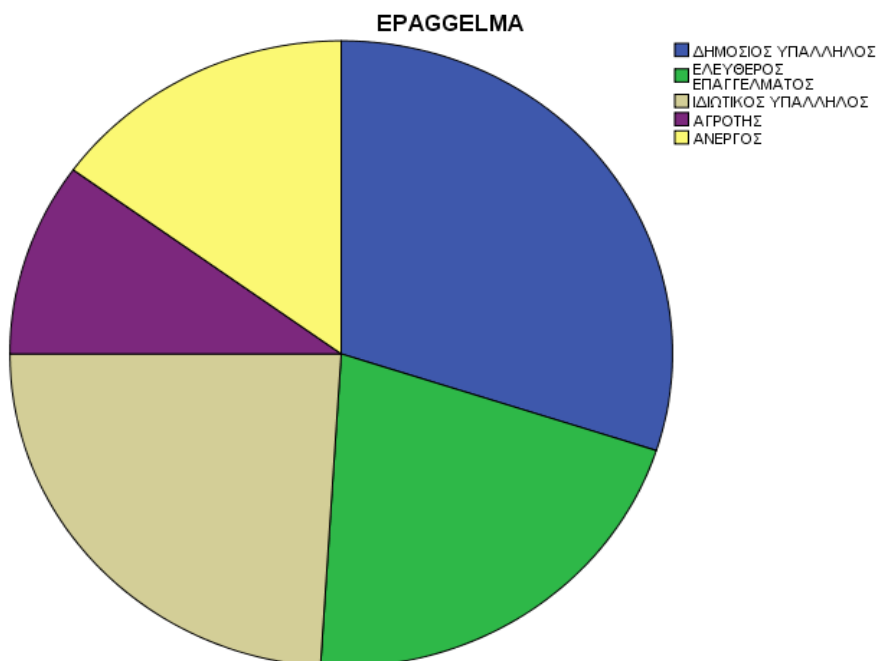

4^η ερώτηση: Επάγγελμα

ΕΡΑΓΓΕΛΜΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	30	30,0	30,0	30,0
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	21	21,0	21,0	51,0
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	24	24,0	24,0	75,0
ΑΓΡΟΤΗΣ	10	10,0	10,0	85,0
ΑΝΕΡΓΟΣ	15	15,0	15,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Όπως βλέπουμε το 30% των ερωτηθέντων είναι δημόσιοι υπάλληλοι, το 21% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, το 24% ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 15% άνεργοι και το 10% αγρότες.

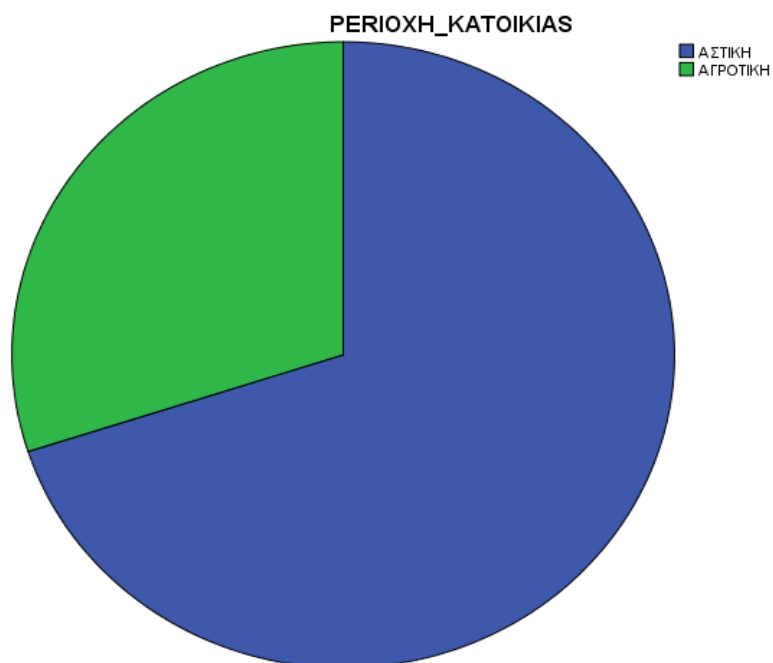

5^η ερώτηση: Περιογή κατοικίας

PERIOXH_KATOIKIAS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΑΣΤΙΚΗ	70	70,0	70,0	70,0
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	30	30,0	30,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 70% των ερωτηθέντων ζει σε αστική περιοχή και το 30% σε αγροτική.

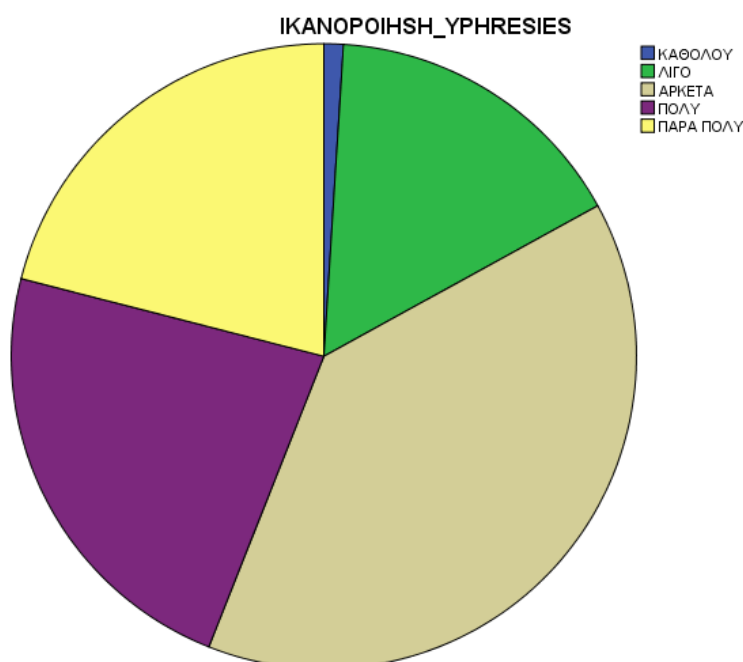

6^η ερώτηση: Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις υπηρεσίες που προσφέρει ένα ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας;

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,0	1,0	1,0
ΛΙΓΟ	16	16,0	16,0	17,0
ΑΡΚΕΤΑ	39	39,0	39,0	56,0
ΠΟΛΥ	23	23,0	23,0	79,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	21	21,0	21,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 39% των ερωτώμενων δείχνει αρκετά ικανοποιημένο από τις υπηρεσίες που προσφέρει ένα ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας. Από την άλλη το 23% είναι πολύ ικανοποιημένο, το 21% πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 16% λίγο ικανοποιημένο και τέλος το 1% δηλώνει καθόλου ικανοποιημένο.

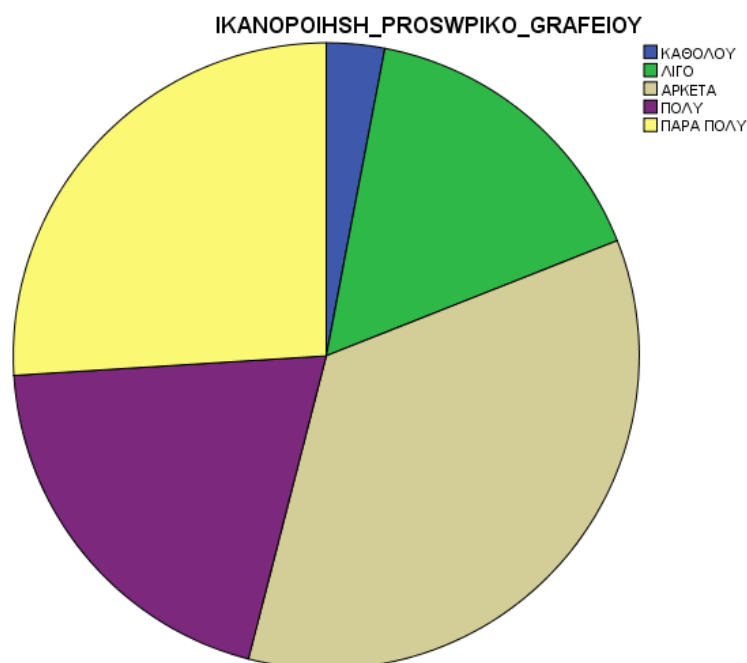

7^η ερώτηση: Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από το προσωπικό γραφείου εξυπηρέτησης κοινού της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας;

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_PROSWPIKO_GRAFEIOY

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	3,0	3,0	3,0
ΛΙΓΟ	16	16,0	16,0	19,0
ΑΡΚΕΤΑ	35	35,0	35,0	54,0
ΠΟΛΥ	20	20,0	20,0	74,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	26	26,0	26,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 35% των ερωτώμενων είναι αρκετά ικανοποιημένοι από το προσωπικό γραφείου εξυπηρέτησης κοινού της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας. Το 26% δηλώνει πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 20% είναι πολύ ικανοποιημένο, το 16% είναι λίγο ικανοποιημένο και το 3% δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο.

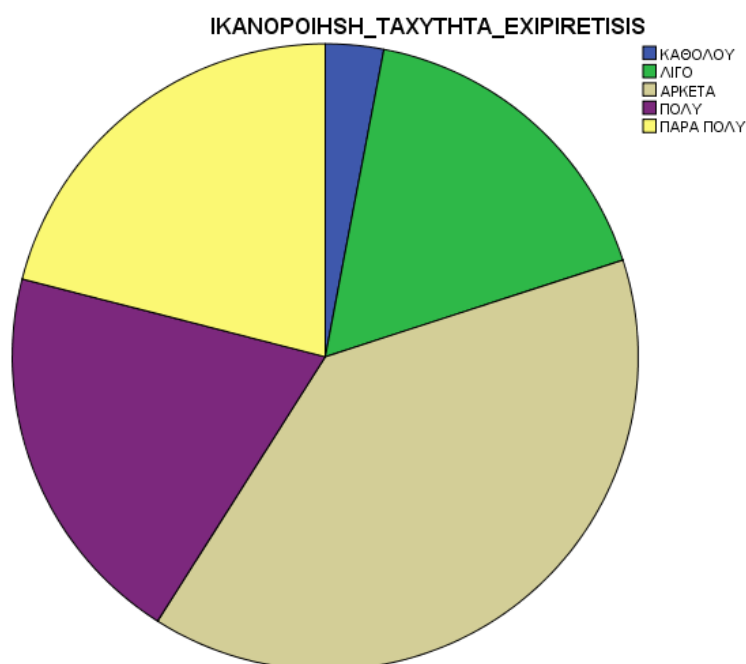

8^η ερώτηση: Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την ταχύτητα στο χρόνο διεκπεραίωσης των αιτημάτων σας;

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_ΤΑΧΥΤΗΤΑ_ΕΧΙΡΙΡΕΤΙΣΙΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	3,0	3,0	3,0
ΛΙΓΟ	17	17,0	17,0	20,0
ΑΡΚΕΤΑ	39	39,0	39,0	59,0
ΠΟΛΥ	20	20,0	20,0	79,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	21	21,0	21,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 39% των πολιτών απάντησε ότι είναι αρκετά ικανοποιημένο με τη ταχύτητα στο χρόνο διεκπεραίωσης των αιτημάτων τους προς τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας. Το 21% δήλωσε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένο, το 20% ότι είναι πολύ ικανοποιημένο, το 17% λίγο ικανοποιημένο και τέλος το 3% δήλωσε καθόλου ικανοποιημένο.

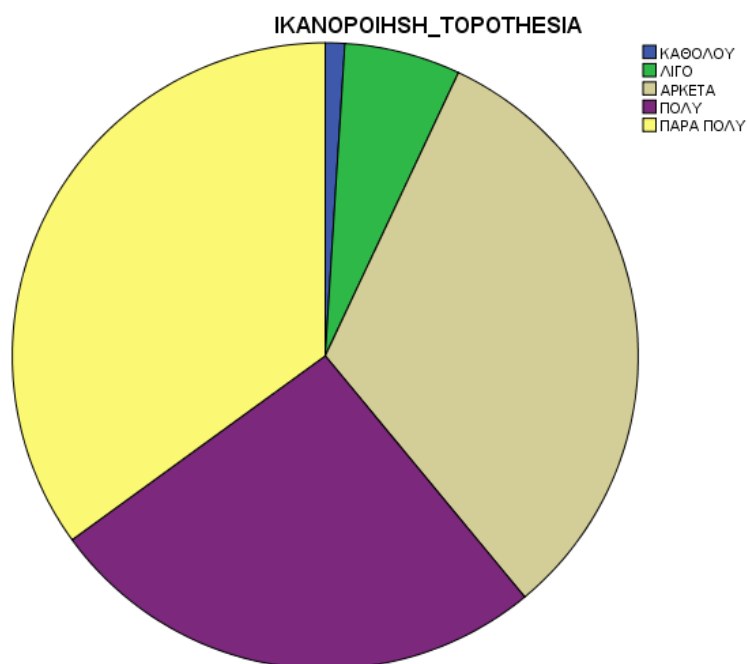

9^η ερώτηση: Είστε ικανοποιημένοι από την τοποθεσία και τον χώρο στον οποίο στεγάζεται η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας;

ΙΚΑΝΟΡΟΙΗΣΗ_ΤΟΡΟΤΗΣΙΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,0	1,0	1,0
ΛΙΓΟ	6	6,0	6,0	7,0
ΑΡΚΕΤΑ	32	32,0	32,0	39,0
ΠΟΛΥ	26	26,0	26,0	65,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	35	35,0	35,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 35% των πολιτών δήλωσε ότι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένο από την τοποθεσία και τον χώρο στον οποίο στεγάζεται η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας. Το 32% δήλωσε αρκετά ικανοποιημένο, το 26% πολύ ικανοποιημένο, το 6% λίγο ικανοποιημένο και τέλος καθόλου ικανοποιημένο το 1%.

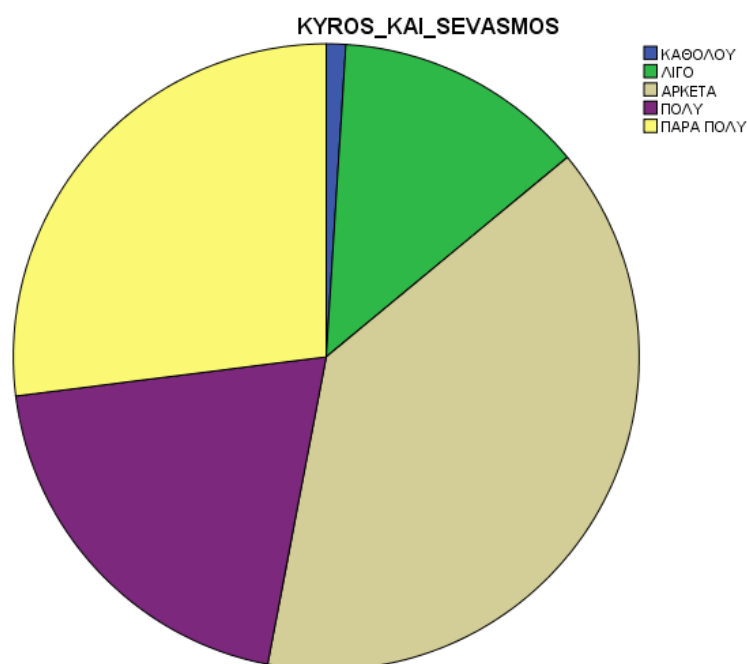

10^η ερώτηση: Οι δημοτικοί αστυνομικοί εκπέμπουν κύρος και σεβασμό;

KYROS_KAI_SEVASMOS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,0	1,0	1,0
ΛΙΓΟ	13	13,0	13,0	14,0
ΑΡΚΕΤΑ	39	39,0	39,0	53,0
ΠΟΛΥ	20	20,0	20,0	73,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	27	27,0	27,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 39% των ερωτώμενων δήλωσε ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι από το κύρος και τον σεβασμό που εκπέμπουν οι δημοτικοί αστυνομικοί της Καλαμάτας. Το 27% δήλωσε πως εκπέμπουν πάρα πολύ κύρος και σεβασμό, το 20% απάντησε πολύ, το 13% απάντησε λίγο και τέλος το 1% δήλωσε ότι δεν εκπέμπουν καθόλου σεβασμό.

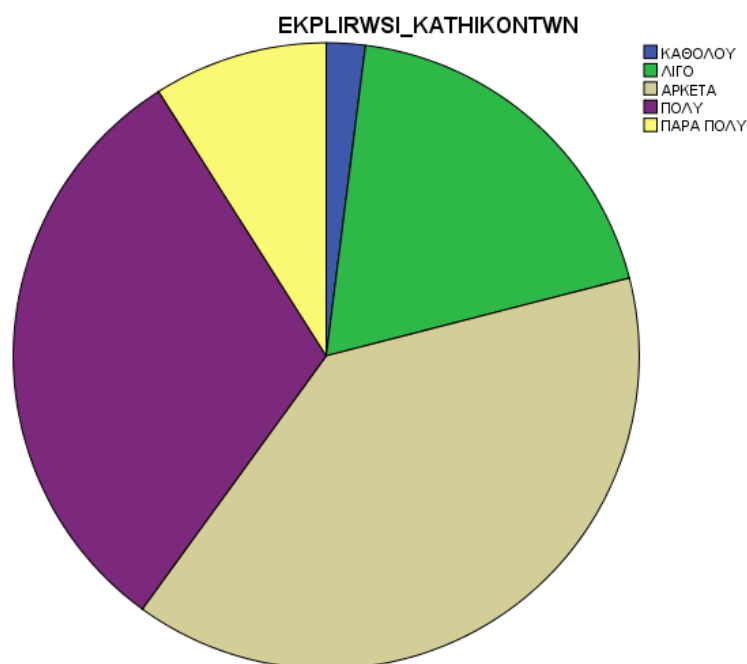

11^η ερώτηση: Θεωρείτε ότι η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας εκπληρώνει σωστά τα καθήκοντα της;

EKPLIRWSI_KATHIKONTWN

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,0	2,0	2,0
ΛΙΓΟ	19	19,0	19,0	21,0
ΑΡΚΕΤΑ	39	39,0	39,0	60,0
ΠΟΛΥ	31	31,0	31,0	91,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	9	9,0	9,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 39% του δείγματος θεωρεί ότι η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας εκπληρώνει αρκετά σωστά τα καθήκοντα της. Το 31% απάντησε πως εκπληρώνει πολύ σωστά τα καθήκοντα της, το 19% απάντησε πως εκπληρώνει λίγο σωστά τα καθήκοντα της, το 9% απάντησε πάρα πολύ και τέλος το 2% απάντησε καθόλου.

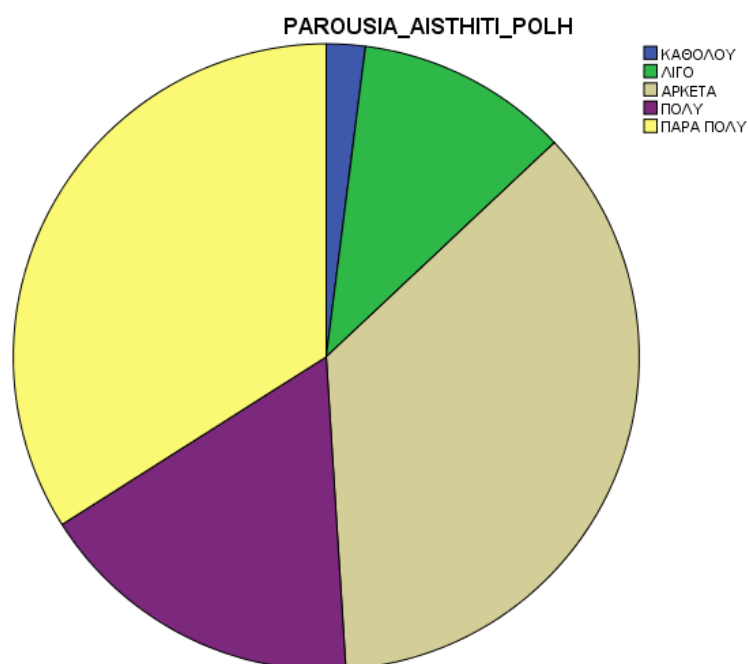
12^η ερώτηση: Θεωρείτε ότι η παρουσία της δημοτικής αστυνομίας

Καλαμάτας είναι αισθητή στη πόλη;

PAROUSIA_AISTHITI_POLH

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	2,0	2,0	2,0
ΛΙΓΟ	11	11,0	11,0	13,0
ΑΡΚΕΤΑ	36	36,0	36,0	49,0
ΠΟΛΥ	17	17,0	17,0	66,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	34	34,0	34,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 36% των πολιτών θεωρεί ότι η παρουσία της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας είναι αρκετά αισθητή στην πόλη. Το 34% θεωρεί ότι είναι πάρα πολύ αισθητή, το 17% ότι είναι πολύ αισθητή, το 11% λίγο και καθόλου αισθητή δήλωσε το 2%.

13^η ερώτηση: Πιστεύετε ότι η δημοτική αστυνομία είναι μια χρήσιμη υπηρεσία;

XRHSIMH_YPHRESIA

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	1,0	1,0	1,0
ΛΙΓΟ	7	7,0	7,0	8,0
ΑΡΚΕΤΑ	25	25,0	25,0	33,0
ΠΟΛΥ	32	32,0	32,0	65,0
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	35	35,0	35,0	100,0
Total	100	100,0	100,0	

Το 35% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η δημοτική αστυνομία είναι μια πάρα πολύ χρήσιμη υπηρεσία. Το 32% πιστεύει ότι είναι πολύ χρήσιμη υπηρεσία, το 25% ότι είναι αρκετά χρήσιμη, το 7% λίγο χρήσιμη και τέλος το 1% καθόλου χρήσιμη.

**14^η ερώτηση: Ποιο είναι το πιο σημαντικό πρόβλημα που εντοπίζετε
στη λειτουργία της δημοτικής αστυνομίας;**

ΤΟ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΑΓΝΟΙΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	1	1,0	1,0	1,0
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ	1	1,0	1,0	2,0
ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	1	1,0	1,0	3,0
ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΣΦΥΡΙΓΜΑ	1	1,0	1,0	4,0
ΔΕΝ ΕΝΤΟΠΙΖΩ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	1	1,0	1,0	6,0
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ	1	1,0	1,0	7,0
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΠΟΛ 	1	1,0	1,0	8,0
ΔΩΡΕΑΝ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1	1,0	1,0	9,0

ΕΛΕΓΧΟΣ	1	1,0	1,0	10,0
ΕΛΕΓΧΟΣ	1	1,0	1,0	11,0
ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ				
ΕΛΛΕΙΨΗ				
ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ	1	1,0	1,0	12,0
ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ				
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	4	4,0	4,0	16,0
ΕΛΛΕΙΨΗ				
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1	1,0	1,0	17,0
ΕΛΛΕΙΨΗ				
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	5	5,0	5,0	22,0
ΕΛΛΙΠΕΣ				
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	2	2,0	2,0	24,0
ΕΛΛΙΠΗΣ				
ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ	6	6,0	6,0	30,0
ΕΛΛΙΠΗΣ				
ΠΑΡΟΥΣΙΑ	1	1,0	1,0	31,0
ΕΛΛΙΠΗΣ				
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	1	1,0	1,0	32,0
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	2	2,0	2,0	34,0
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1	1,0	1,0	35,0
ΚΑΛΥΤΕΡΗ				
ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗ	1	1,0	1,0	36,0
ΚΑΛΥΤΕΡΗ				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ	4	4,0	4,0	40,0
ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ				
ΕΛΕΓΧΟΣ	1	1,0	1,0	41,0
ΚΑΜΙΑ	2	2,0	2,0	43,0
ΚΑΝΕΝΑ	27	27,0	27,0	70,0
ΛΙΓΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	1	1,0	1,0	71,0

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ	1	1,0	1,0	72,0
ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	1	1,0	1,0	73,0
ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ	1	1,0	1,0	74,0
ΝΑ ΠΗΓΑΙΝΕ ΠΙΟ ΠΟΛΥ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ	1	1,0	1,0	75,0
ΝΑ ΣΦΥΡΙΖΟΥΝ ΠΡΙΝ ΤΙΣ ΚΛΗΣΕΙΣ	1	1,0	1,0	76,0
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	1	1,0	1,0	77,0
ΟΙ ΠΟΛΛΕΣ ΚΛΗΣΕΙΣ	1	1,0	1,0	78,0
ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ	1	1,0	1,0	79,0
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΠΟΛΙΕΣ	2	2,0	2,0	81,0
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	3	3,0	3,0	84,0
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	1	1,0	1,0	85,0
ΠΙΟ ΑΙΣΘΗΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ	1	1,0	1,0	86,0
ΠΟΛΛΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ	3	3,0	3,0	89,0
ΠΟΛΛΕΣ ΚΛΗΣΕΙΣ	6	6,0	6,0	95,0
ΠΟΛΛΕΣ ΚΛΙΣΕΙΣ	1	1,0	1,0	96,0
ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	1	1,0	1,0	97,0

- Η κακή επικοινωνία των πολιτών με την υπηρεσία
- Οι πολλές κλήσεις που θεωρούν οι πολίτες ότι η δημοτική αστυνομία κόβει χωρίς λόγο ειδικότερα για θέματα που σχετίζονται με θέσεις parking

Είναι όμως σημαντικό να τονιστεί εδώ πως το 27% των ερωτηθέντων δήλωσε πως δεν έχει κανένα πρόβλημα με τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας.

15^η ερώτηση: Πόσες φορές έχετε επισκεφθεί τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας για την ικανοποίηση κάποιου αιτήματος σας;

Statistics

POSES_FORES_EXETE_E
PISKFTEI_DHMOTIKH_A
STYNOMIA

N	Valid	100
	Missing	0
Mean		3,02
Median		2,00
Std. Deviation		3,094
Variance		9,575
Minimum		0
Maximum		15

Όπως βλέπουμε η μέση προσέλευση των ερωτηθέντων στη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας για την ικανοποίηση κάποιου αιτήματος ήταν 3,02 φορές. Αρκετοί δημότες δεν έχουν επισκεφθεί ποτέ τη δημοτική αστυνομία ενώ ο μέγιστος αριθμός επισκέψεων ήταν 15. Η διακύμανση των παρατηρήσεων ήταν 9,57 ενώ η τυπική απόκλιση 3,094.

4.3 Έλεγχοι υποθέσεων

Έστω X_1, X_2, \dots, X_n ένα δείγμα από ένα πληθυσμό με μέση τιμή μ και άγνωστη διακύμανση (ή διασπορά) σ . Μας ενδιαφέρει να ελέγξουμε την υπόθεση $H_0 : \mu = \mu_0$, όπου μ_0 είναι μια συγκεκριμένη τιμή, όταν η διακύμανση του πληθυσμού σ^2 είναι άγνωστη. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με το στατιστική συνάρτηση:

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{S/\sqrt{n}}$$

όπου \bar{X} , S^2 είναι η δειγματική μέση τιμή και δειγματική διακύμανση αντίστοιχα. Όταν ισχύει η μηδενική υπόθεση (H_0) η κατανομή της παραπάνω στατιστικής συνάρτησης είναι η t κατανομή (κατανομή student) με $n - 1$ βαθμούς ελευθερίας.

Στη συνέχεια παραθέτουμε την υπόθεση που θα ελέγξουμε στο δείγμα μας:

Μηδενική υπόθεση: **$H_0: \mu = 3$** (η μέση συνολική ικανοποίηση των πολιτών του Δήμου Καλαμάτας είναι 3 (κλίμακα Likert))

Εναλλακτική υπόθεση: **$H_1: \mu \neq 3$** (η μέση συνολική ικανοποίηση των πολιτών του Δήμου Καλαμάτας δεν είναι 3 (κλίμακα Likert))

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
IKANOPOIHSH_YPHRESIES	100	3,47	1,029	,103
IKANOPOIHSH_PROSWPIKO_GRAFEIOY	100	3,50	1,133	,113
IKANOPOIHSH_TAXYHTHA_EXIPIRETISIS	100	3,39	1,091	,109
IKANOPOIHSH_TOPOTHESIA	100	3,88	,998	,100

One-Sample Test

	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
IKANOPOIHSH_YPHRESIES	33,708	99	,000	3,470	3,27	3,67
IKANOPOIHSH_PROSWPIKO_GRAFEIOY	30,902	99	,000	3,500	3,28	3,72
IKANOPOIHSH_TAXYTHTA_EXIPIRETISIS	31,079	99	,000	3,390	3,17	3,61
IKANOPOIHSH_TOPOTHESIA	38,887	99	,000	3,880	3,68	4,08

Παρατηρούμε ότι Sig. (2-tailed)=0.000 η οποία είναι μικρότερη από το επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$.

Κατά συνέπεια απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την εναλλακτική υπόθεση H_1 , δηλαδή η μέση συνολική ικανοποίηση των δημοτών του Δήμου Καλαμάτας δεν είναι 3 (κλίμακα Likert).

4.4 Απλή γραμμική παλινδρόμηση (συσχετίσεις)

Η απλή γραμμική παλινδρόμηση είναι μία τεχνική προσδιορισμού μίας ποσοτικής (μαθηματικής) έκφρασης, για την περιγραφή του τρόπου αλληλοσυσχετίσης (ή συμμεταβολής) δύο ή περισσότερων μεταβλητών $y=a+bx$

Στην ανωτέρω σχέση ("γραμμικό πρότυπο" ή "μοντέλο") θεωρούμε ότι μεταξύ των x και y υπάρχει σχέση αιτίου - αποτελέσματος, η οποία προσδιορίζεται με τον υπολογισμό των τιμών των σταθερών ποσοτήτων a και b .

Η μεταβλητή x λέγεται "ανεξάρτητη" (αίτιο) και η y "εξαρτημένη" (αποτέλεσμα), διότι προσδιορίζεται έμμεσα βάσει των τιμών της x, από τη σχέση: $y=a + bx$

Στη συνέχεια θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «περιοχή κατοικίας» , με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις υπηρεσίες που προσφέρει το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_YPHR ESIES ^b		. Enter

a. Dependent Variable:

PERIOXH_KATOIKIAS

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,023 ^a	,001	-,010	,463	,001	,054	1	98	,817

a. Predictors: (Constant), IKANOPOI, HSH_YPHR, ESIES

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,012	1	,012	,054	,817 ^b
	Residual	20,988	98	,214		
	Total	21,000	99			

a. Dependent Variable: PERIOXH_KATOIKIAS

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSY_YPHRESIES

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,336	,163		8,175	,000
	IKANOPOIHSY_YPHRESIES	-,010	,045	-,023	-,232	,817

a. Dependent Variable: PERIOXH_KATOIKIAS

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $IKANOPOIHSY = 1,336 - 0,1 * ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ$

Η τιμή 1,336(a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή -0,1 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,817 > 0,05$ οπότε η H₀ γίνεται αποδεκτή άρα ο συντελεστής δεν είναι στατιστικά σημαντικός.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X. Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,001. Δηλαδή 1% των διαφορών που παρουσιάζονται στη συνολική ικανοποίηση των πολιτών εξηγούνται από τη περιοχή κατοικίας.

Στη συνέχεια θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «Πόσες φορές έχετε επισκεφθεί την Δημοτική Αστυνομία», με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_YPHR ESIES ^b		. Enter

a. Dependent Variable:

POSES_FORES_EXETE_EPISKFTEI_DHMO
TIKH_ASTYNOMIA

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,010 ^a	,000	-,010	3,110	,000	,009	1	98	,924

a. Predictors: (Constant), IKANOPOI, HSH_YPHRESIES

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,089	1	,089	,009	,924 ^b
	Residual	947,871	98	9,672		
	Total	947,960	99			

a. Dependent Variable:

POSES_FORES_EXETE_EPISKFTEI_DHMOTIKH_ASTYNOMIA

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSH_YPHRESIES

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,919	1,099		2,657	,009
	IKANOPOIHSH_YPHRESIES	,029	,304	,010	,096	,924

a. Dependent Variable: POSES_FORES_EXETE_EPISKFTEI_DHMOTIKH_ASTYNOMIA

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $IKANOPOIHSH = 2,919 + 0,29 * ΠΟΣΕΣ ΦΟΡΕΣ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙ$
 Η τιμή 2,919(a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή 0,029 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,924 > 0,05$ οπότε η H_0 γίνεται αποδεκτή άρα ο συντελεστής δεν είναι στατιστικά σημαντικός.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X. Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,00. Δηλαδή δεν υπάρχει καθόλου ερμηνευτικότητα μεταξύ αυτών των μεταβλητών.

Τέλος, θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «Επάγγελμα», με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις υπηρεσίες της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_YPHR ESIES ^b		. Enter

a. Dependent Variable: EPAGGELMA

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,180 ^a	,032	,023	1,385	,032	3,292	1	98	,073

a. Predictors: (Constant), IKANOPOI, HSH_YPHR, ESIES

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6,310	1	6,310	3,292	,073 ^b
	Residual	187,880	98	1,917		
	Total	194,190	99			

a. Dependent Variable: EPAGGELMA

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSY_YPHRESIES

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,441	,489		7,036	,000
	IKANOPOIHSY_YPHRESIES	-,245	,135	-,180	-1,814	,073

a. Dependent Variable: EPAGGELMA

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $IKANOPOIHSY = 3,441 - 0,245 * EPAGGELMA$

Η τιμή 3,441(a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή -0,245 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,073 > 0,05$ οπότε η H_0 γίνεται αποδεκτή άρα ο συντελεστής δεν είναι στατιστικά σημαντικός.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X . Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,032. Δηλαδή το 3,2% των διαφορών που παρουσιάζονται στη συνολική ικανοποίηση των πολιτών εξηγούνται από το επάγγελμα των ερωτηθέντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

5.1 Μεθοδολογία έρευνας

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο οι εργαζόμενοι στην Δημοτική Αστυνομία Καλαμάτας είναι ευχαριστημένοι και ικανοποιημένοι από την εργασία τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα από 1/11 έως και 15/12/ 2019 σε δείγμα 19 ατόμων οι οποίοι και κλήθηκαν να απαντήσουν σε 15 ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου.

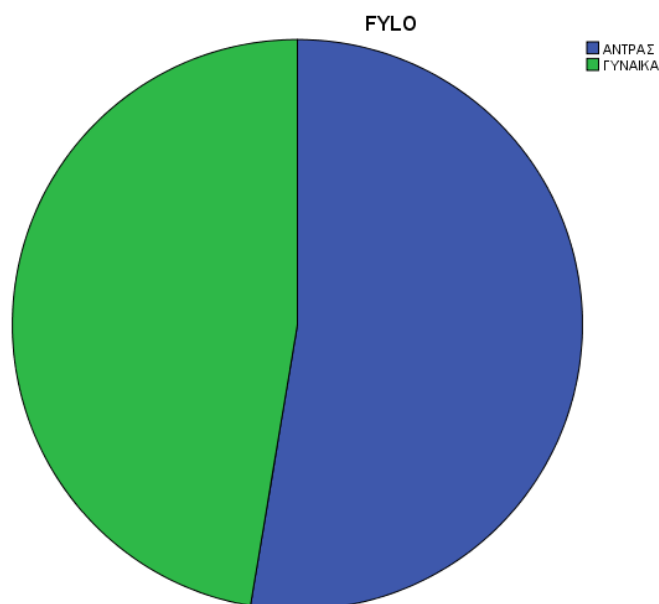
5.2 Περιγραφικά στατιστικά

1^η ερώτηση: Φύλο

FYLO

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ANTPA Σ	10	52,6	52,6	52,6
ΓΥΝΑΙ ΚΑ	9	47,4	47,4	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 52,6% των ερωτώμενων ήταν άντρες και το 47,4% ήταν γυναίκες.

2^η ερώτηση: Ηλικία

Statistics

ΗΛΙΚΙΑ

N	Valid	19
	Missing	0
Mean		43,58
Median		40,00
Std. Deviation		7,441
Minimum		35
Maximum		60

Η μέση ηλικία των δημοτικών αστυνομικών Καλαμάτας είναι τα 43,58 έτη. Ο μικρότερος σε ηλικία δημοτικός αστυνομικός είναι 35 ετών και ο μεγαλύτερος είναι 60 ετών.

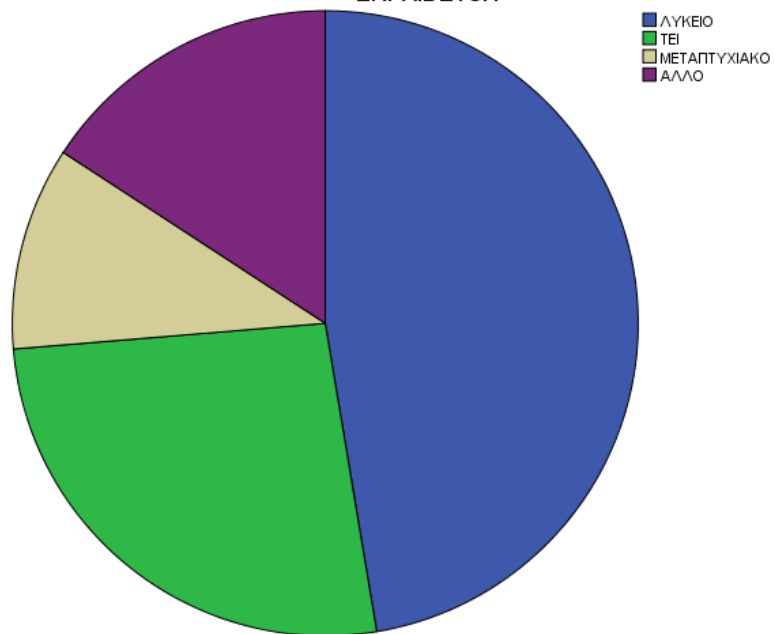
3^η ερώτηση: Εκπαιδευτικό επίπεδο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΥΚΕΙΟ	9	47,4	47,4	47,4
TEI	5	26,3	26,3	73,7
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙ ΑΚΟ	2	10,5	10,5	84,2
ΑΛΛΟ	3	15,8	15,8	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 47,4% των δημοτικών αστυνομικών είναι απόφοιτοι Λυκείου, το 26,3% απόφοιτοι ΤΕΙ, το 10,5% έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και το 15,8% έχουν κάνει μεταλυκειακές σπουδές.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

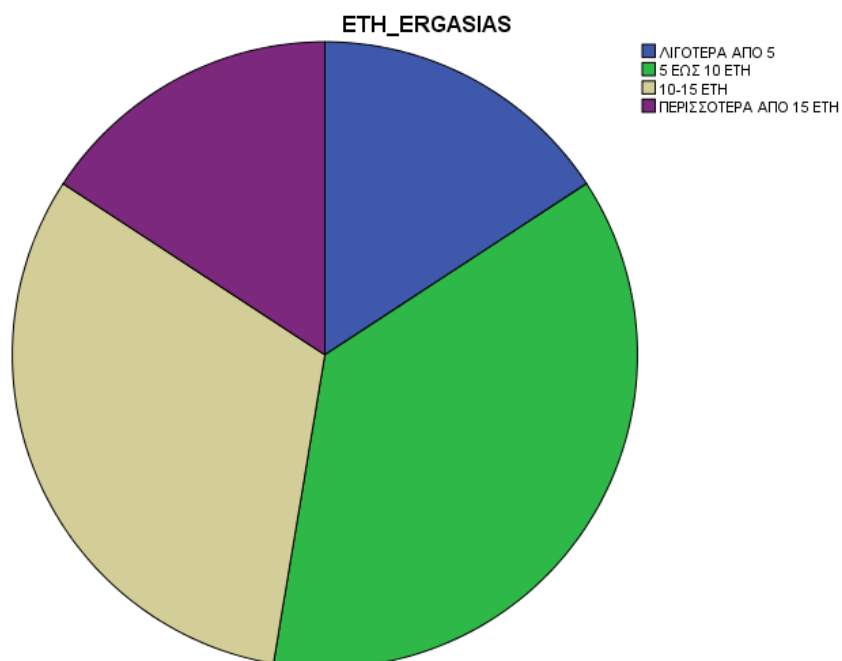

4^η ερώτηση: Έτη εργασίας στη Δημοτική Αστυνομία

ΕΤΗ_ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 5	3	15,8	15,8	15,8
5 ΕΩΣ 10 ΕΤΗ	7	36,8	36,8	52,6
10-15 ΕΤΗ	6	31,6	31,6	84,2
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 15 ΕΤΗ	3	15,8	15,8	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 36,8% των δημοτικών αστυνομικών εργάζονται από 5 έως και 10 έτη. Το 31,6% εργάζονται στην υπηρεσία από 10 έως και 15 έτη. Το 15,8% εργάζεται λιγότερα από 5 έτη ενώ το 15,8% εργάζεται για περισσότερα από 15 έτη.

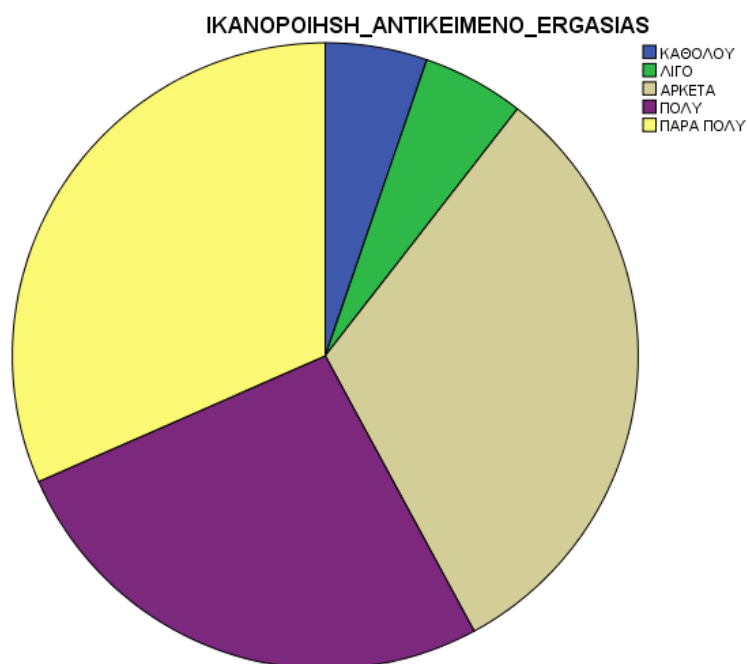

5^η ερώτηση: Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας σας;

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ_ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	5,3	5,3	5,3
Υ	1	5,3	5,3	10,5
ΛΙΓΟ	1	5,3	5,3	10,5
ΑΡΚΕΤΑ	6	31,6	31,6	42,1
ΠΟΛΥ	5	26,3	26,3	68,4
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	6	31,6	31,6	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 31,6% των δημοτικών αστυνομικών δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας τους. Το 26,3% δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι, το 31,6% απάντησε αρκετά και από 5,3% δήλωσαν λίγο και καθόλου ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας τους.

6^η ερώτηση: Είστε ευχαριστημένοι με τις συνθήκες εργασίας:

EYXARISTHSH_SYNTHIKES_ERGASIAS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	2	10,5	10,5	10,5
ΛΙΓΟ	1	5,3	5,3	15,8
ΑΡΚΕΤΑ	6	31,6	31,6	47,4
ΠΟΛΥ	8	42,1	42,1	89,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	10,5	10,5	100,0
Total	19	100,0	100,0	

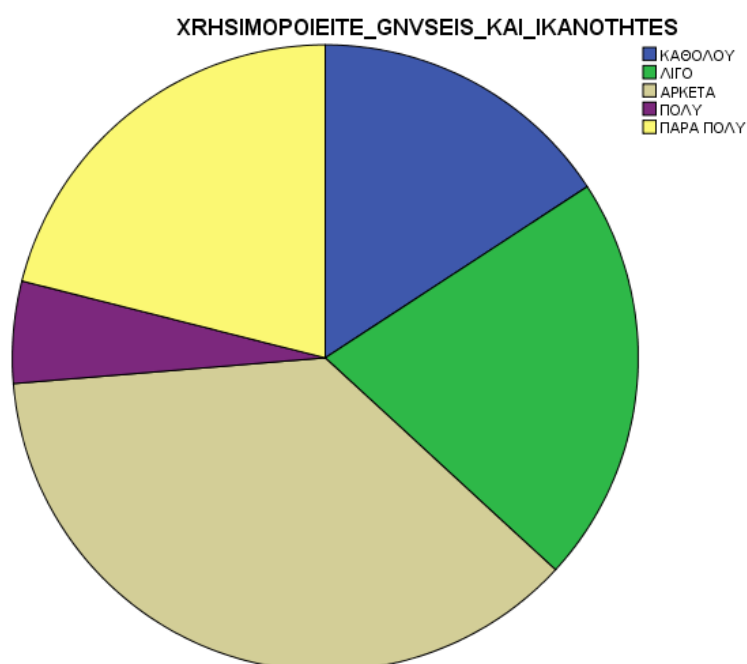
Σε ποσοστό 42,1% οι δημοτικοί αστυνομικοί δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από την εργασία τους. Σε ποσοστό 31,6% δήλωσαν αρκετά ικανοποιημένοι, σε ποσοστό 10,5% δήλωσαν καθόλου ικανοποιημένοι και παρά πολύ ικανοποιημένοι. Τέλος, το 5,3% δήλωσε μικρή ικανοποίηση από την εργασία του.

7^η ερώτηση: Η δουλειά σας, σας δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσετε τις γνώσεις και τις ικανότητες σας;

XRHSIMOPOIETE_GNVSEIS_KAI_IKANOTHTES

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	15,8	15,8	15,8
ΛΙΓΟ	4	21,1	21,1	36,8
ΑΡΚΕΤΑ	7	36,8	36,8	73,7
ΠΟΛΥ	1	5,3	5,3	78,9
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	4	21,1	21,1	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Σε ποσοστό 36,8% οι δημοτικοί αστυνομικοί απάντησαν ότι η δουλειά τους δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και τις ικανότητες τους. Σε ποσοστό 21,1% απάντησαν λίγο και πάρα πολύ, σε ποσοστό 15,8% απάντησαν καθόλου και τέλος σε ποσοστό 5,3% απάντησαν πολύ στο ερώτημα αυτό.

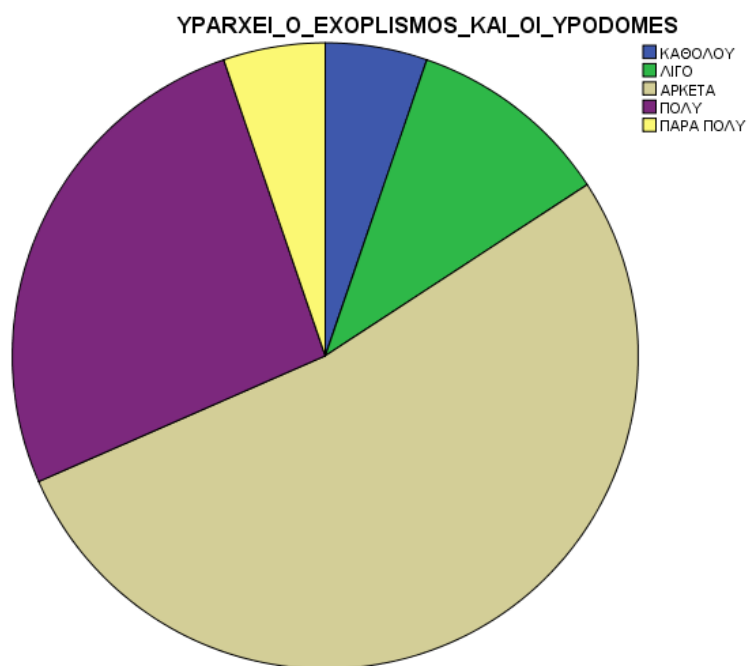

8^η ερώτηση: Έχετε τον εξοπλισμό και τις υποδομές που απαιτούνται προκειμένου να κάνετε αποδοτικά τη δουλειά σας;

ΥΠΑΡΧΕΙ_Ο_ΕΧΟΠΛΙΣΜΟΣ_ΚΑΙ_ΟΙ_ΥΠΟΔΟΜΕΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	5,3	5,3	5,3
ΛΙΓΟ	2	10,5	10,5	15,8
ΑΡΚΕΤΑ	10	52,6	52,6	68,4
ΠΟΛΥ	5	26,3	26,3	94,7
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	1	5,3	5,3	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Σε ποσοστό 52,6% οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι ο εξοπλισμός της υπηρεσίας είναι αρκετός και πολύς απάντησε το 26,3%. Από την άλλη ως εντελώς ανεπαρκή χαρακτήρισε τον εξοπλισμό το 5,3% των ερωτηθέντων ενώ λίγος απάντησε το 10,5%. Τέλος ως πάρα πολύ καλό τον χαρακτήρισε μόλις το 5,3% του δείγματος.

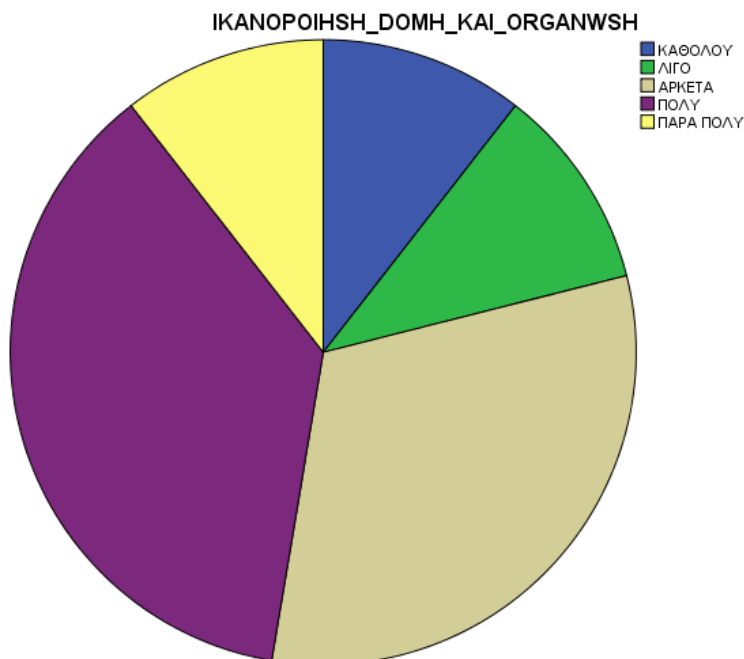

9^η ερώτηση: Είστε ικανοποιημένοι από τη δομή και την οργάνωση της υπηρεσίας;

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ_DOMΗ_ΚΑΙ_ORGANWSH

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟ Υ	2	10,5	10,5	10,5
ΛΙΓΟ	2	10,5	10,5	21,1
ΑΡΚΕΤΑ	6	31,6	31,6	52,6
ΠΟΛΥ	7	36,8	36,8	89,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	10,5	10,5	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 68,4% των ερωτηθέντων δήλωσε αρκετά και πολύ ικανοποιημένο από τη δομή και την οργάνωση της υπηρεσίας. Τέλος, από 10,5% οι ερωτώμενοι απάντησαν ότι είναι καθόλου, λίγο και πάρα πολύ ικανοποιημένοι.

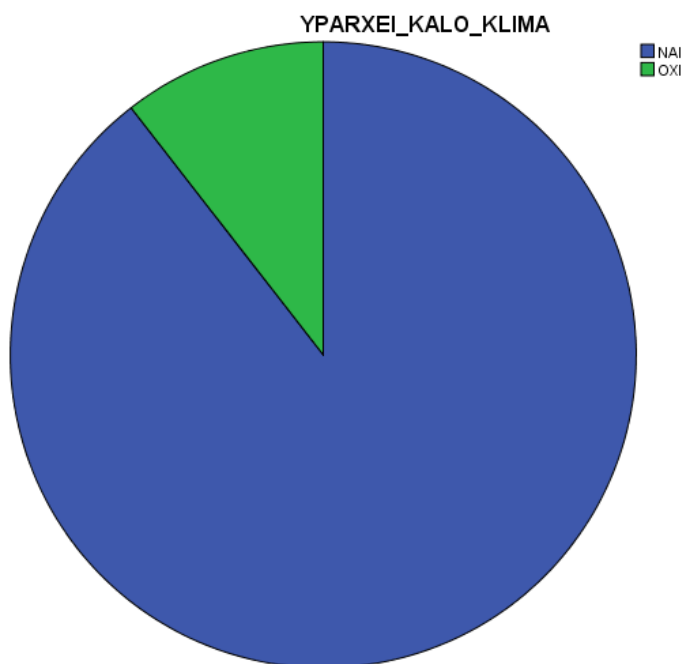

10^η ερώτηση: Υπάρχει γενικά καλό κλίμα στην υπηρεσία:

ΥΠΑΡΧΕΙ_ΚΑΛΟ_ΚΛΙΜΑ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	17	89,5	89,5	89,5
OXI	2	10,5	10,5	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 89,5 % των δημοτικών αστυνομικών δήλωσε ότι υπάρχει γενικά καλό κλίμα στην υπηρεσία ενώ το 10,5% απάντησε ότι δεν υπάρχει.

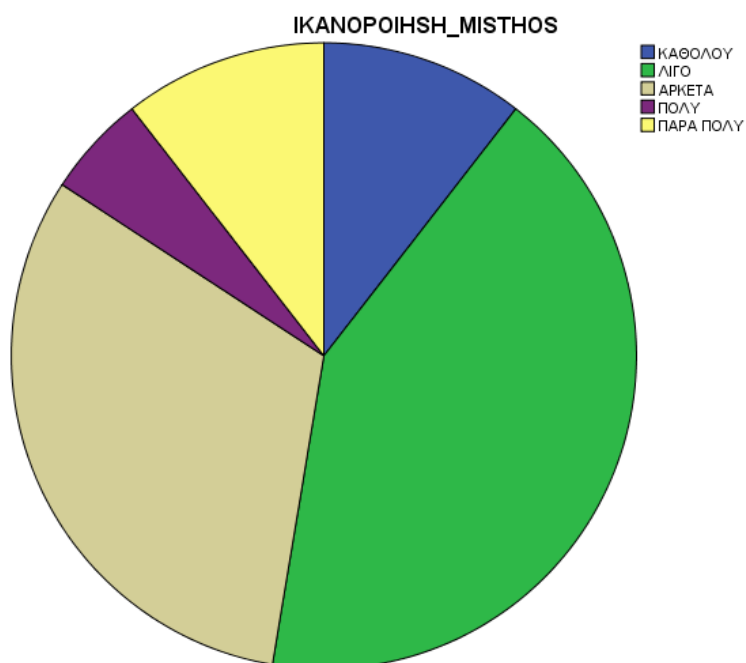

11^η ερώτηση: Είστε ικανοποιημένοι από το μισθό σας;

ΙΚΑΝΟΡΟΙΗΣΗ_MISTHOS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟ Υ	2	10,5	10,5	10,5
ΛΙΓΟ	8	42,1	42,1	52,6
ΑΡΚΕΤΑ	6	31,6	31,6	84,2
ΠΟΛΥ	1	5,3	5,3	89,5
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	2	10,5	10,5	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 42,1% του δείγματος είναι λίγο ικανοποιημένο με το μισθό που παίρνει. Το 31,6% δήλωσε αρκετά ικανοποιημένο, από 10,5% δήλωσε ότι είναι καθόλου ικανοποιημένο και πάρα πολύ ικανοποιημένο και τέλος σε ποσοστό 5,3% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο.

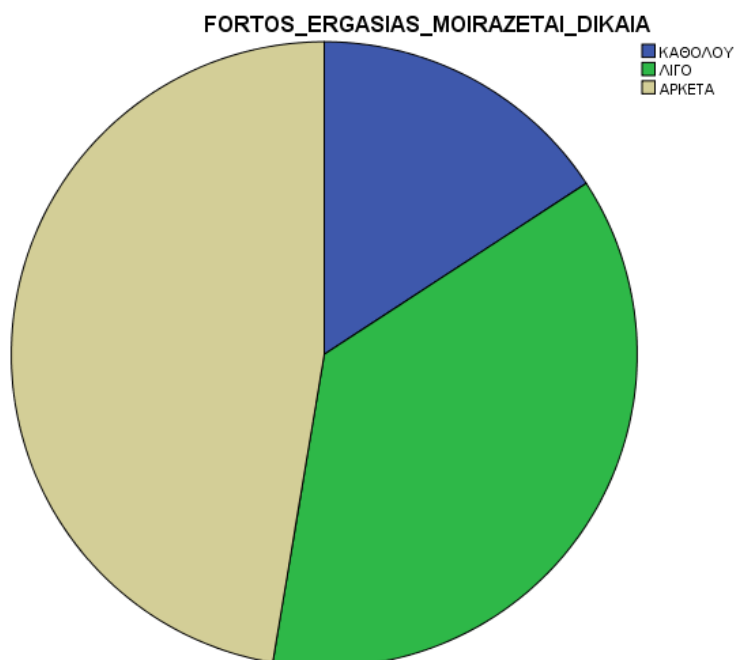

12^η ερώτηση: Ο φόρτος εργασίας μοιράζεται δίκαια μεταξύ των συναδέλφων;

FORTOS_ERGASIAS_MOIRAZETAI_DIKAIA

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	3	15,8	15,8	15,8
ΛΙΓΟ	7	36,8	36,8	52,6
ΑΡΚΕΤΑ	9	47,4	47,4	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 47,4% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι ο φόρτος εργασίας μοιράζεται αρκετά δίκαια μεταξύ των δημοτικών αστυνομικών. Σε ποσοστό 36,8% δήλωσαν λίγο και σε ποσοστό 15,8% δήλωσαν καθόλου.

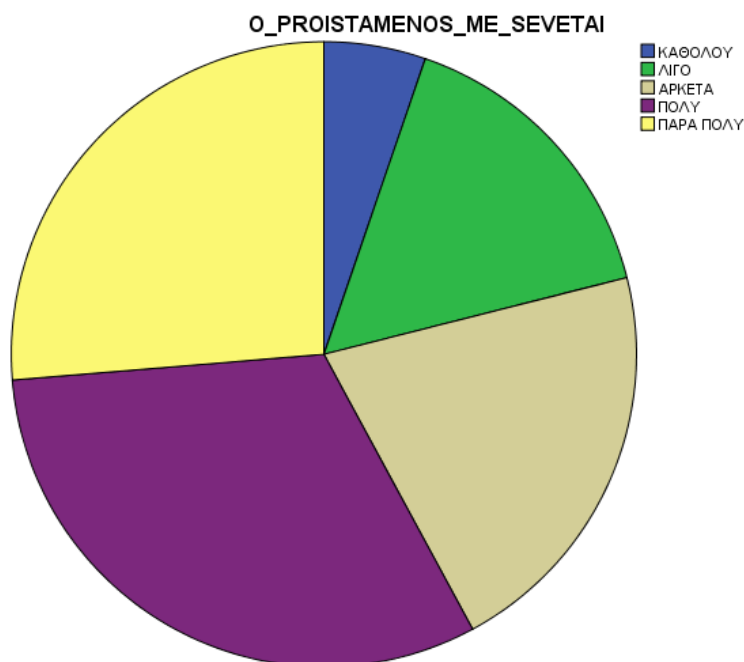

13^η ερώτηση: Ο προϊστάμενος με σέβεται και ακούει με ενδιαφέρον τις προτάσεις μου;

Ο_PROIStAMENOS_ME_SEVETAI

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟΥ	1	5,3	5,3	5,3
ΛΙΓΟ	3	15,8	15,8	21,1
ΑΡΚΕΤΑ	4	21,1	21,1	42,1
ΠΟΛΥ	6	31,6	31,6	73,7
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	5	26,3	26,3	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 57,9% θεωρεί ότι ο προϊστάμενος τους σέβεται πολύ ή και πάρα πολύ και ακούει με ενδιαφέρον τις απόψεις τους. Σε ποσοστό 21,1% απάντησαν αρκετά, σε ποσοστό 15,8% απάντησαν λίγο και σε ποσοστό 5,3% θεωρούν ότι ο προϊστάμενος δεν τους σέβεται καθόλου.

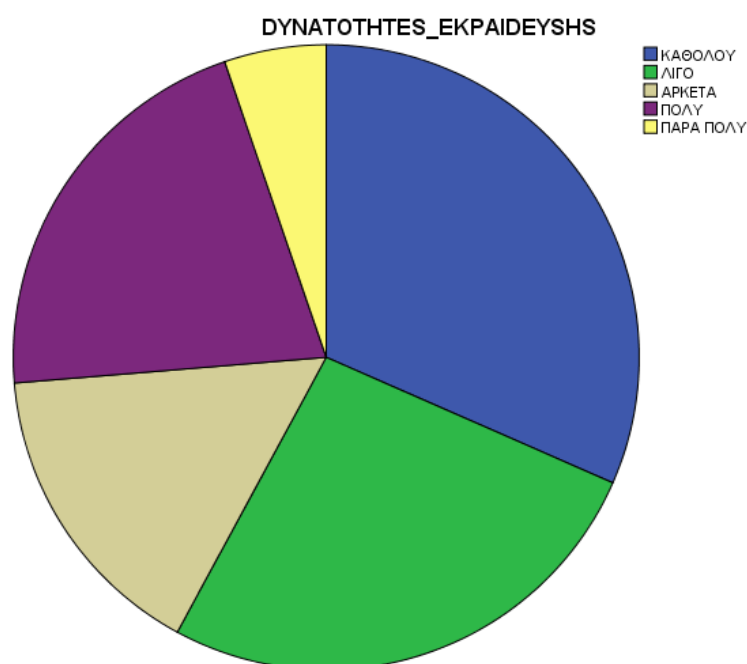

14^η ερώτηση: Παρέχονται δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων σας;

DYNATOTHTES_EKPAIDEYSHS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΚΑΘΟΛΟ Υ	6	31,6	31,6	31,6
ΛΙΓΟ	5	26,3	26,3	57,9
ΑΡΚΕΤΑ	3	15,8	15,8	73,7
ΠΟΛΥ	4	21,1	21,1	94,7
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	1	5,3	5,3	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Σε ποσοστό 31,6% οι δημοτικοί αστυνομικοί απάντησαν ότι δεν παρέχονται δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων. Σε ποσοστό 42,1% απάντησαν λίγο και αρκετά. Τέλος, σε ποσοστό 26,4% απάντησαν πολύ και πάρα πολύ.

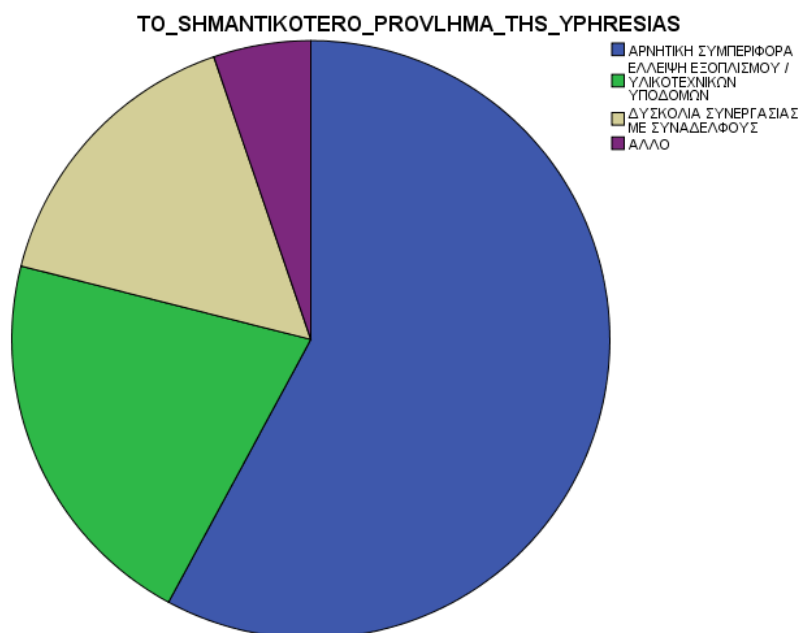

15^η ερώτηση: Ποιο είναι το παρακάτω θεωρείτε το πιο σημαντικό πρόβλημα στην υπηρεσία:

ΤΟ_ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ_ΠΡΟΒΛΗΜΑ_ΤΗΣ_ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	11	57,9	57,9	57,9
ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ / ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	4	21,1	21,1	78,9
ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	3	15,8	15,8	94,7
ΑΛΛΟ	1	5,3	5,3	100,0
Total	19	100,0	100,0	

Το 57,9% των δημοτικών αστυνομικών θεωρεί ως το μεγαλύτερο πρόβλημα της υπηρεσίας την αρνητική συμπεριφορά των πολιτών. Το 21,1% πιστεύει ότι είναι η έλλειψη εξοπλισμού και υλικοτεχνικών υποδομών. Το 15,8% θεωρεί πως είναι η δυσκολία συνεργασίας με τους συναδέλφους. Τέλος, άλλο δήλωσε το 5,3%.

5.3 Απλή γραμμική παλινδρόμηση (συσχετίσεις)

Η απλή γραμμική παλινδρόμηση είναι μία τεχνική προσδιορισμού μίας ποσοτικής (μαθηματικής) έκφρασης, για την περιγραφή του τρόπου αλληλοσυσχέτισης (ή συμμεταβολής) δύο ή περισσότερων μεταβλητών $y = a + bx$

Στην ανωτέρω σχέση ("γραμμικό πρότυπο" ή "μοντέλο") θεωρούμε ότι μεταξύ των x και y υπάρχει σχέση αιτίου - αποτελέσματος, η οποία προσδιορίζεται με τον υπολογισμό των τιμών των σταθερών ποσοτήτων a και b .

Η μεταβλητή x λέγεται "ανεξάρτητη" (αίτιο) και η y "εξαρτημένη" (αποτελεσμα), διότι προσδιορίζεται έμμεσα βάσει των τιμών της x , από τη σχέση: $y = a + bx$

Στη συνέχεια θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «έτη εργασίας», με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας σας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_ANTI KEIMENO_ ERGASIAS ^b		. Enter

a. Dependent Variable: ETH_ERGASIAS

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,169 ^a	,029	-,029	,978	,029	,501	1	17	,489

a. Predictors: (Constant), IKANOPOI, HSH_ANTI, KEIMENO_ERGASIAS

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,479	1	,479	,501	,489 ^b
	Residual	16,258	17	,956		
	Total	16,737	18			

a. Dependent Variable: ETH_ERGASIAS

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,942	,784		2,478	,024
	IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS	,142	,201	,169	,708	,489

a. Dependent Variable: ETH_ERGASIAS

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $IKANOPOIHSH = 1,942 + 0,142 * ETH\ ERGASIAS$

Η τιμή 1,942 (a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή 0,142 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,024 < 0,05$ οπότε η H₀ απορρίπτεται άρα ο συντελεστής είναι στατιστικά σημαντικός και επομένως υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των αυτών μεταβλητών.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X. Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,029. Δηλαδή 2,9% των διαφορών που παρουσιάζονται στη συνολική ικανοποίηση των δημοτικών αστυνομικών από το αντικείμενο της εργασίας τους εξηγούνται από τα έτη εργασίας.

Στη συνέχεια θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «Είστε ικανοποιημένοι από το μισθό σας», με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας σας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_ANTI KEIMENO_ ERGASIAS ^b		. Enter

a. Dependent Variable:

IKANOPOIHSH_MISTHOS

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,267 ^a	,071	,017	1,107	,071	1,307	1	17	,269

a. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,601	1	1,601	1,307	,269 ^b
	Residual	20,820	17	1,225		
	Total	22,421	18			

a. Dependent Variable: IKANOPOIHSH_MISTHOS

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,660	,887		1,872	,079
	IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS	,260	,227	,267	1,143	,269

a. Dependent Variable: IKANOPOIHSH_MISTHOS

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση
 $IKANOPOIHSH = 1,66 + 0,260 * IKANOPOIHSH \text{ ΑΠΟ ΜΙΣΘΟ}$

Η τιμή 1,66 (a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή 0,260 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,269 > 0,05$ οπότε η H₀ γίνεται αποδεκτή άρα ο συντελεστής δεν είναι στατιστικά σημαντικός και

επομένως δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των αυτών μεταβλητών.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X. Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,071. Δηλαδή 7,9% των διαφορών που παρουσιάζονται στη συνολική ικανοποίηση των δημοτικών αστυνομικών από το αντικείμενο της εργασίας τους εξηγούνται από την ικανοποίηση που αυτοί νοιώθουν από το μισθό τους.

Στη συνέχεια θα εκτιμηθεί η σχέση της εξαρτημένης ποσοτικής μεταβλητής «Υπάρχουν ο εξοπλισμός και οι απαραίτητες υποδομές», με την ποσοτική ανεξάρτητη μεταβλητή «Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας σας».

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	IKANOPOI HSH_ANTI KEIMENO_ ERGASIAS ^b		. Enter

a. Dependent Variable:

YPARXEI_O_EXOPLISMOS_KAI_OI_YPODOMES

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,366 ^a	,134	,083	,860	,134	2,630	1	17	,123

a. Predictors: (Constant), IKANOPOI, HSH_ANTI, KEIMENO_ERGASIAS

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,946	1	1,946	2,630	,123 ^b
	Residual	12,580	17	,740		
	Total	14,526	18			

a. Dependent Variable: YPARXEI_O_EXOPLISMOS_KAI_OI_YPODOMES

b. Predictors: (Constant), IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,087	,689		3,027	,008
	IKANOPOIHSH_ANTIKEIMENO_ERGASIAS	,287	,177	,366	1,622	,123

a. Dependent Variable: YPARXEI_O_EXOPLISMOS_KAI_OI_YPODOMES

Το γραμμικό πρότυπο είναι $y = a + bx$ δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση $IKANOPOIHSH = 2,087 + 0,287 * IKANOPOIHSH \text{ ΑΠΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ}$

Η τιμή 2,087 (a) είναι η τιμή στην οποία η ευθεία γραμμή παλινδρόμησης τέμνει τον κάθετο άξονα y.

Η τιμή 0,287 είναι η κλίση της ευθείας της γραμμικής παλινδρόμησης.

Οι τιμές Sig. είναι οι τιμές στατιστικής σημαντικότητας, τα οποία χρησιμεύουν για να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τη στατιστική σημαντικότητα των παραμέτρων a και b του μοντέλου. Οι υποθέσεις που ελέγχονται εδώ όσον αφορά στους συντελεστές a και b είναι οι εξής:

H₀: a=0 και H₀: b=0

H₁: a≠0 και H₁: b≠0

Παρατηρούμε ότι p-value του συντελεστή a είναι $0,123 > 0,05$ οπότε η H₀ γίνεται αποδεκτή άρα ο συντελεστής δεν είναι στατιστικά σημαντικός και

επομένως δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ των αυτών μεταβλητών.

Ο συνοπτικός πίνακας (**Model Summary**) μας παρέχει την τιμή R^2 , η οποία μετρά το ποσοστό της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής Y που εξηγείται από τις μεταβολές της ανεξάρτητης μεταβλητής X . Δεν έχει μονάδα μέτρησης και το εύρος τιμών του είναι μεταξύ 0 (καθόλου εφαρμογή) και 1 (τέλεια εφαρμογή).

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι το R^2 είναι 0,134. Δηλαδή 13,4% των διαφορών που παρουσιάζονται στη συνολική ικανοποίηση των δημοτικών αστυνομικών από το αντικείμενο της εργασίας τους εξηγούνται από την ικανοποίηση που αυτοί νοιώθουν από την ύπαρξη υποδομών και εξοπλισμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όλοι μας γνωρίζουμε την υπηρεσία της δημοτικής αστυνομίας και την χρησιμότητα αυτής στη καθημερινότητα των πολιτών. Αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας αυτής ήταν αρχικά να μελετηθεί το ιστορικό και νομικό πλαίσιο της δημιουργίας της δημοτικής αστυνομίας και στη συνέχεια οι αρμοδιότητες της και η χρησιμότητα αυτής στο Δήμο Καλαμάτας.

Οι δημότες της Καλαμάτας σε γενικές γραμμές παρουσιάζονται σε μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι από τη λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας χωρίς να λείπουν και ορισμένα παράπονα τα κυριότερα εκ των οποίων είναι τα εξής:

1. Η μη επαρκής αστυνόμευση στα χωριά και στις δημοτικές κοινότητες εκτός Καλαμάτας
2. Η μη 24ωρη λειτουργία της υπηρεσίας
3. Η άποψη ορισμένων πολιτών ότι η δημοτική αστυνομία εκδίδει κλήσεις για παράνομο παρκάρισμα σε μεγάλο βαθμό

Επίσης, οι δημοτικοί αστυνομικοί με τη σειρά τους δήλωσαν ότι σε γενικές γραμμές είναι ικανοποιημένοι από την εργασία τους και το αντικείμενο αυτής διαπιστώνοντας ωστόσο ορισμένα προβληματικά σημεία τα οποία και θα πρέπει να διορθωθούν όπως είναι τα εξής:

1. Να αντιμετωπιστεί άμεσα η υποστελέχωση της υπηρεσίας με προσλήψεις προσωπικού
2. Το γεγονός ότι τα περιπολικά της υπηρεσίας δεν επαρκούν ούτε για την σωστή αστυνόμευση
3. Πρέπει γενικότερα να ενισχυθούν οι υλικοτεχνικές υποδομές της υπηρεσίας με νέα περιπολικά οχήματα, μοτοσυκλέτες κτλ
4. Οι αμοιβές τους είναι πολύ χαμηλές σε σχέση με το έργο που προσφέρουν
5. Η επικοινωνία με τους δημότες είναι δύσκολη και συχνά αντιμετωπίζουν προσβλητικές συμπεριφορές

Τέλος, στο κομμάτι της συνεργασίας της δημοτικής αστυνομίας με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου, η άποψη των προϊσταμένων των διευθύνσεων ήταν θετική για τη συνεργασία τους με τη δημοτική αστυνομία

με μερικούς ωστόσο από αυτούς να ζητούν ταχύτερη ικανοποίηση των αιτημάτων τους αναγνωρίζοντας ωστόσο το λίγο διαθέσιμο προσωπικό της υπηρεσίας μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα:

- Ασπρίδης Γ., (2013), Εισαγωγή στην πολιτική και διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους, εκδόσεις Προπομπός.
- Δερτιλής Γ., (2010), Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- Λαδιάς Χ., (2014), Ειδικά θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.
- Λαζαράτος Π., (2018), Διοικητικό δικονομικό δίκαιο, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.
- Λεκέας Σ., (2006), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.
- Λύτρας Σ., (2015), Διοικητικό δίκαιο, εκδόσεις Σάκκουλας.
- Μιχαλόπουλος Ν., (2016), Η επιστήμη της δημόσιας διοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.
- Μπέσιλα – Βήκα Ε., (2011), Τοπική αυτοδιοίκηση, εκδόσεις Σάκκουλα.
- Παπαϊωάννου Ζ., (2011), Δημοτική Αστυνομία, εκδόσεις Σάκκουλα.
- Παπαδάκης, Β. (1999) Στρατηγική των επιχειρήσεων: ελληνική και διεθνής εμπειρία, Εκδόσεις Μπένου.
- Πλυμάκης Σ., (2019), Δημόσια πολιτική και μεταρρύθμιση στην Ελλάδα, εκδόσεις Σιδέρης.
- Σωτηρέλης Γ., (2006), Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.
- Τσουντας Κ., Τριανταφυλλοπούλου Α., (2010), Η οργάνωση και οι λειτουργίες της κεντρικής διοίκησης & της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκδόσεις Παπαζήση.
- Χρυσανθάκης Χ., (2017), Διοικητική δικονομία, εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.
- Orgieux C., (2018), Αρχαία ελληνική ιστορία, εκδόσεις Gutenberg

Νομοθεσία - Κανονισμοί:

Νόμος 1065 / 1980

Νόμος 3731 / 2008

Νόμος 4633 / 2019

Νόμος 2477/1997

Νόμος 1866 / 1989

Νόμος 2492 / 1977

Νόμος 3133 / 2003

Νόμος 4555/2018

Νόμος 3852/2010

Προεδρικό Διάταγμα 23 / 2002

Ο.Ε.Υ Δήμου Καλαμάτας, 2017

Πρακτικά Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας

Σύνταγμα των Ελλήνων, Άρθρο 102

Διαδίκτυο:

www.kalamata.gr

www.statistics.gr

www.police.online.fr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ερωτηματολόγιο δημοτών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΙΜΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Σας παρακαλούμε αφιερώστε λίγο από τον χρόνο σας για να συμπληρώσετε το παρακάτω ερωτηματολόγιο. Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.

1. Φύλο

Άντρας	
Γυναίκα	

2. Ηλικία

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Υποχρεωτική εκπαίδευση	
Λύκειο	
ΤΕΙ	
ΑΕΙ	
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΑΛΛΟ	

4. Επάγγελμα

Δημόσιος υπάλληλος	
Ελεύθερος επαγγελματίας	
Ιδιωτικός υπάλληλος	
Αγρότης	
Άνεργος	

5. Περιοχή κατοικίας

Αστική (πληθυσμός άνω των 5000 κατοίκων)	
Αγροτική (πληθυσμός κάτω των 5000 κατοίκων)	

6. Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από τις υπηρεσίες που προσφέρει το ένστολο προσωπικό της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

7. Προσδιορίστε πόσο ικανοποιημένοι είστε από το προσωπικό γραφείου εξυπηρέτησης κοινού της δημοτικής αστυνομίας Καλαμάτας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

8. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την ταχύτητα στο χρόνο διεκπεραίωσης των αιτημάτων σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

9. Είστε ικανοποιημένοι από την τοποθεσία και τον χώρο στον οποίο στεγάζεται η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

10. Οι Δημοτικοί Αστυνομικοί εκπέμπουν κύρος και σεβασμό;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

11. Θεωρείτε ότι η δημοτική αστυνομία Καλαμάτας εκπληρώνει σωστά τα καθήκοντα της;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

12. Θεωρείτε ότι η παρουσία της δημοτικής αστυνομικής Καλαμάτας είναι αισθητή στη πόλη;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

13. Πιστεύετε ότι η δημοτική αστυνομία είναι μια χρήσιμη υπηρεσία;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

14. Ποιο είναι το πιο σημαντικό πρόβλημα που εντοπίζετε στη λειτουργία της δημοτικής αστυνομίας;

.....

15. Πόσες φορές έχετε επισκεφθεί τη δημοτική αστυνομία Καλαμάτας για την ικανοποίηση κάποιου αιτήματος σας;

.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ!

2. Ερωτηματολόγιο δημοτικών αστυνομικών

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Σας παρακαλούμε αφιερώστε λίγο από τον χρόνο σας για να συμπληρώσετε το παρακάτω ερωτηματολόγιο. **Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.**

1. Φύλο

Άντρας	
Γυναίκα	

2. Ηλικία

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο

Λύκειο	
ΤΕΙ	
ΑΕΙ	
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΑΛΛΟ	

4. Έτη εργασίας στη Δημοτική αστυνομία

< 5 έτη	
5 – 10 έτη	
10 – 15 έτη	
> 15 έτη	

5. Είστε ικανοποιημένοι από το αντικείμενο της εργασίας σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

6. Είστε ευχαριστημένοι με τις συνθήκες εργασίας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

7. Η δουλειά σας, σας δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσετε τις γνώσεις και τις ικανότητές σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

8. Έχετε τον εξοπλισμό και τις υποδομές που απαιτούνται προκειμένου να κάνετε αποδοτικά τη δουλειά σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

9. Είστε ικανοποιημένοι από τη δομή και την οργάνωση της υπηρεσίας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

10. Υπάρχει γενικά καλό κλίμα στην υπηρεσία;

ΝΑΙ	
ΟΧΙ	

11. Είστε ικανοποιημένοι από το μισθό σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

12. Ο φόρτος εργασίας μοιράζεται δίκαια μεταξύ των συναδέλφων;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

13. Ο προϊστάμενος με σέβεται και ακούει με ενδιαφέρον τις προτάσεις μου;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

14. Παρέχονται δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων σας;

ΚΑΘΟΛΟΥ	
ΛΙΓΟ	
ΑΡΚΕΤΑ	
ΠΟΛΥ	
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	

15. Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε το σημαντικότερο πρόβλημα στην υπηρεσία;

Αρνητική συμπεριφορά πολιτών	
Έλλειψη εξοπλισμού/ υλικοτεχνικών υποδομών	
Δυσκολία συνεργασίας με συναδέλφους	
Καιρικές συνθήκες	
Άλλο	

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ!

3. Ερωτηματολόγιο διευθυντών υπηρεσιών Δήμου Καλαμάτας

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

1. Πόσο ικανοποιημένος είστε από τη συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;
2. Ποια είναι τα κυριότερα πλεονεκτήματα που εντοπίζετε από τη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;
3. Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που εντοπίζετε στη συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία;
4. Ποιες είναι οι προτάσεις σας για τη βελτίωση της συνεργασίας της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;
5. Γενικότερα θεωρείτε πως υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία της υπηρεσίας σας με τη Δημοτική Αστυνομία;

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ!

4. Ερωτηματολόγιο για αντικαπνιστικό νόμο

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ,

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Σας παρακαλούμε αφιερώστε λίγο από τον χρόνο σας για να συμπληρώσετε το παρακάτω ερωτηματολόγιο. **Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.**

*ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ ΑΝΤΙΚΑΠΝΙΣΤΙΚΟ ΝΟΜΟ 4633 /
2019*

1^η ερώτηση: Ποιο θεωρείται ότι είναι το βασικότερο κριτήριο επιλογής ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος από τους πελάτες

Ποιότητα / τιμή	
Ατμόσφαιρα / περιβάλλον	
Κάπνισμα στον εσωτερικό του χώρου	

2^η ερώτηση: Πιστεύετε ότι η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου θα επηρεάσει την επισκεψιμότητα ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος;

Πολύ	
Λίγο	
Καθόλου	

3^η ερώτηση: Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι ο έλεγχος της εφαρμογής του αντικαπιναστικού νόμου από τη Δημοτική Αστυνομία θα συμβάλλει στη τήρηση αυτού;

Πολύ	
Αρκετά	
Λίγο	
Καθόλου	

4^η ερώτηση: Είστε . . .

Ιδιοκτήτης καταστήματος	
Πελάτης	

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ!